

ಇನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತ ಚಿತ್ರದುರ್ಗದಲ್ಲಿ ಸಂತಾನ ಹರಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ 180 ಪರ್ಸೆಂಟು ಸಕ್ಸಸ್ ಆಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆಲ್ಲಾ ಅದರ ಅರ್ಥವೇನೆಂದು ಕೇಳಿದಾರೆ. ಈ ಸಂತಾನಹರಣ ಚಿಕಿತ್ಸೆಯಲ್ಲಿ ನೂರಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ಜನರು ವ್ಯಾಸಕ್ತರಾಗಿ ಮಾಡಿಸಿ ಕೊಂಡರೆ ಅದು ನೂರು ಪರ್ಸೆಂಟು ಸಕ್ಸಸ್ ಆದಂತೆ ನಮ್ಮ ರೆಕ್ಕ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗದ ಜನರು ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಬುದ್ಧಿವಂತರು. ಅಲ್ಲಿ ನಾವು ನಿರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿದ್ದ ಕಾಲಕ್ಕೂ ಮುಂಚಿತವಾಗಿಯೇ ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸಂಖ್ಯೆ ತಕ್ಕಷ್ಟು ಜನ ಈ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡರು. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಅದನ್ನು 180 ಪರ್ಸೆಂಟು ಸಕ್ಸಸ್ ಎಂದು ಕರೆಯಲಾಗಿದೆ. ಹಾಗೇ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಸಕ್ಸಸ್ ಆಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಹೆಂಡ್ಡ್ ಪರ್ಸೆಂಟು ಸಕ್ಸಸ್ ಎಂದರೆನು ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥವಿವರಣೆ ಕೇಳಿದ್ದರಿಂದ ಈ ಸಭೆ ಕುಳಿತಿರುವಾಗಲೇ ಅದಕ್ಕೆ ಅರ್ಥ ವಿವರಣೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪ—ನಮ್ಮ ನ್ಯೂರೋ ಸರ್ಜನ್‌ರವರು ಆ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರ ಜೀವದ ಭದ್ರತೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಪಾಯವೂ ಇಲ್ಲ ಎಂಬುದಾಗಿ ಒಂದು ಭರವಸೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾಗಲೂ ಅವರು ಬಹಳ ದಿನಗಳಿಂದ ಈ ಸಭೆಗೇ ಬಂದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ನಾನು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಡಲಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ. ನನ್ನ ಸಲಹೆ ಮಾನ್ಯವೀಯತೆಯ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯದಾಗಿರುವುದಲ್ಲದೆ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರೊಬ್ಬರನ್ನು ವಿಶ್ರಾಂತಿ ಪಾರುವಾಹತಕ್ಕ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಆ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಸಹಾನುಭೂತಿಯನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಪಾಶ್ಚಿಮಾತ್ಯ ರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಅವರಿಗೆ ಚಿಕಿತ್ಸೆ, ಎಕ್ಸಾಮಿನೇಷನ್, ತನಿಖೆ ಇತ್ಯಾದಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸಬೇಕಾದ್ದು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಧ್ಯ ಕರ್ತವ್ಯ. ಅದನ್ನು ತಾವು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪುರಸ್ಕಾರ ಕೊಡುವರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ನಾನಾಗರೆ ಹೇಳಿದಂತೆ ನಮ್ಮ ನ್ಯೂರೋ ಸರ್ಜನ್‌ರವರು ಪರೀಕ್ಷೆಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ನಮ್ಮಲ್ಲಿ ಅವರಿಗಿಂತ ಇನ್ನು ಉತ್ತಮ ಸಲಹೆ ಕೊಡತಕ್ಕವರು ಯಾರುಇಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಆ ಸದಸ್ಯರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಬಾಧೆ ಇದ್ದರೆ, ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಲೇಬೇಕು ಅನ್ನುವುದಾದರೆ ಅವರನ್ನು ಇಲ್ಲೇ ವೆಲ್ಲೂರ್ ಸರ್ಜನ್‌ನಿಂದ ಪರೀಕ್ಷೆ ಮಾಡಿಸಬಹುದು. ಅಲ್ಲಿ ಅವರೇನಾದರೂ ಆ ಕೇಸ್ ತಮ್ಮ ತಕ್ಕಿಗಿಂತಲೂ ಮೀರಿದ್ದು ಎಂದರೆ, ಆಗ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಸಿದ್ದೇಶ್ವರಪ್ಪನವರ ಪ್ರಶ್ನೆ ಉದ್ಭವವಾಗುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ವಿ. ಐತಾಳ್.—ಆ ಪೇಷಂಟನ್ನು ಮೊದಲು ಆಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು ಜನರಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಅಲ್ಲವೇ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮೈಸೂರು ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ಆಸ್ಪತ್ರೆಯಲ್ಲೇ ಆಗಲಿ, ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ಸ್ಪೆಷಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ಗಳು ಮಾತ್ರ ಇರುವುದರಿಂದ ಅಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಪೇಷಂಟುಗಳನ್ನು ಏಕಾಏಕಿ ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ವರ್ಗಾಯಿಸುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅಂಥಾ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಪೇಷಂಟನ್ನು ಮೊದಲು ಎಮರ್ಜೆನ್ಸಿ ವಾರ್ಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ಚಿಕಿತ್ಸೆ ನಡೆಸಲಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಉಪಕರಣಗಳೂ ಇರುತ್ತವೆ, ಅನಂತರ ಅಲ್ಲಿದ್ದವರನ್ನು ಬೇರೆ ವಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಅಂದರೆ ಸ್ಪೆಷಲ್ ವಾರ್ಡ್‌ಗೆ ಆಡ್ಮಿಟ್ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳಲಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಅಂಶವನ್ನು ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ದಯವಿಟ್ಟು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

## MOTION OF THANKS TO THE GOVERNOR'S ADDRESS

(Debate Contd.)

† ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ (ರೋಣ್).—ಸ್ವಾಮಿ, ನನಗೆ ಡಾ || ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿಯವರು ಕುಳಿತುಕೊಂಡೇ ಮಾತನಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೊಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅವರ ಸಲಹೆಯ ಮೇರೆಗೆ ನಾನು ಕುಳಿತು ಕೊಂಡೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಸೂಚನೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಮೊಟ್ಟಮೊದಲು ನಮ್ಮ ಹೃತ್ಪೂರ್ವಕವಾದ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅವರಿಗೆ ಸಲ್ಲಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ಬಹಳ

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ಹೊಡ್ಡೆಪೇಟೆ)

ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದೇ ವಿಚಾರವನ್ನು ಶ್ರೀಮಾನ್ ಐತಾಳರವರೂ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಂಥಾ ವಿಚಾರ ಯಾವುದೆಂದರೆ, ಅದು ಆ ಮಹಾಜನ್ ವರದಿಯ ವಿಷಯ. ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಹೊಂದಿದೆಯೋ ಅದೇ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಆ ಮಹಾಜನ್‌ರವರು ತಮ್ಮ ವರದಿಯಲ್ಲಿ ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಬಿಂಬಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಯಾವ ವಿಳಂಬಕ್ಕೂ ಅವಕಾಶವನ್ನಾಗಲೀ, ಅಥವಾ ಅದನ್ನು ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹಾಕುವುದಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣವನ್ನೇ ಮುಂದುವರಿಸಬೇಕೆಂದು ಯಾರೂ ಹೇಳ್ತಲ್ಲ. ಆದರೆ ಯಾವುದೋ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಗಳ ಗಡಿ ವಿಚಾರ ಚರ್ಚೆಗೆ ಬಂದಿದ್ದಾಗ, ಅಲ್ಲಿ ಆ ನೀಮಾ ಪ್ರತ್ಯಯ ಬಗ್ಗೆ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದವರು ಒಂದು ಒಪ್ಪಂದಕ್ಕೆ ಬಾರದಿದ್ದರೆ ಆ ಸ್ಪಷ್ಟೀಕರಣ ಇರಲೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರೂ ಹೇಳಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಅದು ಸರ್ಕಾರದವರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಲ್ಲ. ಆದರೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮನ್ ಐತಾಳರವರಿಗೆ ನಮ್ಮ ಗಡ್ಡೆ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಉತ್ತಮ ಇದೆಯೋ ಅಷ್ಟೇ ಉತ್ತಮಕೆ ಇನ್ನುಳಿದ ಸದಸ್ಯರಿಗೂ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರ ಅನೇಕ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡಿದೆ ಎಂದು ಅಪ್ಪಣಿಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಹಾಗೆ ಹೇಳಿರತಕ್ಕದ್ದು ಒಂದು ವಿಧವೆ ಸರಿಯಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಬಹಳ ಹಿಂದೆಯೇ ಅಂದರೆ 1963 ರಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯದ ವ್ಯವಹಾರಗಳು ಕನ್ನಡದಲ್ಲೇ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ಕೂಡ ಪಾಸಾಯಿತು. ಆದರೆ ಐದು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಆದ ಪ್ರಗತಿ ಯಾವ ವೇಗದಿಂದ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಸಾಧಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟು ಸಾಧಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಬಹಳ ವ್ಯಸನದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ ಇದು ನಾವು ಹಿಂದೆ ಆ ತತ್ತ್ವನೀತಿಗಾರವನ್ನು ಕೈಗೊಳ್ಳುವ ಮೊದಲು ಇದು ಯಾವ ಹಂತದಲ್ಲಿದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೂ ಹಿಂದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿವೆ ಈಗ. ಇದನ್ನು ತಿಳಿಸಲು ನನಗೆ ತುಂಬಾ ವ್ಯಥೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಸಾಲದ್ದಕ್ಕೆ ನಾನು ಈ ದಿವಸ ವರ್ತಮಾನ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರವನ್ನು ನೋಡಿದೆ. ಕಾರವಾರ್ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸಿ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಆ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯರು ಕೇಳಿಕೊಂಡಿದ್ದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಅಜಿರಾಧಿ ಕಾರಿಗಳು ಅಂದಕ್ಕೆ ಅಂದರೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಂಡಳಿಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷನಾಗಿರತಕ್ಕವರು ಆ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಪ್ರತ್ಯೇಕವಾಗಿ ಅಚ್ಚುಹಾಕಿಸ ಬೇಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಖರ್ಚುಬೆಡ್ಡುಗಳು ಬರುತ್ತವೆ ಯಾದ್ದರಿಂದ ಅದನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಒಂದೆ. ಇದನ್ನು ಮೊದಲು ಜಿಲ್ಲಾಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಅನಂತರ ಇದನ್ನು ತಾಲೂಕ್ ಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ರಾಜ್ಯಮಟ್ಟದಲ್ಲೂ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದರು.

ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಬೇಗ ಬೇಗ ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಂಚೆಯೇ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಷಯದ ಬಗ್ಗೆ ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಈ ಸಭೆಯ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಎಲ್ಲಾ ಸಿಮಾ ಮಂಡಿರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರವನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಒಂದು ವರ್ಷದಲ್ಲಿ ಕನಿಷ್ಠ ಪಕ್ಷ 4-5 ತಿಂಗಳಾದರೂ ಚಿತ್ರಮಂಡಿರಗಳಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಚಿತ್ರಗಳನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡುವಂತೆ ಒಂದು ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಹಿಂದೆ ಸದಸ್ಯರು ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಕೇಳಿದಾಗ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇನೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೇಳಿದ್ದರು. ಇದನ್ನು ವಿಚಾರ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ ಹೇಗೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವ್ಯವಹಾರಿಕವಾಗಿ ಯಾವ ಹೆಜ್ಜೆಯನ್ನಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಹೇಳಿದರೆ ಬಹಳ ಒಳ್ಳೆಯದಾಗುತ್ತದೆ. ಅನೇಕ ವಿಚಾರಗಳಿಗೆ ಅನೇಕ ಪ್ರಸಂಗಗಳಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟರೆ ಇನ್ನು 5 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಕನ್ನಡ ಮಾಯವಾಗಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಕನ್ನಡತನವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಕನ್ನಡ ನಾಡಿನ ಅಬಿವೃದ್ಧಿವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭಾವೈಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಅಗತ್ಯವಾಗಿ ಬೇಕಾಗುವ ಒಪ್ಪಾಯಿಂದ ಈ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ಆದಷ್ಟು ಬೇಗ ಮುಗಿಸಬೇಕು. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಕುರಿತು ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ ಪಂಪುಕಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಹಾಕುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಇದೆ ಅಲ್ಲಲ್ಲಿ ಪಂಪುಕಟ್ಟುಗಳ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು



ಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಪಂಪುಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಅದಷ್ಟು ಬೇಗ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಒಂದು ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಏನೆಂದರೆ, ಒಂದು ಪಂಪುಕಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ ಲೈನ್ ಎಳೆಯಬೇಕಾದರೆ ಅದರ ಮಾಲೀಕ ಅಂದರೆ ರೈತ, ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳ ಡೆಪಾಜಿಟ್ ಕಟ್ಟಬೇಕು. ಇದನ್ನು ಕಟ್ಟುವ ಬಗ್ಗೆ ಜನಗಳಿಂದ ಎರಡು ಮೂರು ತಿಂಗಳಿಂದ ಅನೇಕ ತಕರಾರುಗಳು ಬಂದಿವೆ. ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಪುನಃ ಎಮರ್ಜೆ ಮಾಡುವುದು ಆಗತ್ಯ. ಈಗ ರೈತರು ಬಾವಿಯನ್ನು ತೆಗೆಯಬೇಕಾದರೆ ತಗಾಯಿ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅವರು ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆಮೇಲೆ ಆ ಬಾವಿಗಳಿಗೆ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಸಾಲ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ, ಮತ್ತು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥಾ ಪಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಲೈನ್ ಹಾಕಿಸಬೇಕಾದರೆ ಒಂದು ಎಚ್‌ಪಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಡೆಪಾಜಿಟ್ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದರೆ ಅದು ಯಾರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯ? ಅದು ಶ್ರೀಮಂತರಾದ ರೈತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ನಾನು ಹೇಳುವುದು ಇಷ್ಟೆ. ರೈತ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಲು ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ತಗಾಯಿ ಸಾಲವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಕೊಡುಕೊಳ್ಳಲು ಸಾಲ ತೆಗೆದು ಕೊಂಡಿರುತ್ತಾನೆ, ಆದಮೇಲೆ ಪಂಪುಕಟ್ಟಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಲೈನ್ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದರೆ ರೈತರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯಾಗುತ್ತದೆ ಇದು ವ್ಯವಹಾರಿಕ ಪ್ರಶ್ನೆ. ಈ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಆಲೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು ಈ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ನನ್ನ ಕ್ಷೇತ್ರಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ರೈತರಿಂದ ಒಂದು ಕಾಗದ ನನಗೆ ಬಂದಿದೆ. ಅದನ್ನು ನಾನು ಓದುತ್ತೇನೆ. ಅದು ರೀತಿ ಇದೆ:

‘ಸ್ವಾಮಿ, ನಾವು ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಂದ ಈಗಾಗಲೇ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಪಂಪುಗಳಿಗೆ ಕರೆಂಟ್ ಲೈನ್ ಎಳೆಯುವ ದೆಸೆಯಿಂದ ಎಷ್ಟೋ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ತಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಮೇಲ್ಪಡಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಆ ಪ್ರಕಾರವೇ ಎನ್.ಕೃಷ್ಣೇವ್ ಕಂಡಿ ನಿಯರ್ ಎಂ.ಎಸ್.ಇ.ಬಿ. ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ ಯವರ ಹುಕ್ಕುಂ ಪ್ರಕಾರ 17-10-1966ರಲ್ಲಿ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಮಂಜೂರಾಗಿದ್ದು, ಆ ಪ್ರಕಾರ ನಾವು ಹನ್ನೆರಡು ಜನ ನಿಲವಾರಿ ಬಾವಿಯವರು ಪಂಪುಕಟ್ಟುಗಳಿಗೆ ಕರೆಂಟ್ ಲೈನ್ ಎಳೆಸತಕ್ಕ ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಕ್ ಅಫೀಸಿನವರಿಗೆ ಬಾಂದು ಸಹ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟೆವು. ಮುಂದೆ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಕ್ಕೆ ಲೈನ್ ಎಳೆಯ ಬೇಕೆಂದು ನಿಮ್ಮ ಮುಖಾಂತರ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡೆವು. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಅಫೀಸಿನವರು ತಾ|| 26-4-1967ರಲ್ಲಿ ಪಂಪುಕಟ್ಟು ಬರಿದಿ ಮಾಡಿದ ಮೇಲೆಯೇ ನಿಮಗೆ ಕರೆಂಟ್ ಲೈನ್ ಎಳೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು. ಇದಾದನಂತರ ಪಂಚಾಯತಿಗೆ ಹುಬ್ಬಿ ಅಫೀಸಿನಿಂದ ತಮ್ಮ ಹುಕ್ಕುಂ ನಂ. 6526-28 ತಾ|| 20-6-1967ರಲ್ಲಿ ಪಂಪುಕಟ್ಟು ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರು ಕಡೆಯಿಂದ ತಲಪಿಸಿ ಸರ್ವೆಗಳ್ಳ ಹಾಜರ್ ಪಡಿಸಿದ ನಂತರವೇ ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಲೈನ್ ಎಳೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದರು.

ಈ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಸ್ವಂತ ಹಣ ಕೊಟ್ಟು ಪಂಪುಕಟ್ಟು ಬರಿದಿ ಮಾಡುವ ತಕ್ರಿಯಲ್ಲಿದ್ದರಿಂದ ನಮ್ಮಲ್ಲಿಯ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳ ಮುಖಾಂತರ ಸುಂಧ ಕಂತುಗಳಿಂದ ಮಧ್ಯವರ್ತಿ ಸಾಲವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿಕೊಂಡು ಪಂಪುಕಟ್ಟು ಬರಿದಿ ಮಾಡುವ ಬಗ್ಗೆ ಅರ್ಜಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದು, ಆಯಾ ಸಂಘದವರು ದಿ.ಕೆ.ಸಿ.ಸಿ. ಬ್ಯಾಂಕ್ ಲಿ. ಧಾರವಾರ ಯವರ ಕಡೆಗೆ ನಮ್ಮ ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿಸಿರುವರು.

ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ಹೊಳೆ ಅಲೂರು ಭಾಗದ ಸೂಪರ್‌ವೈಸರನ್ನು ಭೇಟಿಯಾಗಿ ವಿಚಾರಿಸಲಾಗಿ ಅವರು ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಲೈನ್ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಪಂಪುಕಟ್ಟಿಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಂತೆ ನಮ್ಮ ಅಫೀಸಿಗೆ ಡೆಪಾಜಿಟ್ ಕಟ್ಟಿದ ನಂತರವೇ ನಿಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಗಳಿಗೆ ಕರೆಂಟ್ ಲೈನ್ ಎಳೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರು.”

ಇತ್ತಾದಿಯಾಗಿ ರೋಣ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಮೇಗೂರು ಗ್ರಾಮದ ರೈತರುಗಳಿಂದ ನನಗೆ ಒಂದು ಕಾಗದ ಬಂದಿದೆ. ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇವತ್ತು ಕಾರವಾರ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿನ ಪ್ರಕರಣ ಪ್ರಸಿದ್ಧ ಪತ್ರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಬಂದಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾವ ಕನ್ನಡದವರ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ನೋವು ಆಗದೆ ಉಳಿಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ.

(ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟ)

ಇಂತಹ ಯಾವುದೋ ಮಾತುಗಳು ಬಂದಲ್ಲಿ ನಿಶ್ಚಯವಾದ, ನಿಷ್ಕೂರವಾದ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇದರ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಾರಣವಾಗಿ ಉತ್ತಮಪಡಿಸಬೇಕು. ಉತ್ತಮಪಡಿಸುವುದು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, 1972ನೇ ಇಸವಿಯೊಳಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಅಡಕಿತದಲ್ಲಿ ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಕನ್ನಡವನ್ನು ಎಲ್ಲಾ ಹಂತಗಳಲ್ಲಿಯೂ ತರಬೇಕೆಂದು ಈಗ ಬದ್ಧರಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಮೊದಲು ಕೋರ್ಸ್‌ಗಳಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ನಮ್ಮ ನೆ ಬಾಯಿನಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಜಾರಿಯಲ್ಲಿ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಮೆಜಿಸ್ಟ್ರೇಟ್ ಸರ್ಕಲ್‌ನಲ್ಲಿರತಕ್ಕ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಮಾರ್ಗಗಳನ್ನು ನೂಚಿಸುವ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಒಂದೂ ಸಹ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಇವೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಬಂದವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಮಾರ್ಗ ಸೂಚನೆಗಾಗಿ ಆ ರೀತಿ ಬೋರ್ಡುಗಳು ಇರಬೇಕೆಂದು ಇವರ ನಿಲುವೆ? ನನಗಂತೂ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ಬಂದವರಿಗೆ ಅಲ್ಲಿನ ಮಾರ್ಗಗಳು ಗೊತ್ತಾಗಬೇಡವೇ? ಆ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯೇ ಇಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಜನರಿಗೆ ಆಗುವ ತೊಂದರೆ ಎಪರಿತ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆಯವರ ಅಫೀಸ್ ಬೋರ್ಡನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಮೈಸೂರು ರೋಡ್ ಟ್ರಾನ್ಸ್‌ಪೋರ್ಟ್ ಅಫೀಸ್ ಎಂದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಹಾಕಿರುತ್ತಾರೆ. ಈ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ 'ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯ ರಸ್ತೆ ಸಾರಿಗೆ ಕಚೇರಿ' ಎಂದು ಏಕೆ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಹಾಕಬಾರದು? ಇವೆಲ್ಲಾ ನಣ್ಣ ವಿಷಯಗಳಾದರೂ ಈ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ನಾವು ಮುಂದೆ ಹೆಜ್ಜೆ ಹಾಕುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂಬುದಾಗಿ ಸರ್ಕಾರದವರು ತೋರಿಸಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೇ ಕೆಲವು ಕಾಲದ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ಆಶ್ಚರ್ಯನೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣಗಳಲ್ಲಿ ಸಿಗಬಹುದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಕೇಳುವ ಯಾವುದೇ ಪ್ರಶ್ನೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಉತ್ತರ ಕೊಡುತ್ತಾರೆಂದು. ಆ ವಿಷಯವನ್ನು ಪ್ರತಿಮೊಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಏನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುತ್ತದೆ, ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇವರಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗತವಾಗಿ ಹೋಗಿದೆ. ಅವರು ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ದ್ವೇಷಪಡುತ್ತಾರೆಂದು ಅಲ್ಲ, ಅದು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಒಂದು ಮೋಹ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಇವರಲ್ಲಿ ರಕ್ತಗತವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುವಂತೆ ಇವರು ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಯಾವಾಗಲೂ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿಯೇ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಗೆ ಕನ್ನಡ ಅವಶ್ಯಕವಿದೆಯೋ ಅಥವಾ ಇಲ್ಲವೋ ಒಂದೂ ಇದರಿಂದ ಗೊತ್ತಾಗಲಿಲ್ಲ. ನಾಳೆ ಮಾರ್ಚ್ 1ರಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಡ್ತಿಗೆ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರು ಅದನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಓದಬೇಕು. ಪ್ರತಿವರ್ಷವೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಆದರೂ ಅದು ಕಾರ್ಯವಾಗಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕನ್ನಡಿಗರಲ್ಲ. ಪಾತ ಏನು ಮಾಡುವುದು? ಅವರು ಮೈಸೂರಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಎಂಬುದನ್ನು ಲಕ್ಷ್ಯದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಂಡು ಈ ವರ್ಷದ ಅವರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಕ್ತಾಯಮಾಡುವ ಮುನ್ನ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಓದಿದರು. ಇದು ಬಹಳವಾಗಿ ಸಂತೋಷಪಡಬೇಕಾದ ಸಂಗತಿ. ನಾಳೆ ಹಣಕಾಸಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಮಾಡಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಮಾಡಬಾರದು. ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರ ಅಡ್ಡಿಯೂ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಅಥವಾ ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನಲ್ಲಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುತ್ತಾರೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿಯೇ ಭಾಷಣ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನನ್ನ ಅಪೇಕ್ಷೆ ಇದೆ.

ಇನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕ ರಾಜ್ಯವಾಗಿ 11 ವರ್ಷಗಳಾದವು. ಆದರೂ 11 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಸತತ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿ ನೂರಾರು ಸು ಈ ರಾಜ್ಯದ ಹೆಸರನ್ನು ಕರ್ಣಾಟಕವೆಂದು ಕರೆಯಬೇಕು, ಅದನ್ನು ಬಾವೆ ಕೈವಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. 1957ರಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಈ ದೇಶದ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿತ್ವ ಬಂತು. ಅದಾದಮೇಲೆ ಮತ್ತೆ ಎಷ್ಟೋ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲಗಳು ಬಂದವು. ಆದರೆ ಅವರಿಗೆ ಈ ಕಾರ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಬೇಕೆಂಬ ಅಸೆ ಅಷ್ಟಾಗಿ ತೋರುತ್ತಾ ಇಲ್ಲ. ಒಂದಲ್ಲ, ಒಂದುರೀತಿ ಈ ವಿಚಾರವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಲೇ ಇದ್ದೇನೆ. ಅದಕ್ಕೋಸ್ಕರವೇ ಕನಾರಿ ನಾನು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನೂ ಕಳುಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಕೇವಲ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸುವುದು, ಅದು ಯಾವುದೋ ಒಂದು ಕಾರಣಕ್ಕೆ ಹಾಗೆಯೇ ಮೂಲೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅಕಹಾಸಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿ ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅಗ ಕಳುಹಿಸೋಣ. ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಹಿಂದೆ ಒಂದು ತೀರ್ಮಾನವಾಗಿದೆ. ಆ ರೀತಿಯಾಗಿ ಅವರ ಒಂದು ಸ್ವಂತ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಿಗೆ ಕೊಟ್ಟ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದರ

ಬಗ್ಗೆ ಈಗಲೇ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಿರ್ಣಯ ಮಾಡಬಹುದು. ಅದನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಅಭಿಪ್ರಾಯಕ್ಕೂ ಬಿಡಬಹುದು. ಆದರೆ ಆಗ ತುರ್ತು ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅಮೇರಿಕ ಚುನಾವಣೆಗಳೂ ಕೂಡ ನಡೆದುವು. ಪಂಜಾಬು ವಿಭಜನೆಯಾಗಿ ಒಂದಿದ್ದು ಎರಡಾದುವು. ಆಗ ಅದಕ್ಕೆ ತುರ್ತುಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಏನೂ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇನ್ನಾದರೂ ಬಂಡಿತವಾಗಿ, ನಿಶ್ಚಯವಾಗಿ, ದೃಢ ಮನಸ್ಸಿನಿಂದ ಅಖಂಡ ಕರ್ನಾಟಕ ಬಹುಕಾಲ ಬಾಳಬೇಕು' ಎನ್ನುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಈ ಕರ್ನಾಟಕ ರಾಜ್ಯದ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯ ದೊರೆಯಬೇಕು. ಅದಕ್ಕೆ ಈ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ನಿಜವಾಗಿ ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಬೆಂಬಲ ಇದೆಯೆಂದು ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ಇಷ್ಟಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುವುದರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಿಂದ ಬಂದಂಥ ಒಬ್ಬ ಐ. ಎಂ. ಎಸ್. ಅಧಿಕಾರಿ ಬಹಳ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕರ್ನಾಟಕದವರು, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಅವರ ಜೀವನಕ್ಕೆ ಹೇಳಲಕ್ಕೆ ನಾನು ಇಷ್ಟ ಪಡುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರು ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದವರು ಎಂದು ಇನ್ನುಮುಂದೆ ಹಣೆಗೆ ಪಟ್ಟ ಬಡಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿದರು. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ನೋಡಿ ಇಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ಅಥವಾ ಇನ್ನಾವುದಾದರೂ ಇಂಗ್ಲೆಂಡ್ ರಾಜ್ಯ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದೀರೋ ನನಗೇನೂ ಅರ್ಥವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಯಾವ ಫೈಲು ನೋಡಿದರೂ ಇಂಗ್ಲಿಷ್ ಬಿಟ್ಟು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಬರಲಿಲ್ಲ. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಫೈಲ್ ಹೇಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಿಮ್ಮ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದೇನೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅಲ್ಲಿ ಅವೆಲ್ಲವೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಇರಬೇಕೆಂದು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಎಂ. ನಾಗಪ್ಪ.—ಆ ಸರ್ಕಾರದ ನೌಕರ ಕನ್ನಡ ಮಾತನಾಡುವವನಾಗಿ ಅಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬನೇ ಏಕೆ ಕೆಲಸಮಾಡಿಕೊಂಡು ಇರಬೇಕು? ಆತ ಕರ್ನಾಟಕಕ್ಕೆ ಬರಬಹುದು. ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ಏಕೆ ಇರುತ್ತಾನೆ?

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಈಗ ಅರ್ಜಿ ಹಾಕಿದರೆ ಆತ ಬರತ್ತಾನೆ. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಖಾಸಗಿಯಾಗಿ ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದಾಗ ಹೇಳಿದ್ದಾನೆ. ಕನ್ನಡಿಗ, ಬಹಳ ದೊಡ್ಡ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿ ಕಾರ್ಯದರ್ಶಿಯಾಗಿದ್ದಾನೆ. ನಿಮಗೆ ಬೇಕಿಲ್ಲ ಅಂತಹವರು. ಇವತ್ತೇ ಹೋಗಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬನ್ನಿ. ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರದಲ್ಲಿ ನೋಡಿ. ಎರಡು ಮಗ್ಗುಲು ರಾಜ್ಯಗಳು ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ತಮ್ಮ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಅಲ್ಲಿ ಜಾರಿಗೆ ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು. ಇವತ್ತೂ ಕೇರಳದಲ್ಲಿ ಹೋಗಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿನ ಕಮ್ಯೂನಿಸ್ಟ್ ಸರ್ಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಅವರ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಆಸಕ್ತಿ ತೋರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದು ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ಮೂರು ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಅಲ್ಲಿನ ಸರ್ಕಾರಗಳು ಯಾವ ಒಂದು ಭತ್ಯೆ ಕೊಡದೆ ಎರಡು ಮೂರು ಕಮಿಷಿಗಳನ್ನು ನೇಮಿಸಿ ಈ ಕೆಲಸವನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನೀವು ಮಾಡಿರುವುದು ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು, ರಾಜ್ಯಯಾರಿಗೆ ಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಕರ್ನಾಟಕ ಯಾರಿಗೆ ಬೇಕಾಗಿ, ಯಾರೋ ಕೆಲವು ಹುಚ್ಚರಿಗೆ ಬೇಕಾಯಿತು, ಅದು ನಿರ್ಮಾಣವಾಯಿತು ಮುಗಿಯಿತು. ಈ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಹೋದರೆ ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ಇದು ಯಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗೆ ಮುಟ್ಟುತ್ತದೋ ಎಂಬುದನ್ನು ವಿಚಾರಮಾಡ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ದಯಮಾಡಿ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಪ್ರೋತ್ಸಾಹ ಕೊಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರವವರು ಏನು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ, ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಿಮ್ಮ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಗುತ್ತಿಗೆ ಬರೆದುಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಮರೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಹತ್ತಿದ್ದೀರೆಂದು ನನಗೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಂತಹ ಕಾರ್ಯ ಮಾಡಬೇಡಿ. ಮಾರ್ಚ್ 1ನೇ ತಾರೀಖು ನಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಶ್ರೀ ಜತ್ತಿಯರು ಹಿಂದೆ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾಗ ಆಗಲೂ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣಮಾಡಿ ಎಂಬ ಕೇಳಿದ್ದೆ. ಅವರು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈಗಿನ ಅರ್ಧ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಸಹ ಬಜೆಟ್ ಭಾಷಣವನ್ನು ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಂಬ ಭರವಸೆ ನನಗೆ ಇಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ನೀವು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದರೆ ಆಗ ಆ ಭಾಷಣ ಕನ್ನಡದಲ್ಲಿ ಆಗುತ್ತದೆಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಶ್ರೀ ಎ. ಜೆ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ನಾನು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಯಾಗಿದ್ದರೆ ಏನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ಈಗ ಏನು ಹೇಳಲಿ. ನಮ್ಮಂಥವರು ಅಷ್ಟು ಬುದ್ಧಿವಂತರು ಎಂದು ನೀವು ಯಾರೂ ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತವಿಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್, ನಾನ್‌ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಎಂಬ ಬೇಧಭಾವವಿಲ್ಲ. ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ರಚನೆಯಾಗಿ ಈಗಾಗಲೇ 600 ವರ್ಷಗಳ ಮೇಲೆ ಆಯಿತು. ಇದನ್ನು ಒಳ್ಳೆಯ ರೀತಿ ಯಲ್ಲಿ ಕಟ್ಟಬೇಕೆಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ವಿಚಾರಮಾಡುವುದು ಅಗತ್ಯವಿದೆ.

MR. DEPUTY SPEAKER.—The House will now rise for Half-an-hour.

*The House rose at Three of the Clock to re-assemble at Thirty-Minutes past Three of the Clock.*

*The House re-assembled at Thiry-Five Minutes past Three of the Clock.*

[MR. DEPUTY SPEAKER in the Chair]

ಶ್ರೀ ಎ. ಜಿ. ದೊಡ್ಡಮೇಟಿ.—ಇದು ಏನು ತೋರಿಸುತ್ತದೆ? ವ್ಯವಹಾರದ ಜ್ಞಾನದ ಅಭಾವ ಎನೆ ಎಂದು ತಿಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕೇ, ಅಥವಾ ತಿಳಿದು ಪುಸ್ತಕವನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಅವಮರ್ಥರಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗುತ್ತದೆಂದು ನನಗೆ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡುವ ಬದಲು ನೀವು ಒಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ನಿಮಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ, ಆಗ ಅವರವರೇ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಇವತ್ತು ಅವರು ಸಾಲದಿಂದ ಬಾವಿ ತೆಗೆಸಿದ್ದಾರೆ, ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಮೂಲಕ ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿರುತ್ತಾರೆ, ಈಗ ರೈಸ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆ. ಒಂದು ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್‌ಗೆ ಒಂದು ಸಾವಿರ ಕೊಡಿ ಎಂದರೆ ಅವನು ಎಲ್ಲದ ಕೊಡಬೇಕು? ಈ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ರೀತಿ ಹೇಳಿದ್ದಾದರೆ, ಅದನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಳ್ಳುವ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಎರಲ್ವೆ ರೈತರಿಗೆ ಬಾವಿ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಪಂಪ್‌ಸೆಟ್ ಕೊಡಿಸಿದ್ದಾರೆ, ಅವರಲ್ಲಿಗೂ ಇದನ್ನು ಮಾಡಬೇಕು. ಇವತ್ತು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿಯಿಂದಾದರೂ ಕೊಡಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಲ್ಲಾದರೂ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಕಂಪಾಯಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದನ್ನು ನಮ್ಮೇತ ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಸರ್ಕಾರದ ವತಿಯಿಂದ ಹೆಚ್ಚಿನ ರಾಶಿ ಪಡೆಯತಕ್ಕವರು ಶ್ರೀಮಂತರು ಮತ್ತು ವೇಲ್ಫೇರ್‌ಗತಿಯ ಜನರು. ನೀವು ಅವರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ಬೇಕು ಆ ರೀತಿ ಮಾಡಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ.

ಇನ್ನು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ಅನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಮಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಧಾರವಾಡದ ಚಿಕ್ಕನಗುಂದ ಎಂಬ ಒಂದು ಗ್ರಾಮದಲ್ಲಿ 6 ಮೈಲಿ ಹೋಗಿ ನೀರನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಂದೊಂದು ಮನೆಗೂ ಒಂದೊಂದು ಕೋಣ ನಾಲ್ಕು ಕೋಡಗಳನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡು ನೀರು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಒಬ್ಬ ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಇಡೀ ದಿವಸವೆಲ್ಲಾ ಅದೇ ಕೆಲಸವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಗರದಲ್ಲಾದರೂ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇದೆ. ಅದರ ಹಳ್ಳಿಯ ಜನರು ಕೇಳಿದರೆ, ದುಡ್ಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಕುಡಿಯುವ ನೀರಿನ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯಲ್ಲಿ ಯಾವುದಾದರೂ ಸ್ಯಾಂಕ್ಷನ್ ಆಗಿದೆ, ಅವುಗಳಿಗೆ ನೀವು ಕೂಡಲೇ ಕಾರ್ಯ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಕನ್ನಡ ಬಳಕೆಗೆ ಒರಬೇಕು. ಮಾನ್ಯ ಜತ್ತಿಯವರು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ರೀತಿ ಮಾಡಿದರೆ, 10 ವರ್ಷವೇಕಾಗುವುದು. ಅಮೇರಿಕ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟ, ಅಮೇರಿಕ ರಾಜ್ಯ ಮಟ್ಟಕ್ಕೆ ಬರಬೇಕಾದರೆ ಒಹವರ್ಷ ಬೇಕಾಗಬಹುದು. ಇವತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು, ಕನ್ನಡದ ಮೇಲೆ ಅಷ್ಟು ಅಭಿಮಾನ ತೋರಿಸುವುದಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟವಿಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ಕಾನ್‌ಮೆಂಟಿಗೆ ಕಳಿಸುವ ಹವಾಸವಲ್ಲವಾರೆ. ಇವರಿಂದ ನಮ್ಮ ಕನ್ನಡ ಭಾಷೆ ರಾಜ್ಯ ಭಾಷೆಯಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು ಹತ್ತೊಳಗೆ ತಂದು ಬಂಡಿತವಾಗಿಯೂ ಇಂತಿಷ್ಟೆ ತಿಂಗಳಲ್ಲೆ ಆಡರಣೆಗೆ ತರುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಬೇಕು. ಆಡರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗುವುದಿಲ್ಲ ದೈದಿ ಬಿಟ್ಟು ಹೋಗಬಹುದು ಎಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಅದ್ವಿ ಇಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಮುಂದಿನ 4-5 ವರ್ಷ ದೊಳಗೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲಾ ಕನ್ನಡ ರಾಜ್ಯ ಆಗಬೇಕೆಂದು ಪುನಃ ಮತ್ತೊಮ್ಮೆ ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ವಿ. ನಾಡಗೌಡ (ಮುಧೋಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಂಡಿಸಿದ ವಂದನಾರ್ಪಣಾ ಸೂಚನೆಯನ್ನು ಕೆಲವು ಅಂಶಗಳಲ್ಲಿ ಖಂಡಿತವಾಗಿ ಎರೋಡಿಸಿ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈಚೆಯವರೆಗೆ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದ್ದು ಹಿಂದೆಯೇ ಅಜಿಜೀತನ ಅರಂಭವಾದ ಕಾಲದಿಂದ ಇಲ್ಲ ಹತ್ತೊಳಗೆ ಎಸಾರಿದೆ ಇತ್ಯಾದಿ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

[MR. CHAIRMAN (SRI G. RAME GOWDA) in the Chair].

ಇವತ್ತು ಗೃಹಖಾತೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಸ್ಥಾನ ಮುಳ್ಳಿನ ಹಾಸಿಗೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗೃಹನಿಷಿದ್ಧಿ ಅಥವಾ ಚಾರ್ಟರ್ ವಹಿಸುವಾಗ ಮುಂಚಿತವಾಗಿ ಅರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ವಹಿಸಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಮಂತ್ರಿ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವವರು ಯಾವಾಗಲೂ ತನ್ನ ತಲೆಯ ಮೇಲೆ ಬಿಟ್ಟುಗಿತ್ತಿ ತೂಗಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ತಿಳಿದಿರಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅವರು ಒಂದು ಮುಳ್ಳಿನ ಹಾಸಿಗೆಯ ಮೇಲೆ ಮಲಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದನ್ನು ದಕ್ಷರಾದ ಮಂತ್ರಿಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ರಾಜ್ಯದ ಸಮಗ್ರ ಜನತೆಯ ಯೋಗಕ್ಷೇಮ ಮತ್ತು ಶಾಂತಿಯನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಹೊಣೆ ಅವರದಾಗಿದೆ. ಪೂರ್ವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೋಟಿ ಕೊತ್ತಲಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಣೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಸೈನಿಕರ ಹುದ್ದೆಗೆ ಅವರನ್ನು ಹೋಲಿಸಬಹುದು. ಬರುಗಾಳಿ ಬೀಸಿ, ತಂಪಾದ ಗಾಳಿ ಬಂದಾಗ ಮಳೆ ಬರುತ್ತದೆಂದು ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಅರಿತು ಕೊಂಡು ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ದಕ್ಷತೆಯ ಸಂಘಟನೆ ಮುನ್ನೂರಿತನೆಯನ್ನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡು ಸಮರ್ಥರಾದ ಸಿಬ್ಬಂದಿವರ್ಗದವರಿಂದ ಬೇಕಾದ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದುದು ಗೃಹನಿಷಿದ್ಧಿ ಕರ್ತವ್ಯ. ನಮ್ಮ ಪೋಲೀಸ್ ಖಾತೆ ಬಹುಕಾಲದಿಂದ ನಡೆದು ಬಂದ ಖಾತೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯುವ ಮುಂಚೆ ಅವರಿಗೆ ಅರಿವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಹಿಂದಿ ಚರ್ಚವೇ ಅಂಥೋಲನ ಅರಂಭವಾದುದು ತಮಿಳುನಾಡಿನಲ್ಲಿ. ಆ ನಾಡಿನಿಂದ ಅದು ಹೊರಟು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬರುವಾಗ, ಕಾಲ ಗತಿಸಿ ಹೋಗುವ ಪೂರ್ವಭಾವಿಯಾಗಿ ಗೃಹನಿಷಿದ್ಧಿ ಈ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರಿಗಳನ್ನು, ಸಿ. ಐ. ಡಿ. ಯು ಸಿಬ್ಬಂದಿಯವರೊಡನೆ ಅರೋಚನೆ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭವನ್ನು ಅರಿತುಕೊಂಡು ತೀವ್ರವಾಗಿ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿತ್ತು. ಹೀಗೆ ದುರ್ಲಕ್ಷ್ಯ ಮಾಡಿದರೆ, ರಾಜಕೀಯದಲ್ಲಿ ಗೃಹನಿಷಿದ್ಧಿ ಜೀವನಪೂ ಕೂಡ ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯದಿಂದ ಹೇಳಬಲ್ಲೆ. ಎಷ್ಟೋ ಜನರಿಗೆ ಅವರಲ್ಲೂ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಉಚ್ಚ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಕೂಡ ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿರುವ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಂತ್ರಿಮಂಡಲ ಇರುವ ಸರಕಾರ ಬೇಡ ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಬಂದಿದೆ. ಇಂತಹ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಕೊಡಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಮನೋಭಾವನೆ ಕೂಡ ಇಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರಕಾರ ಗಮನದಲ್ಲಿಟ್ಟುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿ ಹಾವಳಿಗಳು ಹೇಗೆ ಆಗುತ್ತಿವೆ ಎಂದರೆ, ಒಂದು ಕಡೆ ಸಿಟಿ ಬಸ್ಸು ರೋಡಿನಲ್ಲಿ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದರೆ ನಾರ್ಕರು ಬಾಲಕರು ಹೋಗಿ ಈ ಬಸ್ಸನ್ನು ತಡೆದು ನಿಲ್ಲಿಸುತ್ತಾರೆ. ಡ್ರೈವರ್ ಅವರನ್ನು ಕೆಳಗೆ ಇಳಿದು ಹೊರಟು ಹೋಗುತ್ತಾರೆ. ಅಲ್ಲೇ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಗಾಡಿಯವನೊಬ್ಬ ವ್ಯಾಪಾರ ಮಾಡುತ್ತಾ ಹೋಗುತ್ತಿದ್ದವನ ಮೇಲೆ ಬಿದ್ದು ಅವನಿಂದ ಸೀಮೆ ಎಣ್ಣೆ ಕಿತ್ತುಕೊಂಡು ಒಂದು ಬಸ್ ಮೇಲೆ ಸುರಿದು ಬಸ್ಸನ್ನು ಬೆಂಕಿ ಹತ್ತಿಸುತ್ತಾರೆ. ಇದರಪಕ್ಕದಲ್ಲಿ ಪೋಲೀಸು ವ್ಯಾನ್ ಕೂಡ ಇದೆ. ಅದು ಸುಮ್ಮನೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹಾಗೇ ಇದೆ. ಅವರನ್ನು ಕೆಳದರೆ ನಮಗೆ ಮೇಲಿನ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಯಾವ ಆರೋಪ ಬಂದಿಲ್ಲ, ನಾವೇನೂ ಮಾಡುವಂತಿಲ್ಲ ಎನ್ನುತ್ತಾರೆ. ಇಷ್ಟು ವೇಳೆಗೆ ಅರ್ಧ ಬಸ್ಸು ಉರಿದು ಹೋಗಿ ಹೋಗಿರುತ್ತದೆ. ಇದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ದಕ್ಷತೆ ಇದೆಯೇ ಇಲ್ಲವೇ ಎನ್ನುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅಂದು ಗೃಹ ನಿಷಿದ್ಧಿ ಇದ್ದರೋ ಇಲ್ಲವೋ ಎನ್ನುವ ಅನುಮಾನಕ್ಕೂ ಆಸ್ಪದವಾಗಿದೆ. ಹೀಗಾಗಿ ಈ ಗೃಹ ಖಾತೆಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಜನರ ಆಸ್ತಿ ರಕ್ಷಣೆ, ವಿತ್ತ ರಕ್ಷಣೆ ಸಾಮಾನ್ಯ ಜೀವನ ಮಾಡುವ ಜನರಿಗೆ ಇದೆಯೆ ಮತ್ತು ಮತ್ತು ಅವರು ಸುರಕ್ಷಿತವಾಗಿ ಬಾಕಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಇದರಿಂದ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬಹುದಾಗಿದೆ.

ಅಮೇಲೆ ಪಕ್ಷಪಾತದ ಬಗ್ಗೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈ ಮಂತ್ರಿ ಮಂಡಲದಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತದ ನೀತಿಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಕ್ಕೆ ಈಗಾಗಲೇ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಶ್ರೀನಾನ್ ಐತಾಳರವರು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನನಗೂ ಕೂಡ ಇದರ ಅನುಭವ ಸ್ವಲ್ಪ ಇದೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ಪರಾಭವ ಹೊಂದಿದ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಮುಖೋಳ ಕ್ಷೇತ್ರವೂ ಒಂದು. ಇಲ್ಲಿ ಒಂದು ನದಿಗೆ ಸೇತುವೆಯ ಕೆಲಸಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದು ಅದು ಪೂರ್ಣವಾಗಲು ಕೇವಲ ಒಂದೆರಡು ತಿಂಗಳುಗಳ ಕಾಲ ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಇದರ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಗಿದಮೇಲೆ ಇದನ್ನು ಉದ್ಘಾಟನೆ ಮಾಡಲು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ವೀರೇಂದ್ರ ಪಾಟೀಲರವರು ಬಿಜಾಪುರಕ್ಕೆ ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಂದಿದ್ದರು. ಅವರಿಂದ ಇದನ್ನು ಉದ್ಘಾಟಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳ ಬಾಲಬದುಕು ರಾದ ಸೊಪರಿಂಟೆಂಡಿಂಗು ಇಂಜಿನಿಯರವರು ಈ ಸೇತುವೆಯ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಎರಡು ತಿಂಗಳಲ್ಲಿ ಮುಗಿಸಲು ಎಷ್ಟೆಷ್ಟು ದುಡ್ಡು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿದರು ಮತ್ತು ಏನೇನು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಬಂದಿರುವ ಆಡಿಟ್ ರಿಪೋರ್ಟನ್ನು ನೋಡಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ನಮ್ಮ ಈಗಿನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದರ ಸ್ಥಾನ ಮಾನವನ್ನು ಪ್ರದರ್ಶನ ಮಾಡಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಇಲ್ಲಿನ ಸೇತುವೆಗೆ ಕಲ್ಲನ್ನು ಹಾಕಿಸುವಾಗ ಇವರ ಹೆಸರು ಬರಲಿ ಎಂದು ಮಾಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅದರ ಈ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಪಿ. ನಾಡಗೌಡ)

ಸಮಾರಂಭದ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆಯನ್ನು ವಹಿಸಲು ಇಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಎಂದು ಇವರ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಫೀಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ಮೊದಲು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಕರೆಸಬೇಕೆಂದು ಇದ್ದರು. ಇವರೂ ಕೂಡ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೊಡನೆದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಬೆಂಗಳೂರಿಂದ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಲು ಕರೆಸುವುದಾಗಿ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದರು. ಮೊದಲಿಗೆ ವಿರೋಧ ಪಾಟೀಲರ ಹೆಸರು ಮಾತ್ರ ಇತ್ತು. ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರೇ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಆ ನಂತರ ಸಹಕಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳಾದ ಶ್ರೀ ನಾಡಗೌಡರು ಇಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷತೆ ವಹಿಸಲು ಬರುತ್ತಾರೆ ಎಂದು ಕಾರ್ಡುಗಳನ್ನು ಪ್ರಿಂಟು ಮಾಡಿಸಿದರು. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಎಷ್ಟು ಹಣ ವೆಚ್ಚವಾಯಿತು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಾವೇ ಊಹಿಸಬಹುದು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚ ಎಷ್ಟು ಟಿ.ಎ. ಹಾಗೂ ಡಿ.ಎ.ಗಳಿಗಾಗಿ ಎಷ್ಟು ವೆಚ್ಚವಾಗಿದೆ ಇಂತಹ ಒಂದು ಕಲ್ಪನೆಯ ಇಲ್ಲಿ ಹಾಕಿಸಲು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ನಾನು ಕಿಂಡೆ 'ಫೀ ಪ್ರೆಸ್' ಎನ್ನುವ ಪೇಪರಿನಲ್ಲಿ ಒಂದು ವಿಚಾರ ಓದಿದ್ದು ಇಲ್ಲಿ ನೆನಪಿಗೆ ಬರುತ್ತದೆ. ಆದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಇವಾರತನ್ನು ಕಟ್ಟುವಾಗಲೂ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಕಲ್ಪನೆಯೂ ತಮ್ಮ ಹೆಸರನ್ನು ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಲು ಆಗಿ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಅದಿಗಲ್ಲನ್ನು ಇಟ್ಟರು ಎಂದು ಇತ್ತು. ಅದರಂತೆ ಇಲ್ಲೂ ಕೂಡ ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಶಂಕುಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವಾಗ ಅವರ ಹೆಸರುಗಳೂ ಬರಬೇಕೆಂದು ಎಲ್ಲ ಸಮಾರಂಭಗಳನ್ನೂ ಸರಕಾರದ ವೆಚ್ಚದಲ್ಲಿ ಮಾಡಿ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಟಿ.ಎ. ಹಾಗೂ ಡಿ.ಎ.ಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ರಾಜ್ಯದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದು ಪಕ್ಷಪಾತವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಕೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಇನ್ನು ಸಹಕಾರ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿಯಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖಿಸಿಲ್ಲ. ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸಹಕಾರಿ ನೂಲಿನ ಗಿರಣಿಯನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇತ್ತು. ಇದನ್ನು ಈಚೆಗೆ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ನೂಲು ಗಿರಣಿ ಮಾಡುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೊದಲಿಗೆ ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ನೂಲಿನ ಗಿರಣಿಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿಗೆ ಮಾನ್ಯ ಎ. ಎ. ಗಿರಿಯವರನ್ನು ಕರೆಸಿ ಇಲ್ಲಿ ಕೊನೆಕಲ್ಲು ಹಾಕಿಸಿ ಇಲ್ಲರುವ ಎಂದೆರಡು ರೂಮುಗಳನ್ನು ಫರ್ನಿಷ್ ಮಾಡಲು ನುಮಾರು ಐವತ್ತು ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ವೆಚ್ಚ ಮಾಡಿ ರಾಜ್ಯಸರಕಾರದ ಬೊಕ್ಕಸವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದರು. ಇದೇಕೆ ಮಾಡಿದರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಹಾಗೆ ಮೊದಲು ಬಿಜಾಪುರದಲ್ಲಿ ಆಗಬೇಕಾದ ನೂಲಿನ ಗಿರಣಿ ಯಾಗಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಡದೆ ಈಚೆಗೆ ಬಾಗಲಕೋಟೆಯಲ್ಲಿ ನೂಲಿನ ಗಿರಣಿ ಮಾಡಲು ಲೈಸೆನ್ಸ್ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇವರಿಂದ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಗೊತ್ತಾಗುತ್ತದೆ. ಇದು ಪಕ್ಷಪಾತವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ? ಇವರ ಪಕ್ಷಪಾತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರಲ್ಲೆಯೇ ಗುಂಪುಗಳಿವೆ. ಈ ಗುಂಪುಗಳಲ್ಲೇ ಒಬ್ಬರಿಗೊಬ್ಬರು ಹೊತೆದಾಡುತ್ತಿರುತ್ತಾರೆ. ಇಂತಹವರಿಂದ ಈ ರಾಜ್ಯಕ್ಕೆ ಹಿತವಾಗುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಕಾಣುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ಅಂಶ ಎಂದರೆ, ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಇದುವರೆಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಹಾಳು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಎಷ್ಟೋ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಹಣ ದುರುಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿದ್ದರೂ ಅವರ ವಿಚಾರಗಳೊಂದನ್ನೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳದೇ ಇರುವುದು ತುಂಬಾ ವಿಪಾದದ ಸಂಗತಿಯಾಗಿದೆ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟೋ ಹಣವನ್ನು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಮೋಸ ಮಾಡಿದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳನ್ನೇ ಮತ್ತೇ ಹೊಸ ಹೊಸ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಾಗಿ ಮಾಡಿ ಸರಕಾರದ ಹಣವನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮೋಸ ಮಾಡುವುದು ಈ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಹವ್ಯಾಸವಾಗಿ ಹೋಗಿ ಬಿಟ್ಟಿದೆ. ಹುಲುಕೋಟೆ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹಿಂದೆ ರಾಜ್ಯಸರಕಾರದ ಲಕ್ಷ್ಯವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದರೂ ಇದುವರೆಗೂ ಯಾವ ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಅವರ ವಿರುದ್ಧ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ. ಈ ಸಹಕಾರ ಸಂಘದಲ್ಲಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಇದ್ದು ಆರಂಭಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಇದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾಗುವ ಹಣ ಸಹಾಯವನ್ನೂ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಆದರೆ ಇವೇ ರೀತಿಯಾದ ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಮಂಡ್ಯದಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾಗುವಷ್ಟು ಹಣದ ಸಹಾಯವನ್ನು ಸರಕಾರ ಮಾಡಿದೆ. ಇದು ಪಕ್ಷಪಾತವಲ್ಲದೆ ಮತ್ತೇನು ? ಇಂತಹ ಪಕ್ಷಪಾತದ ನೀತಿಯನ್ನು ನಾಡಿನ ಎಲ್ಲಾ ಕ್ಷೇತ್ರಗಳಲ್ಲೂ ನೋಡಬಹುದು, ಪಂಚಾಯತಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಎಲ್ಲ ಕಡೆ ಇರುವ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಪಕ್ಷಪಾತಗಳು ನಡೆಯುತ್ತಿದ್ದರೂ ನಮ್ಮ ಸರಕಾರ ಇದನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ಕರ್ತವ್ಯಭೂತಿ ಮಾಡಿದೆ ಹೀಗಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಗೆ ಎಲ್ಲ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನೂ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಉಲ್ಲೇಖ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸಹಕಾರ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಪ್ರಗತಿ ಇಲ್ಲದೇ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದವರಿಗೆ ಲೈಸೆನ್ಸ್‌ಗಳನ್ನು ಹಾಗೂ ಪರ್ಮಿಟ್‌ಗಳನ್ನು ಕೊಡಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದು ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ. ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಬಹಳವಾಗಿ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಪ್ರಧಾನವಾಗಿ ಇವರ ಬಗ್ಗೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದೂ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಏನೂ ಅನುಕೂಲವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ ಸರಕಾರ ಈ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಸರಕಾರದ ಧೋರಣೆ ಏದೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವರ ಗಮನವನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ತರಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆ ಬಾತೆಯನ್ನು ವಿದ್ಯಾ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ ಸೇರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಿದ್ಯಾ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ ಇದನ್ನು ಸೇರಿಸಿದರೆ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಜಾರಿಗೆ ತರಲು ಸಾಧ್ಯವೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯಾರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿದಂತೆ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ವಿದ್ಯಾನಿಲಯಗಳಲ್ಲಿ ಇಂತಹ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂದು ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಿಚಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಇದರಂತೆ, ಸರಕಾರಕ್ಕೂ ಕೂಡ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ.

ಇನ್ನು ಶಾರಾ ಬಾತೆಯಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಶಿಕ್ಷಣ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಸಾಕಷ್ಟು ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಟ್ಟು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಮನಃಪೂರ್ವಕವಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಇದರಲ್ಲಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಕೂಡ ಹಾಗಿದ್ದಾರೆ.

4-00 P.M.

ಇವುಗಳಲ್ಲಿ ಅಡ್ಡಿನಿಶ್ಚೇಷಿತ್ ಅಧೀನರ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣ ಸಂಗ್ರಹ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಒಬ್ಬ ಶಿಕ್ಷಕನನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದರೆ ಹಣ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆ. ಈ ಹಣದಲ್ಲಿ ಉಚ್ಚ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಮತ್ತು ಮಂತ್ರಿಗಳಿಗೆ ಪಾಲಾಗಾರಿಯಾದೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡುವ ಒಂದು ವಿಷಯವೆಂದರೆ ಮುದೋಳ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರು ಸ್ಕೂಲ್ ಮಾಸ್ಟರನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಕಡೆಯವರೆಂದು ಹೆಡ್ ಮಾಸ್ಟರ್‌ಗಿರಿಗೆ ಏರಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕಳೆದ 15 ದಿನದಿಂದಲೂ ವಿವಾದಗಳು ಸಂಭವಿಸಿ ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲವು ಅನುಭವಿಕರು ಇದು ಸರಿಯಲ್ಲವೆಂದು ತಿಳಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಣ್ಣು ಮುಚ್ಚಿ ಕುಳಿತಿದ್ದಾರೆ. ತರುಣ ಮಿತ್ರರಾದಂಥ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ್ ಅವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಅದಳಿತ ನುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಬೇಕಾದರೆ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಸಹಕಾರ ಬೇಕು ಎಂದು ಕೋರಿದ್ದಾರೆ.

“Democracy can function only through the existence of mutual respect for political parties having a national outlook”.

ಪಕ್ಷಪಾತ ನೀತಿಯನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನವರೇ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವಾಗ, ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸರ್ಕಾರದೊಡನೆ ಸಹಕರಿಸಬೇಕು, ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಏನಾದರೂ ಒಂದು ಒಳ್ಳೆಯ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಾಗ ಅದನ್ನು ಅದಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಮೊದಲು ಅಂಗೀಕರಿಸಿ ಮಾರ್ಗದರ್ಶನ ಮಾಡಿ ತೋರಿಸಬೇಕು. ನಾನು ಹೆಚ್ಚು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಸಭಾಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ (ದೇವನಹಳ್ಳಿ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಇಂದು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ವಂದಿಸುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡಬಿಯಿಸುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದುವರೆಗೆ ಮಾಡಿರುವ ಮತ್ತು ಮುಂದೆ ಮಾಡತಕ್ಕಂಥ ಕೆಲಸಗಳ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದನ್ನು ನಾನು ಸಮರ್ಥಿಸುತ್ತಾ, ಕೆಲವು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಇಂದು ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆಯುತ್ತಿರತಕ್ಕ ಕೆಲವಾರು ರೀತಿಯ ಕಾನೂನು ಭಂಗ, ಶಾಂತಿ ಮತ್ತು ಶಿಸ್ತು ಈ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದು ಅದಳಿತ ನಡೆಸುವವರ ಮೇಲೆ ಮಾತ್ರ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಮತ್ತು ಕಾಯಿದೆಗಳನ್ನು ಭಂಗ ಮಾಡಿ, ಆ ಒಂದು ಕಾನೂನನ್ನು ಜನಕೆ ಅಥವಾ ಜನತೆಯ ಒಂದು ಭಾಗ ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಮನಸ್ಸಿಗೆ ಬಂದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸತೊಡಗಿದಾಗ, ಆ ಕಾಯಿದೆಯನ್ನು ಕಾಯುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದು ಇಡೀ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ, ಇಡೀ ಶಾಸನಸಭೆಯ ಎಲ್ಲಾ ಶಾಸಕರ ಮೇಲೆ ಇರುವ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಮತ್ತು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವವನ್ನು ಒಪ್ಪಿರುವ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಗಳು ಉದ್ಭವಿಸಿದಾಗ, ಆಗಿನ ಸಮಯ ಮತ್ತು ಸಂದರ್ಭಗಳನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಎಲ್ಲಾ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳು ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕಾನೂನು



(ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ)

ಪರಿಪಾಲನೆ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಕಾನೂನಿಗೆ ಎರಡೈವಾಗಿ ಜನತೆಯಾಗಲಿ, ಎದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳಾಗಲಿ ಹೋಗುವ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಹೊರಿಸಿ, ಬೇರೆಯವರು ನುಮ್ಮಸಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭಗಳು ಬಂದಾಗ, ಯಾವ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಜನತೆಯನ್ನು ಅಥವಾ ಎದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ದುಷ್ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರೇರೇಪಿಸಿ ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆಯನ್ನು ಹಾಳುಮಾಡುವುದು ಸರಿಯೇ ಎಂದು. ಎದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳು ಭಾಷೆಯ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಯಾವ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆಯಾಗಲಿ ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಾಗ ಬಸ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ ಮತ್ತು ಆ ರೀತಿ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚುವುದಕ್ಕೆ ಸೀಮೆಎಣ್ಣೆ ಮತ್ತು ಪೆಟ್ರೋಲ್‌ನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದೂ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರ ಕರ್ತವ್ಯ ಅಲ್ಲ. ಶಾಸನ ಮತ್ತು ಕಾಯಿದೆಗಳು ಮುರಿದು ಹೋಗತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿರುವವರಿಗೆ ಒಳ್ಳೆಯ ನಿಯಮವನ್ನು, ಒಳ್ಳೆಯ ನಿರ್ದೇಶನವನ್ನು ಕೊಡ ಬೇಕೇ ಹೊರತು ಅವರು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದೇ ಸರಿ ಎಂದು ಬೆಂಬಲ ಕೊಡಬಾರದು.

Sri V. N. PATIL (Humnabad).—I rise to a point of order. I want to know whether the Hon'ble Member is entitled to say that the Opposition had added fuel to the fire. Unless he concedes that the fire was already there, how could fuel be added and fire fanned? Then how can the member be allowed to say that the Opposition is responsible for it? There is already fire. Who is responsible for the fire? We are not prepared to accept the responsibility for the fire. I once again say that it is the wrong handling of the language controversy by the Chief Minister in his capacity as part-time Chief Minister and his impolitic and undiplomatic statement that it is outsiders who are responsible for the situation and that Kannadigas are not responsible, that is responsible for all those troubles. I want a ruling from the Chair.

Mr. CHAIRMAN.—There is no point of order in this.

ಶ್ರೀ ವಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ (ಕೋಲಾರ).—ದಕ್ಷಿಣ ರಾಜ್ಯದವರ ಮೇಲೆ ಹಿಂಮಿಯನ್ನು ಒತ್ತಾಯವಾಗಿ ಹೊರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಹೊರಟಿದ್ದೇ ಇಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಆಗುವುದಕ್ಕೆ ಕಾರಣವಾಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಡಿ. ಎಸ್. ಗೌಡ.—ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಬಹುದು. ಕಳೆದ ಮನವನ್ನು ಹುಳ್ಳಗೆ ಎಂಬಂತೆ, ನಾನು ಇಂತಹ ರಾಜಕೀಯ ಪಕ್ಷದಿಂದಲೇ ನಡೆಯಿತು ಎಂದು ಹೇಳಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತು ದೇಶದ ಐಕ್ಯವನ್ನು, ದೇಶದ ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಬಿಡುಗಡೆ ಮಾಡುವ ಪಕ್ಷವೇ ಆಗಲಿ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷವೇ ಆಗಲಿ, ಸಂಘ ಸಂಸ್ಥೆಗಳೇ ಆಗಲಿ, ವ್ಯಕ್ತಿಗಳೇ ಆಗಲಿ, ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆದಾಗ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಶಾಂತಿಯನ್ನು, ಕಾನೂನನ್ನು ಕಾಪಾಡುತ್ತಾರೆ ಎಂಬುದರ ಬಗ್ಗೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಈಗ ಪಾಯಿಂಟ್ ಆಫ್ ಆರ್ಡರ್‌ನ್ನು ರೈಸ್ ಮಾಡಿದ ಸದಸ್ಯರ ಪಕ್ಷದವರೇ ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲಾ ಕಾರಣ ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಂತಹ ಘಟನೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಇಡೀ ಜನತೆಯ ನಾಯಕ ಗಣವು, ಅವರು ಯಾವುದೇ ಪಕ್ಷದವರಾಗಿರಲಿ, ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ದೃಢ ನಿರ್ಧಾರವನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿ ದೇಶದ ಐಕ್ಯವನ್ನು ಕಾಪಾಡಬೇಕು. ಕಾಯಿದೆ ಮತ್ತು ಶಾಸನಕ್ಕೆ ಧಕ್ಕೆ ಬಾರದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುವುದು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು.

ಇನ್ನು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಪೂರ್ವದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಆರ್ಥಿಕ ಮತ್ತು ಸಾಮಾಜಿಕ ಪ್ರಗತಿ ಎಷ್ಟರ ಮಟ್ಟಿಗೆ ನಡೆದಿತ್ತು ಮತ್ತು ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಬಂದಮೇಲೆ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಯೋಜನಾ ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೈಕೊಂಡು ಪ್ರಗತಿಯನ್ನು ಸಾಧಿಸಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬುದಕ್ಕೆ ವಿಷಯ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಗೊತ್ತಿದೆ. ಯೋಜನಾ ಪ್ರಗತಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಏನನ್ನು ಸಾಧಿಸಬೇಕೆಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಒಂದು ಗುರಿಯನ್ನು ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದರೂ, ಅದರ ಎರಡು ಮೂರು ಪಟ್ಟಿನಷ್ಟು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಸಾಧಿಸಿದ್ದರೂ ಸಹ ಇನ್ನೂ ಮಾಡುವುದು ಉಳಿದಿದೆ. ಬಹು ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಆಡಳಿತ ರಂಗದಲ್ಲಿ

ತಾಂತ್ರಿಕ ನ್ಯಾಯತೆ ಏನು ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಮುಖ್ಯ ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಒಳ್ಳೆಯ ಸುಹಾ ರೂಪವಾಗಿ ಇಡಬಹುದು. ಇಂದು ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಸರ್ಕಾರವು ಯಾವ ಒಂದು ಪ್ರಗತಿವಾಯಿತ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮವನ್ನು ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಗುರುತಿಸಿದೆಯೋ ಅದು ಹಾರಿಗೆ ಬಾಡಬೇಕಾದರೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಕ್ರಾಂತಿಕಾರಕ ಬದಲಾವಣೆಯಾಗಬೇಕು. ಆದೇತದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಶಾಹೀರದ ಚೇತಿಸಿದ ಮನೋಭಾವವೆ ಏನು ಇದೆಯೋ ಅವನ್ನು ಬಿಟ್ಟುಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲಿಂದಲೇ ಯಾವ ಸರ್ಕಾರವೇ ಇರಲಿ ಎಂಬ ಮಾತು ಬಿಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದ ಮೂಲ ಧೇಯ ಧೋರಣೆಗಳನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವ ವಿಷಯವಾಗುತ್ತದೆ. ತಾಂತ್ರಿಕ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಸರ್ಕಾರದ ಆಡಳಿತ ಬಹಳ ಮುಖ್ಯವಾದದ್ದು. ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಿಂದ ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಮಟ್ಟದವರೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಮ್ಮ ಹುದ್ದೆಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಕೆಲಸ ಕಾರ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಲೋಪವೋಷ್ಣೆ ಕಂಡು ಬಂದರೆ ಅವರು ಆ ಹುದ್ದೆಯಲ್ಲಿರುವ ಅರ್ಹರಲ್ಲ. ಅಂಥ ವ್ಯಕ್ತಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಆದರೆ ಇಂಥ ಸರ್ಕಾರದ ನೀತಿಯಲ್ಲಿ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ರಾಜ್ಯಾಂಗ ಮತ್ತು ಕಾನೂನಿನ ಆಡಳಿತ ಇದೆ. ಇಂಥ ಆಡಳಿತ ನಿವಾರಿಸುವುದು ಅಗತ್ಯವಾಗಿದೆ. ಆದುದರಿಂದ ಸೂಕ್ತ ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ ಇಂಥ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಬಗ್ಗೆ ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಹೊರತು ಅಡಳಿತವಾಗ ಶುದ್ಧವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದ ನಾನಾ ಯೋಜನೆಗಳು ಸುಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯರೂಪದಲ್ಲಿ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿರತಕ್ಕ ಗುರಿ ಸಾಧನೆಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸೇವಾ ಮನೋಭಾವವೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಆಡಳಿತ ರಂಗದಲ್ಲಿ ಏನಾದರೂ ತಾಂತ್ರಿಕ ನ್ಯಾಯತೆಗಳು ಇದ್ದರೆ ಕಾನೂನು ಬದಲಾವಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರ ಗಮನ ಹರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ (ಕಡೂರು).—ಸ್ವಾಮಿ, ರಾಜ್ಯದ ಆಡಳಿತವನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಂಡಿರುವ ಸರ್ಕಾರವು ತನ್ನ ಅಧಿಕಾರವನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕಾದ ಇಲಾಖೆ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಶಾಸನಾಂಗವು ಸುಷ್ಪವಸ್ಥಿತವಾಗಿ ನಡೆದಿದೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿರುವುದು ವಿಷವಾಗಿಯೂ ಶೋಚನೀಯವಾದುದು. ಈ ಗುಂಪೆಯ ಹಿನ್ನೆಲೆ ಏನು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರದವರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಂಡಿದ್ದರೆ ಇಂಥ ಗುಂಪೆಗಾಗಲಿ ಪ್ರಚೋದನೆಗಾಗಲಿ ಯಾರೂ ಸಹಾಯ ಮಾಡುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈ ಮೊದಲು ಮಾತನಾಡಿದ ಮಾತು ಸ್ವೇಚ್ಛತೆಯಿಂದ ಗೌಡರು ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬ ಶಾಸನ ಸಭೆಯ ಸದಸ್ಯನೂ ಪ್ರಜೆಗಳ ಪ್ರತಿನಿಧಿಗಳಾದವನು ಇಂಥ ಗುಂಪೆಯಾಗದ ಹಾಗೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಈ ಸೇವೆಯ ಎರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರೂ ಕೂಡ ಮೈನೂರು ದೇಶವನ್ನೇ ಅವರೂ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದವರೇ ಆಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮಾತನ್ನು ಅವರು ಮಾತನಾಡುವ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಮರೆತಂತೆ ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಂಥ ಗುಂಪೆ ಆಗಬೇಕು ಎಂದು ಯಾರೂ ಯೋಚನೆ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ ಯಾರೂ ಇದಕ್ಕೆ ಸಹಕಾರ ಮಾಡಲು ಹೋಗಲಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸುಯಾಗಿ ಕಾನೂನನ್ನು ಚರಾಯಿಸಬೇಕಾದ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಸಮಯದಲ್ಲಿ ಒಬ್ಬರ ಮೇಲೆ ಒಬ್ಬರು ಮಣ್ಣು ತೂರಿ ದೇಶದ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಧಕ್ಕೆ ತರುವ ಮಾತು ಅವುಗಳ ಸುಯಲ್ಲ. ನಾವೂ ಕೂಡ ದೇಶವನ್ನು ಶಾಂತಿ ಸುಷ್ಪವಕ್ಕೆ ಕಾಪಾಡಲು ಶಾಸನಗಳನ್ನು ಅನುಸರಿಸಲು ಬದ್ಧರಾಗಿವೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಸರ್ಕಾರದ ಕಾರ್ಯ ನೀತಿಯು ದೋರಾಯುವಾಸವಾದ ನೀತಿಯಾಗಿ ಸುಯಾದ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾದ ಇರುವುದರಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಯಾವ ಭರವಸೆ ಉಳಿಸಿಲ್ಲ ಎಂಬುದು ಮುಖ್ಯ ಕಾರಣವಾಗಿದೆ. ಇಂದು ಯಾರೇ ಇರಲಿ ಹಿಂದೆ ಮುಂದೆ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಹೋಗಬೇಕಾದ ಕಾಲ ಬಂದಿದೆ. ಸರ್ಕಾರ ಶಿಸ್ತನ್ನು ಶಾಸನವನ್ನು ಸುಯಾಗಿ ಅನುಸರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತದೆಯೇ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮೊದಲು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಭಾಷೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರುವ ಚರ್ಚೆಯು ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದವರ ಪ್ರಚೋದನೆಯಿಂದ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕೆಲವರು ಅಪತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆ ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿ ಬರ್ಕು ಮಾಡಿ ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿಸುತ್ತಾ ಇರುವುದನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಹಿಂದೆ ಒಂದು ರೀತಿ ಇತ್ತು. ನಮ್ಮ ದೇಶವನ್ನು ಒಡೆದು ಹಂಚಿ ನಮ್ಮನ್ನು ಗುರಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಇರಲಿ ಎಂತೆ ಮಾಡಿದರು. ಈಗಲೂ ಕೂಡ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶದವರು ಭಾಷೆಯ ವಾದವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಇವರು ದಕ್ಷಿಣದವರು ಅವರು ಉತ್ತರದವರು ಎಂಬ ವಾದವನ್ನು ತಂದು ನಮ್ಮ ಭಾರತ ದೇಶವನ್ನು ಒಡೆದು ಹಂಚಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಭಾಷಾ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಪ್ರಚೋದನೆ ಕೊಡಲು ಹಾ ಬರ್ಕು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುವುದುಂಟು. ಭಾರತ ಸರ್ಕಾರವು ಈ ಗೊಟ್ಟಿ ತಪ್ಪಿಸಲು ಇದನ್ನು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಐಕ್ಯತಾ ಭಾವನೆ ಇದ್ದರೆ ಹಿಂದೆ ಕೂಡ ನಾವು ಗುರಾಮಗಿರಿಯಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುತ್ತಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಭವಿಷ್ಯ ಐಕ್ಯತೆಗೆ ಭಂಗ ಬರುವ ಸಮಯ

(ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ತಮ್ಮಯ್ಯ)

ಬಂದಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಸರಕಾರಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಯೋಗ್ಯ ರೀತಿಯಿಂದ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಿಂದ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನೋಡಬೇಕು. ಈಗ ಶಾಸನದ ಬಗ್ಗೆ ಯಾರೂ ಹದರಕೆ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿಲ್ಲ. ನಾವು ಹೊರಗಿನವರು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬರೀ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಸರಕಾರದ ಶಾಸನ ನೀತಿ ಬಗ್ಗೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೂಡ ಚಿಕ್ಕಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಅಂಥವರ ಮೇಲೆ ಸರಕಾರ ಯಾವ ರೀತಿ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಯೋಚನೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕಾಗಲಿ ಸರಕಾರದ ಕಾನೂನಿಗಾಗಲಿ ತರೆ ಬಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಾ ಇರತಕ್ಕವರು ಅಲ್ಪಸಂಖ್ಯಾತರಾದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು. ಸರಕಾರ ತಮ್ಮವರನ್ನು, ಬಹು ಸಂಖ್ಯಾತರನ್ನು, ತಮಗೆ ಶಾಸನದ ಬೆಂಬಲವಿದೆ ಎಂದು ನೋಡುತ್ತಾ ಹೋದರೆ ಸರಕಾರದ ಶಾಸನಗಳು ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನ್ವಯಿಸುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರ. ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸದ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ನಿಲುವು ಅಷ್ಟು ಅಶಾಬಾಸಿಕವಾಗಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು ವ್ಯವಸಾಯ ಸ್ಥೂಲಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳನ್ನು ತೆರೆಯುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ಪಾಲಿಟೆಕ್ನಿಕ್ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳನ್ನು ಕೆಲವು ಪ್ರಭಂಕಕ್ಕೆ ಒಳಗಾಗಿ ಹೊಸದಾಗಿ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ದೇಶದಲ್ಲಿ ಈ ರೀತಿ ನಡೆದರೆ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ಜನರಿಗೆ ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಜನಗಳು ಒಂದು ದಿವಸ ದಂಗೆ ಎದ್ದು ತೋರಿಸುತ್ತಾರೆ. ಅದುದರಿಂದ ಇಂಥ ಕಾರ್ಲೇಜುಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುವುದನ್ನು ಬಿಟ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾರ್ಲೇಜು, ವ್ಯವಸಾಯ ಹೈಸ್ಕೂಲು ಸ್ಥಾಪನೆ ಮಾಡುವುದರಿಂದ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿಯೂ ರೈತರ ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿ ಹೊಂದಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ವ್ಯವಸಾಯ ಯೋಜನೆಯು ಯಶಸ್ವಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಅಲ್ಲದೆ ನಶಿಸಿ ಹೋಗುತ್ತಿರುವ ವ್ಯವಸಾಯವನ್ನು ಉತ್ತಮ ಪಡಿಸಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಇನ್ನು ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಯಾರೂ ಈ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಬರವುದಿಲ್ಲ. ಒಂದು ದಿವಸಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬ ಕೂಲಿಯವನಿಗೆ ಎರಡು ಮೂರು ರೂಪಾಯಿ ಕೂಲಿ ಹೊರಗೆ ದೊರೆಯುತ್ತಾ ಇರುವಾಗ, ಸರಕಾರ ಕೊಡುವ ಒಂದು ಗಂಡಾಳಿಗೆ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿ ಹದಿನೇಳು ಪೈಸೆಗೆ ಯಾರೂ ಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಕೆಲಸ ಒಂದು ರೂಪಾಯಿಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿ ಕೊಡುತ್ತಾರೆ. ರಕ್ತ ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡುವುದು ಇವರ ಕೆಲಸ. ಅದೂ ಕೂಡ ಬೇಸಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಹೋಗಿ ಅಭಾವ ಉಂಟಾದಾಗ ಇಷ್ಟು ಕಡಿಮೆ ಕೂಲಿಗೆ ಇಂಥ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ದುಡ್ಡು ಸರಿಯಾಗಿ ಬಿಡು ಗುವುದಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ನಿಲುವನ್ನು ಸರಕಾರ ಕೂಡಲೇ ಬದಲಾಯಿಸಿ ಮಾಡಿ ಜನರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಕೂಲಿ ಕೊಟ್ಟು ಮಾಡುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ತೆಂಗು, ಅಡಿಕೆ ಮುಂತಾದುವುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಕೆಲವು ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಅಡಿಕೆ ಮತ್ತು ತೆಂಗು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುತ್ತದೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮರಗಳು ಮತ್ತು ಐದು-ಹತ್ತು ಸಾವಿರ ಮರಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದ ಎಣ್ಣೆಗಿಡುಗಳನ್ನು, ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಯಾವುದೇ ರೀತಿಯ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ದಕ್ಷಿಣ ಕನ್ನಡ, ಉತ್ತರ ಕನ್ನಡ, ಶಿವಮೊಗ್ಗ ಈ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಪೋಲಿತ್ನಾಹ ಕೊಡುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಪ್ರಭಾವ ಉಂಟಾದರೂ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದರೂ ಏನೂ ಬೇರೆ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗೆ ಸರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ನ್ಯಾಯವಿಧರಣ ಕೂಡ ಅನುಕೂಲಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿ ಕೊಡುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ದಯವಿಟ್ಟು ಸರ್ಕಾರದವರು ತೆಂಗು ಮತ್ತು ಅಡಿಕೆ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಬೆಳೆಯುವ ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗೆ ಅವುಗಳನ್ನು ಅನ್ವಯಿಸುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಎರ್ಪಾಡು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಚಿಕ್ಕಮಗಳೂರು ಜಿಲ್ಲೆ ಖಜ ಸಂಪತ್ತು, ಅರಣ್ಯ ಸಂಪತ್ತು ಮತ್ತು ಇತರ ಸಂಪತ್ತು ಇರುವ ಜಿಲ್ಲೆ. ಇಲ್ಲಿ ಜಿಯಾಲಾಜಿಕಲ್ ಸರ್ವೆ ನಡೆಸದೆ ಇರುವುದು ಶೋಚನೀಯ. ಸರ್ಕಾರದವರು ತಜ್ಞರ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆದು ಇಂಥದ್ದನ್ನು ಮಾಡಿದರೆ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಯಾರೂ ಏನೂ

ಹೇಳುವಂಥ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿರುವುದಿಲ್ಲ. ರಾಜಕೀಯದವರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ಪಡೆದು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದಾಗ ಅನ್ಯಾಯ ಕೆಲವರಿಗೆ ಆಗಿ ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳವರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಇದಾಗ ಬಾರದು ಎಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಪಡೆದು ದೃಢ ನಿಯಮವನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಅದರಿಂದ ಜನಗಳಿಗೆ ಅನುಕೂಲ ಆಗುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಸರ್ಕಾರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಮೂಲಕ ಮಾಡಬೇಕು.

ಪಂಪ್‌ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳ ವಿಶೇಷವಾದುದನ್ನು ಭೂ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಬ್ಯಾಂಕುಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಎಲ್ಲ ರಾಜಕೀಯ ನಡೆಯುತ್ತದೆಯೋ, ಎಲ್ಲ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅಂಥ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಪಂಪ್‌ಸ್ಟೇಷನ್‌ಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವ ಕೆಲಸವನ್ನು ವಹಿಸುವುದರಿಂದ ಅನುಕೂಲ ಸ್ಥಿತಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಮತ್ತು ಬಡವರಾದವರು ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ವ್ಯಕ್ತಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ತಿದ್ದಾರೆ ಇದು ಪರಿಣಾಮವಾಗಿತ್ತು ಎನಿಸುತ್ತದೆ. ಈ ರೀತಿ ಆಗಬಾರದು. ಬಡವರಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವುದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿಚಾರ ಮಾಡಬೇಕು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಶೋಧಿಸುವುದರ ಮೂಲಕ ಅಥವಾ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಅದಕ್ಕೆ ಬೇಕಾದ ಹಣವನ್ನು ನೇರವಾಗಿ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಕೊಡುವುದರ ಮೂಲಕ, ಅವರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಸಾಲಸೋಲಂಗಳು ಸುಲಭವಾಗಿ ಸಿಕ್ಕುವಂತೆ ಅವಕಾಶವಾಗುತ್ತದೆ. ಕೆಲವು ಸ್ಥಾನಿಕರು ಸೈಗಳಿಗೆ ಎಲ್ಲ ಅಧಿಕಾರವನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಅದರಿಂದ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಭಾವನೆ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಇರಬಹುದು. ಈ ರೀತಿಯಿಂದ ದೇಶದಲ್ಲಿರುವ ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ, (ಧಾರವಾಡ—ಗ್ರಾಮಾಂತರ).—ವಾನ್. ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಾಡಿದಂಥ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಚ್. ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅವರು ತಂದಿರುವ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ನಾನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಅನುಮೋದಿಸುತ್ತ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಎಲ್ಲ ವಿಷಯಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಸಂಕಷ್ಟ ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ವಿಚಾರ ಮಾಡಿ ಉತ್ತಮವಾದ ಭಾಷಣವನ್ನು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲಿ ನಾನು ಎಲ್ಲಕ್ಕೂ ಮಿಗಿಲಾಗಿ ಮೆಚ್ಚಿದ್ದು ಎಂದರೆ ಮಹಾಜನ ಸಮಿತಿಯ ವರದಿಯ ವಿಚಾರ. ಮಹಾಜನ ಸಮಿತಿ ವರದಿ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಒತ್ತಾಯ ತರುವಂಥ ವಿಚಾರವನ್ನು ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕೆ ನಾನು ತುಂಬಿದ ಹೃದಯದಿಂದ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುತ್ತೇನೆ. ಏಕೆಂದರೆ, ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಕೂಡ ಅಲ್ಲಿನ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಮಹಾರಾಷ್ಟ್ರಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲವಾಗಿರುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೇಳಿವರು. ಇಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಕೂಡ ಹೀಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಎಂದು ನಾನು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಅಂತಹ ಉತ್ತಮವಾದ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಾದರೂ ಇಷ್ಟೆ. ಇದೀ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಅಂತರ ರಾಷ್ಟ್ರೀಯ ಕೋರ್ಟಿನ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಕಛಾನ್ ರಣ್ ಪ್ರದೇಶಕ್ಕೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಹಾಗೆ ಒಪ್ಪಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ ಇದರ ಹಿಂದುಸ್ಥಾನದ ಮುರಾದೆ ಜಗತ್ತಿನಲ್ಲಿ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ವಾದವನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ವರ್ಕಿಂಗ್ ಕಮಿಟಿಯವರೂ, ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರೂ ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಉಪಪ್ರಧಾನ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕೂಡ ಅದನ್ನು ಒಪ್ಪಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಹಾಜನ ಅವರು, ಒಬ್ಬ ಉತ್ತಮವಾದ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಕೊಟ್ಟಂಥ ತೀರ್ಪನ್ನು ಒಪ್ಪದೆ ಸಾರ್ವಜನಿಕಾಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವಂಥ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಅರ್ಧ-ಎಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳ ಅಭಿಪ್ರಾಯವನ್ನು ಪಡೆಯಬೇಕು ಎಂದು ಬಯಸಿದರೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮತ್ತೆ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ಬಾಂಧವ್ಯ ಹೆಚ್ಚು ಸುಗಮವಾಗಿ ನಡೆಯಲಿಕ್ಕಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವ ಮಾತನ್ನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ನಮ್ಮದೇ ಆದರೂ ಕೂಡ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರ ಮೆಲೆಯಾಗಿ ಧೋರಣೆಯನ್ನು ಯಾವ ಪ್ರಾಂತಕ್ಕೂ ಅನ್ವಯಿಸಬಾರದು. ಒಂದು ವೇಳೆ ನಮ್ಮ ಗಡಿ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದರೆ ನಾವು ಎಲ್ಲರೂ ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಿಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಒಪ್ಪುವ ಹಾಗೆ ಇಲ್ಲ. ಅಂಥ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದರೆ ನಾವು ಈ ಮನೆಗೆ ರಾಜೀನಾಮೆ ಕೊಡುವ ಪ್ರಸಂಗ ಬಂದಿತ್ತು ಎಂದು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕಛಾ ಪ್ರದೇಶದ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂಟರ್‌ನ್ಯಾಷನಲ್ ಕೋರ್ಟಿನವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವ ತೀರ್ಪಿಗೆ ಮನ್ನಣೆಯನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಯಾವ ದೃಷ್ಟಿಯಲ್ಲಿ ದಿವಂಗತ ಮಹಾಜನ ಅವರು ಯಾವ ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರಿಗೆ ಕಡಮೆ ಇದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ಅವರು ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು; ಮಹಾಜನ್ ಅವರು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಎ. ಅಗ್ನಿ ಹೋತ್ರಿ)

ಕೊಟ್ಟಿರುವ ವರದಿಯನ್ನು ಸಂಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಒಪ್ಪಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕವಾಗಿ ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ ಭಾಷಾ ವಿಷಯವಾಗಿ ಚಳುವಳಿ ನಡೆಯಿತು. ಅನೇಕ ನಾಗರಿಕರಿಗೆ ತೊಂದರೆಯೂ ಆಯಿತು. ಆದರಲ್ಲಿ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ಶಾಲಾ ಬಾಲಕರಿಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಕೊಡುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ವರ್ತಿಸಿದ್ದು ದೇಶದ ಹಿತಕ್ಕೆ ಹಾನಿಯಿಂದ ಉತ್ತಮವಾದುದಲ್ಲ, ಯಾವ ಪಕ್ಷಕ್ಕೇ ಆಗಲಿ ಅದು ಶೋಭಿಸುವಂಥದಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಆದರೆ ಬೆಂಗಳೂರು ಹುಡುಗರು ಬೇರೆ ಪ್ರಾಂತದ ಹುಡುಗರು ಎಂದು ಹೇಳುವಂಥ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಕೆಳ, ಇಂಥ ಹಿನ್ನೆಲೆಗಳಿಗೆ ತೊಡಗಿಬಾರವಾಗಿತ್ತು. ಇಲ್ಲಿನ ಹುಡುಗರು ಇಂಥ ಕೃತ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ತೊಡಗಿದಾಗ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಕರ್ಣಾಟಕ ವಿಶ್ವವಿದ್ಯಾಲಯಕ್ಕೆ ಒಳಪಟ್ಟಂಥ ಕಾರ್ತವೀರ್ಯಗಳಲ್ಲಿನ ಹುಡುಗರಿಗೆ ಕೂಡ ಅವರು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ಹೇಳಿ ಕಳುಹಿಸಿದರು; ಈ ಚಳುವಳಿಯಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಿ ಎಂದು ಹೇಳಿಕಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಬಾಲಕರು ಇದರಲ್ಲಿ ಭಾಗವಹಿಸಲಿಲ್ಲ. ಅವರು ಭಾಗ ವಹಿಸಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಅವರಿಗೆ ಸ್ಥಿರ ಮತ್ತು ಬಳಿಗಳನ್ನು ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟರು. ಅವರು ಅದನ್ನೆಲ್ಲ ಅಲ್ಲಿನ ಹಾಸ್ಟೆಲ್‌ನಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುವ ಹೆಣ್ಣು ಮಗಳಿಗೆ ಕೊಟ್ಟರು. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಉತ್ತರ ಕರ್ಣಾಟಕದ ಎಲ್ಲ ಬಾಲಕರಿಗೂ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತೇನೆ. ಉತ್ತಮವಾದ ಮನೋವೃತ್ತಿ ರಾಜ್ಯದ ಎಲ್ಲ ಮಕ್ಕಳಿಗೂ ಬರಲಿ ಎಂದು ಹಾರೈಸುತ್ತೇನೆ. ಮಕ್ಕಳಿಗೆ ಭಾಷಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ತೊಂದರೆಯನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸೆನೆಟ್ ಮೆಂಬರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಸಿಂಡಿಕೇಟ್ ಮೆಂಬರುಗಳಿದ್ದಾರೆ, ಮೈಸೂರು ಉನ್ನತವಿದ್ಯಾರ್ಥಿ ಸದವೀಧರರಿಂದ ಅರಿಸಿ ಬಂದಿರುವಂಥ ಕೌನ್ಸಿಲ್ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ವಿಧಾನ ಸಭಾ ಸದಸ್ಯರಿದ್ದಾರೆ, ತಜ್ಞರಿದ್ದಾರೆ, ಮಾನ್ಯ ಶಿವಪ್ಪನವರಂಥ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇದನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ರಸ್ತೆಯಲ್ಲಿ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುವುದು ಸಮಂಜಸವಾದುದಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿಯಾದರೆ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಬದುಕುವುದಿಲ್ಲ ಬಾಳುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರಾದ ಪಾಟೀಲ್ ನಾಗರಾಜ್ ಅವರು ಮಾತಿಗೆ ಮೊದಲು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತೇನೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ರಾಂಜಿನಲ್ಲಿ ಕಾಫಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ, ವಡೆ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ ಎಂದು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಇಂಥ ಮಾತುಗಳು ವಿಧಾನ ಸಭೆಗೆ ಬರುವಂಥವರಿಗೆ ಶೋಭಿಸುವಂಥದಲ್ಲ. ಒಟ್ಟಿನಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೇಗಿದೆ ಎಂದರೆ ಕೋ ಆಪರೇಷನ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಇದೆ. ಎಸ್. ಎಸ್. ಪಿ., ಪಿ. ಎಸ್. ಪಿ., ಜನಸಂಘ, ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲರೂ ಇರುವಂಥ ಒಂದು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷ ಎಂದು ಇದೆ. ಕೋ ಆಪರೇಷನ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಸೊಸೈಟಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವಿದೆ ಎಂದು ಏಕೆ ಹೇಳಿದೆನೆಂದರೆ, ಕೋ-ಆಪರೇಷನ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್‌ನಲ್ಲಿ ನಾರ್ತವ್ಯವು ಜನ ಒಕ್ಕಲಿತನ ಮಾಡುವವರು ಕೂಡಿಕೊಂಡು ತಮ್ಮ ಜೀವನಗಳನ್ನು ಸಾಮೂಹಿಕವಾಗಿ ಸೊಸೈಟಿಗೆ ಅರ್ಪಿಸಿ ಅಲ್ಲಿ ಬದನೆಕಾಯಿ, ಮೆಣಸಿನ ಕಾಯಿ ಇಂಥವನ್ನೆಲ್ಲ ಬೆಳೆದು ಒಬ್ಬ ನಾಲ್ಕು ಮೆಣಸಿನಕಾಯಿ, ಬದನೆಕಾಯಿಗಳನ್ನು ತೆಗೆದು ಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು ಇನ್ನೊಬ್ಬನೂ ಅದೇ ರೀತಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗುವುದು, ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತ ಕೊನೆಯಲ್ಲಿ ನೋಡಿದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಏನೂ ಇಲ್ಲದಂತಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದೇ ರೀತಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೂ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾನು ಆ ಮಾತನ್ನು ಹೇಳಿದೆ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದ ಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಸುಯಾದ ಪಕ್ಷವಿದ್ದರೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಲಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿರುತ್ತದೆ. ಈ ಮನೆಯೊಳಗೆ ರಾಜ್ಯದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಹೇಗೆ ಆಗಬೇಕು, ಭಾಷಾ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಹೇಗೆ ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕು, ಎನ್ನುವ ಮುಖ್ಯವಾದ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಅಂಥ ವಿಷಯಗಳನ್ನೆಲ್ಲ ಬಿಟ್ಟು ಮಾನ್ಯ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳೂ ಆಗಿದ್ದಾರೆ, ಗೃಹ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎಚ್ಚರಿಕೆಯಾಗಿದ್ದಾರೆಯೇ ಎನ್ನುವ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡುವಂಥದಲ್ಲ. ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ವಿಧಾನ ಸಭೆ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು ಎಂಬ ಹೆಸರನ್ನು ಪಡೆದಿದೆ. ಅಂಥದ್ದರಲ್ಲಿ ಇದಕ್ಕೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಕಳಂಕ ಈ ಅಕೆಂಬ್ಲಿಯಲ್ಲಿ ಬರುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ನನಗನ್ನಿಸುತ್ತದೆ. ಕೇವಲ ಉತ್ತಮ ವಿಚಾರ ಮಾಡುವ ಜನತೆ ನಾವು, ಉತ್ತಮ ನಾಯಕರಿಂದ ಕೂಡಿದವರಾಗಿದ್ದೇವೆ. ನಮ್ಮ ಆಡಳಿತದ ಉದ್ದೇಶ ಕೋಆಪರೇಷನ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಆಗಬಾರದು. ಯೋಗ್ಯವಾದ ಪಾರ್ಲಿಯಮನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಿಕೊಂಡು, ಯೋಗ್ಯ ವಿಚಾರಗಳನ್ನು ಚರ್ಚೆ ಮಾಡಿ ಜನರ ಸಿತಸಾಧನೆಯಾಗುವಂತೆ ಮಾಡದೆಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

4-30 P.M.

ಲೆವಿ ಬಗ್ಗೆ ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಷ್ಟೆ: ಅದನ್ನು ಪಹಣಿಯ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಹಾಕಿ ಅಥವಾ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಪಂಚಾಯಿತಿ ಛೇರ್ಮನ್ ಅಥವಾ ಸದಸ್ಯರು, ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ಸದಸ್ಯರನ್ನು ಜೊತೆಯಲ್ಲಿ ಕರೆದುಕೊಂಡುಹೋಗಿ ಪ್ರಾಮಾಣಿಕತೆಯಿಂದ ವಸೂಲುಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಹಾಗಾಗದೆ ಈ ಸಲ ಬಹಳ ಅನ್ಯಾಯ ನಡೆದಿದೆ, ಜನರು ನೊಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನು ಮುಂದೆ ದರೂ ಲೆವಿ ಹೊಡೆದುಹಾಕಿ ಅಥವಾ ಪಹಣಿ ಪ್ರಕಾರ ಹಾಕಿ, ಎಕರೆ ಆಧಾರದಮೇಲೆ ಹಾಕದಾರದು ಎಂದು ನೊಟಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಈಗ ಶಿಕ್ಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಉತ್ತೇಜನ ಬಹಳವಾಗಿದೆ. ಆದರೆ ನಮ್ಮ ಉತ್ತರ ಕರ್ನಾಟಕದಲ್ಲಿ ಶಾಲಾ ಬೋರ್ಡುಗಳನ್ನು ವಜಾಮಾಡಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ 1961ನೆಯ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ರಿಕ್ಟರ್ ಆದವರಿಗೆ— ಉಪಾಧ್ಯಾಯರೇನು ರಿಕ್ಟರ್ ಆಗಿದ್ದಾರೆ ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಸಿಕ್ಕಿಲ್ಲ. ಅವರು ಬದುಕಿರುವಾಗಲೇ ಅದು ಬರುವುದೋ ಅಥವಾ ಸತ್ತಮೇಲೆ ಬರುವುದೋ ತಿಳಿಯದಾಗಿದೆ. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಇತಿಹಾಸ ಜ್ಞಾಪಕಕ್ಕೆ ಬರುವುದು. ಮಹಮದ್ ಫಜಿಸಿ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಫಿರ್ದೌಷಿ ಎಂಬ ಕವಿ ಇದ್ದ. ಮಹಮದ್ ಫಜಿಸಿಯು ತನ್ನ ಜೀವನ ಚರಿತ್ರೆಯನ್ನು ಬರೆಯುವಂತೆ ಆ ಕವಿಗೆ ಹೇಳಿದ. ಬರೆದರೆ 50 ಸಾವಿರ ಬಂಗಾರದ ನಾಣ್ಯಗಳನ್ನು ಕೊಡುವುದಾಗಿ ಹೇಳಿದ. ಆ ಚರಿತ್ರೆಗೆ ಪಕ್ಕನಾಮ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಬರೆದಮೇಲೆ ಹಣ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ಕವಿಯ ಹಣ ಸಾಗುತ್ತಿರುವಾಗ ಹಣ ಕಳುಹಿಸಿದಂತೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹಾಗೆ ಮಾಡದೆ ರಿಕ್ಟರ್ ಆದವರು ಸಾಯುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲೇ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡಿ. ತಡಮಾಡಿದರೆ ಸೈರ್ಗಕ್ಕೆ ಮನಿಯಾರ್ಡರು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬರುವುದಿಲ್ಲ, ಅದರಿಂದ ಉಪಯೋಗವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಬೇಗನೆ ಪೆನ್‌ಷನ್ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯದ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳಬೇಕಾದರೆ ಪ್ರತಿ 19 ಯೂನಿಟ್‌ಗಳಿಗೆ 4 ಟ್ರಾಕ್ಟರು, ಬುಲ್‌ಡೋಜರು ಮುಂತಾದವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಆದರೆ ಅವು ಸರಿಯಾದ ಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿಲ್ಲದೆ ಸರಿಯಾದ ಉಪಯೋಗವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ, ಅವು ಕೆಟ್ಟಹೋದರೆ ರಿಪೇರಿ ಮಾಡಿ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಕೊಡಲು ಹತ್ತಿರ ಮೆಕ್ಯಾನಿಕಲ್ ವರ್ಕ್‌ಪಾಪಾಗಲಿ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಅವು ಬೇಕಾಗಿರುವ 3 ತಿಂಗಳ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ರಿಪೇರಿಯಾಗಿ ಕೆಲಸಕ್ಕೆ ಒದಗದಿದ್ದರೆ ಅವಿಧ್ಯಾ ಪ್ರಯೋಜನವೇನು? ಎಲ್ಲಾ ರೀತಿಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ವ್ಯವಸಾಯಕ್ಕೆ ಅನುಕೂಲಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ರೈತರಿಗೆ ಈ ಕೆಲವು ತೊಂದರೆಗಳಿಂದ ಸರಿಯಾದ ಸಹಾಯವಾಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲೂ ಕೂಡ ವರ್ಕ್‌ಪಾಪನ್ನು ತೆರೆಯಬೇಕೆಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ವಿಚಾರ ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ನಾವು ಬಹಳ ದಿವಸಗಳಿಂದ ಜನತೆಗೆ ಜೋಗ್ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಸಾಲುವುದಿಲ್ಲ, ಶರಾವತಿಯದು ಬಂದರೆ ಪ್ರತಿ ಮನೆಗೂ, ಪ್ರತಿ ಊರಿಗೂ ಒದಗಿಸಲಾಗುತ್ತದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೆವು. ಆದರೆ ಈಗ ನಾವು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಶೇಕಡ 50 ರಷ್ಟು ಹಣ ಕಟ್ಟಿದರೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಹೀಗೆ ಹೇಳುವುದು ಯೋಗ್ಯವಲ್ಲ. ಇದಕ್ಕೆ ಶೇಕಡ 50 ಭಾಗ ಕೊಡಬೇಕು, ಪಂಪುಸೆಟ್ಟು ಕೊಡಬೇಕಾದರೆ 15,000 ರೂ. ಇಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ನಾವು ಜನರಿಗೆ ವಚನ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ. ಆದುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸುವುದು ನಮ್ಮ ಕರ್ತವ್ಯವಾಗಿದೆ. ಈಗ ಒದಗಿಸದೆ ಇರುವುದರಿಂದ ನಾವು ಜನರ ಮುಂದೆ ಹೋಗುವವಾಗಿಲ್ಲ. ಆದುದರಿಂದ ಶೇಕಡ 50ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂಬ ನಿರ್ಬಂಧವನ್ನು ತೆಗೆದು ರೈತರಿಗೆ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನು ಪಂಪುಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸಬೇಕು. ರೈತರಿಂದ ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಇಷ್ಟು ಹಣ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ, ಕೇಳುವಾರದು, ಪ್ರತಿ ಹಳ್ಳಿಗೂ ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿಯನ್ನೊದಗಿಸಬೇಕು. ಹಣವಿಲ್ಲದೆ ಇದ್ದರೆ ಸಾಲವಾದರೂ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಒದಗಿಸಬೇಕು, ವಿದ್ಯುಚ್ಛಕ್ತಿ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಸಾಲ ದೊರೆಯದಿದ್ದರೆ ಸರಕಾರವೇ ತಮ್ಮ ಕೈಗೆ ಇರಾಖೆಯನ್ನು ವಹಿಸಿ ಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ತಾಲ್ಲೂಕು ಡೆವಲಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಒಂದೂವರೆ ಲಕ್ಷದಿಂದ ಎರಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳವರೆಗೆ ಕೊಡುತ್ತೀರಿ. ಅದರಿಂದ ಅವರು ರೂರಲ್ ಕಮ್ಯೂನಿಕೇಷನ್ ರಸ್ತೆಗಳನ್ನು ನಿರ್ಮಿಸಬೇಕು, ಸೇತುವೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೀರಿ. ಆ ಕೆಲಸಮಾಡಲು ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡುಗಳಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರವನ್ನು ಕೇಳಿದರೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿಗೆ ಹೋಗಿ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತದೆ, ಬೋರ್ಡಿನಲ್ಲಿ ಹಣವಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದುದರಿಂದ 5 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ರಸ್ತೆ ಮತ್ತು 7 ಸಾವಿರ ರೂಪಾಯಿಗಳಿಗೆ ಮೇಲ್ಪಟ್ಟು ಸೇತುವೆ ಮುಂತಾದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ)

ಸರಕಾರವೇ ವಹಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಹಾಗೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬೋರ್ಡಿನವರು ಉಳಿದ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವುದು. ತಾಲೂಕು ಬೋರ್ಡು ತನ್ನ ಸೇವೆ ಸಲ್ಲಿಸಲು ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದು.

ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರಿನ ವಿಚಾರ ಪ್ರಸ್ತಾಪಮಾಡಿವಾರೆ. ಅದನ್ನು ನೋಡಿ ಆನಂದವಾಯ್ತು. ಅಲ್ಲಿ ಫರ್ಲೆಜರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಸಹ ಆಯ್ತು, ಇದುವರೆಗೆ ಮಂಗಳೂರು ಬಳಿ ಆನೇಕ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತಮಾಡಿವಾರೆ. ಆದರೆ ನಮಗೆ ಕೊಡುವುದೇನು? ಹುಬ್ಬಳ್ಳಿ-ಧಾರವಾಡ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳನ್ನು ಅದಮೇಲೆ ಫರ್ಲೆಜರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಮೋಟಾರು ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಲಿ ಅಥವಾ ಅಲೂಮಿನಿಯಂ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಲಿ, ನಮಗೆ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಯಾವುದೇ ಕಾರ್ಖಾನೆಯಾಗಲಿ ಕೊಡಲಿಲ್ಲ, ರಸಾಯನಿಕ ಗೊಬ್ಬರದ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಮಂಗಳೂರಿಗೆ ಹೋಯಿತು, ಅಲೂಮಿನಿಯಂ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಬೆಳಗಾವಿಗೆ ಹೋಯಿತು, ಮೋಟಾರು ಕಾರ್ಖಾನೆ ಎರ್ರಾಗುವುದೋ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪ (ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ನಾವೇನೂ ವಾಗ್್ದಾನ ಮಾಡಿರಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಯೋಜನೆಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೆವು, ಆದರೆ ಇನ್ನೂ ಅಷ್ಟೆಂದು ನಿರ್ಧಾರವಾಗಿರಲಿಲ್ಲ. ಈಗ ಕಿರೋಸ್ಕರ್ ಕಾರ್ಖಾನೆ ಎರಡು ಬಂದಿವೆ, ಬರುವುದು ಇದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಸಾಕಾರವೂ ಕಾರ್ಖಾನೆಗಳಾಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯವಿದೆ, ವಿಚಾರಮಾಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ವಿ. ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ.—ಕರ್ಜಾಟಕದಲ್ಲಿ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರು ಆಗುತ್ತಿದೆ, ಕಾರವಾರ ಬಂದರನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಮಂಗಳೂರು ಬಂದರಿನ ವಿಚಾರ ಕೇಳಿಬರುತ್ತಿದೆ ಮೇಲೆ ಹೊರತು ಕಾರವಾರ ಬಂದರಿನ ವಿಚಾರ ಕೇಳುವುದೇ ಇಲ್ಲ. ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಕಾರವಾರ ಬಂದರನ್ನು ಸರ್ವಮುತು ಬಂದರಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† Sri B. P. GANGADHAR.—Sir, the Congress members were saying that they do concede that the agitation regarding Hindi was a burning problem but they say that it was due to the students being misguided by others coming from various other States. That is the way in which they tried to support the Government.\* When they know that this is a very burning problem of a magnitude unimaginable in the history of Mysore after we achieved our independence, what is it that the Government is doing? The fault lies with the Government in not finding a solution which is acceptable to every section of the people, more so to the student population. When they concede that it is a burning problem and when Kerala, Andhra, Madras and Mysore have admitted that the resolution passed by the Parliament has adversely affected the interests of the South so far as the language question is concerned, what is that our Chief Minister and his other colleagues have done in Mysore to avoid this danger? Our boys have been shot dead in the wide streets of Bangalore, Mysore and various other places like mad dogs. Is it all that we expected from the Congress Government who proclaim from the house top that they are wedded to non-violence, peace and so many other things. Some people were saying that the Government were soft and that they ought to have put it down with a firm hand. They wanted that the entire population of Bangalore, Mysore and other cities must have been killed and no human being should have been left. I am sorry at the attitude that Government is



adopting in handling this very delicate situation. They should have handled it tactfully, and they have adopted a crooked approach and put the blame on the Opposition. In fact, I congratulate the Leader of the Opposition, Sri Sivappa and others, who appealed to the students and requested them to abandon this agitation by saying: "we shall see that something is done, we shall discuss this on the Floor of the House and we will see that the Congress Government would yield and an amicable solution is reached." We have to congratulate our leaders, and the Congress benches must also congratulate the Leader of the Opposition, Sri Sivappa who wanted to see that the entire matter is managed smoothly. The Chief Minister of Mysore and the Prime Minister did not care about the burning situation prevailing in the State and also in the neighbouring States and left the entire thing in a dilemma. They did not even think as to how the problem should be approached. Government has not done anything to see that the student agitation is brought to some sort of amicable settlement. What is it that the parents can do when the boys are going astray? If they are not prepared to heed to the advice of the parents, what can they do? The main mistake lies with the Government. For the last 20 years education in Hindi is going on. Every girl, I think, is studying Hindi. Even in my house, my daughter is studying Hindi. It was going on smoothly. But, why suddenly the entire atmosphere was made hopelessly congested by this legislation? Is there no solution or salvation for this? The view taken by the students is that Hindi is forced on them. For that, the Government is alone squarely responsible. In this agitation, a number of innocent men and women have been killed. Their family must be paid compensation and given relief. The Government must make a sincere attempt to see that this problem is solved amicably. In fact, we are prepared to co-operate with them to see that the language problem is solved.

I would like to say a few words with regard to the food position in the State. I have been making appeals time and again to the Food Minister and other Ministers that the food situation in Tumkur District is very bad and to make necessary arrangements for the supply of food-grains. The Food Minister told me that food grains will be rushed to places which have been affected. In fact, I have made a reference with regard to the affected areas of Bellavi, Kora, Kasaba Hobli of Tumkur, Tumkur Town, Pavagada and Madhugiri with a request to rush food-grains to these places. But, so far nothing concrete has been done. Only one bag of milo and wheat is supplied to those areas and these are Village Panchayats consisting of 8 to 10 villages, and it will be impossible for any person to distribute it at the rate of 1/2 kg. per head. When such is the position, can you say: "we are handling the situation well?" The Minister holding the food portfolio was saying time and again that he would arrange to meet the demand. In fact, the Municipal Council have resolved, met the Minister and requested him to introduce compulsory rationing in Tumkur, because many people are living in hunger. Even now it is not too late, the Hon'ble Food Minister must make up his mind to see that justice is done to the people of Tumkur.

(SRI B. P. GANGADHAR)

Coming to the question of unemployment, it is rampant everywhere. If we see the Employment Exchanges there will be very long queues where educated and uneducated people have to enrol themselves. Nearly three thousand Engineering Graduates are without employment for the past 4-5 years, and the Government says that they cannot take any responsibility for employing them. Then, why is the Government meant for? So far as we are concerned, we know that these are all irresponsible Ministers. Even the Food Minister, the Revenue Minister and other Ministers say that they cannot take any responsibility.

SRI B. D. JATTI.—Sir, I have never said that I do not take any responsibility. It is a wrong statement. If I have stated like that, it will be on record. Let the Hon'ble member find out and then say. I am sorry that the Hon'ble member is making a wrong statement, he is expected to make a correct statement; otherwise he will have to withdraw it. I have not made a statement that compulsory rationing will be introduced in Tumkur.

SRI S. SIVAPPA.—The Member said that the Government's responsibility is to supply foodgrains to everyone; it is the responsibility of the welfare State and he said that the Government is responsible for that.

SRI B. D. JATTI.—Sir, the Hon'ble the Leader of the Opposition is making improvement upon the statement made by the Hon'ble Member.

SRI B. P. GANGADHAR.—I have written letters to Government to see that compulsory rationing is introduced in Tumkur. In fact, the Municipal Council have resolved, met the Food Minister in a delegation and requested him...

SRI B. D. JATTI.—I have never made a statement here or elsewhere, I have never written on his application and I have never promised that I am going to introduce informal rationing in Tumkur.

SRI B. P. GANGADHAR.—Sir, I have been submitting to the House that the delegation of the Municipal Council, Tumkur, appraised the Minister of the situation and they have passed a Resolution, and time and again, I have been making efforts on the Floor of the House to bring it to the notice of the Ministers. Sir, I want to know why the Ministry is existing if they cannot provide food for those people? The duty of the Government is to see that the people are fed. I have been persuading the Hon'ble Minister to concede to our request that Tumkur must be considered as a compulsory rationing area. That is what I have been saying. I did not say that the Minister promised to introduce compulsory rationing in Tumkur. It can be verified from the records. The Hon'ble Minister must know that I am also a responsible person and I will never make a wrong statement.

SRI B. D. JATTI.—When I am here, I am hearing all that is happening.

**SRI B. P. GANGADHAR.**—Sir, I can only say that the Hon'ble Minister did not hear me properly. Let him go through the records.

I have drawn your attention to this fact during the last Budget Session. In that speech I have brought to your notice that Tumkur is hard hit by famine and you must supply food stuffs immediately. In fact you promised to supply the food stuffs immediately to those affected areas. But so far nothing has been done except one or two bags of grains sent to these 8 or 10 villages.

Now sir, regarding unemployment, there are thousands and thousands of Engineering Graduates and Diploma holders who have come out of these Polytechnics and there are several thousands of people who have passed S.S.L.C. still unemployed. They are all qualified people and they are unemployed. The Government says we cannot take the responsibility of providing employment to all those who have come out of other Colleges and Schools. I want to know why the Government is meant for. It is an irresponsible statement of the Ministers. Where should these unfortunate people go? You cannot sit here and simply go on drawing your salary and F.A. and D.A. Is that the intention of the Government to say that they are not at all responsible for providing employment? The Government must take initiative and the responsibility of providing employment, providing housing and providing food to the people. These are the very important functions of the Government in a democratic State. But the Mysore Government have miserably failed in all these fronts. In fact, there is nothing mentioned in the Governor's address about the burning issues like anti-Hindi agitation etc., This anti-Hindi agitation is a very important problem concerning the entire State. This has to be settled immediately. Thank you Sir.

† ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಫುಟ್ಕರಾಪ್ಪ (ಚಿಕ್ಕಬಳ್ಳಾಪುರ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ನಾನು ರಾಜ್ಯಸಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ಸ್ವಾಗತಿಸುತ್ತ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಹೇಳಲು ಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ನುಮಾರು ಈಗ ಹತ್ತುಹನ್ನೆರಡು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಸ್ವಾಗತ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆಗಳನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸತಕ್ಕ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲ ನುಮಾರು 12 ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ನಮ್ಮ ಎದುರು ಪಕ್ಷದ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮನೆ ಕಾಲಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನವರು ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವೃಥಾ ಕಾಲವನ್ನು ಕಳೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬುದಾಗಿ ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಬೇಕೆ ಬಿಪ್ಪಣಿಗಳಿಗೆ ಗುರಿಮಾಡಿದ್ದಾರೆ.

ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು.—ಏನು ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ?

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಫುಟ್ಕರಾಪ್ಪ.—ನಮ್ಮ ಪಕ್ಷದವರು ದೇಶದ ಹಣವನ್ನು ಪೋಲು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳತಕ್ಕ ಆ ಜನರು ಈಗ ನುಮಾರು 10-12 ದಿನಗಳಿಂದ 12 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಇಲ್ಲವೇ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಅವರು ಹಾಳು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರು ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಜವಾಬನ್ನು ಕೊಡಬೇಕಾಗಿದೆ.....

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ.—ಸ್ವಾಮಿ, ನಾನೊಂದು ಕ್ರಿಯಾಶೀಲವನ್ನು ನೂಟಿಸುತ್ತೇನೆ: ಈಗ ಮಾತನಾಡುತ್ತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯ ಕಾರ್ಯಕಲಾಪಗಳನ್ನು ಅಣಕಿಸತಕ್ಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇಲ್ಲಿ ಸದಸ್ಯರು 12 ದಿನಗಳಿಂದ ಹಣವನ್ನು ಪೋಲುಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಭೆಯ ಒಬ್ಬ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಈ ರೀತಿ ಮಾತನಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ನಡೆಯ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಶಿವಪ್ಪ)

ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳಿಗೂ ಮತ್ತು ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಗೂ ಬಹಳ ಕುಂಪಕವನ್ನು ತರಬೇಕಾಗಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ತಾವು ಅವರು ಹೇಳುತ್ತಿರುವ ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಧಿಕೃತ ವರದಿಯಿಂದ ಕಿತ್ತು ಸಾಕ ಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಚ್. ಸಿದ್ದವೀರಪ್ಪ.—ಹೀಗೆ ಆ ಸದಸ್ಯರು ನಮ್ಮ ಮೇಲೆ ಆಸಕ್ತವಾದ ಆಪಾದನೆ ಮಾಡಿರುವುದರಿಂದ ಅವರು ಇನ್ನು ಭಾಷಣವನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸದಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಅಗಲ ರಂಗವನ್ನು ಕೊಡೋಣ.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, 10-11 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ 2-3 ರಜಾ ದಿನಗಳೂ ಹೋಗುತ್ತಾ ಇನ್ನು 4 ದಿನಗಳಲ್ಲಿ ನಾವಿಲ್ಲ ವ್ಯಥಾಕಾಲಕ್ಷೇಪಮಾಡಿದಂತಾಗಿದೆ. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ್ನು ಟೀಕೆ ಮಾಡತಕ್ಕ ಜನರಿಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸಾಕಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಉಳಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿತ್ತು. ಆದರೆ ಅವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಇನ್ನು ನಮ್ಮ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ದೇಶದಲ್ಲಿ ಉಂಡೆ ಅರ್ಡರ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ವಿವರ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಉಂಡೆ ಅರ್ಡರ್ ಇಲ್ಲ ಎಂದರೆ, ಎಲ್ಲ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಗೆದ್ದು ಬಂದಿದ್ದಾರೋ ಅಂಥ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಸಾರ್ವಜನಿಕರ ಆಸಿಪಾಸ್ತಿಗಳಿಗೆ ನಷ್ಟ ಉಂಟಾಗಿದೆ ಎಂದು ನಾನು ಧೈರ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದು ಹೀಗೆ ನಡೆಯುತ್ತಿರುವುದು ಬಹಳ ಶೋಚನೀಯವಾದ ವಿಷಯ.

ಇನ್ನೂ ಜನರು ಹಿಂದಿ ಬೇಡ, ಕನ್ನಡ ಬೇಕು ಎನ್ನುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಗ್ಲೀಷಿಗೆ ಮುತ್ತಿದ್ದು ತಿದ್ದಾರೆ, ಅನ್ನುವ ಮಾತುಗಳು ನಮಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೇಳಬರುತ್ತಿದೆ. ಜ್ಞಾನಾರ್ಜನೆಗೆ ಯಾವ ಭಾಷೆ ಯಾದರೇನು? ಅದನ್ನು ನಾವೆಲ್ಲರೂ ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕು. ಆದರೆ ಅಷ್ಟೆಲ್ಲಾ ಭಾಷೆಗಳನ್ನು ಕಲಿಯಲು ತೊಂದರೆ ಇದ್ದೇ ಇದೆ. ಆದರೆ ನಾವು ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತ್ರ ಕಲಿಯಲೇ ಬೇಕು. ನಮ್ಮ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆ ಇಲ್ಲದೆ ಕೆಲಸ ಆಗಿದೆ, ಅದನ್ನು ಹೋಗಲಾಡಿಸಲು ನಾವು ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿಯಲೇಬೇಕಾಗಿವೆ ಅದರಿಂದ ಅದನ್ನು ನಾವು ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕು. ಅದರಹಾಗೆ ಕನ್ನಡವನ್ನು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ನಾವು ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕು. ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನೂ ನಹಾ ನಾವು ಕಲಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಒಪ್ಪಲೇ ಬೇಕು. ಹೀಗೆ ನಾವು ಮೂರು ಭಾಷೆಯನ್ನು ಕಲಿತರೆ ನಾವು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಯಾವ ಮೂಲೆಗೆ ಹೋದರೂ, ಉತ್ತರ ಇಂಡಿಯಾಕ್ಕೆ ಹೋದರೂ ನಾವು ಅಲ್ಲಿನ ಜನರೊಂದಿಗೆ ಮಿಳಿತವಾಗಿ ಮಾತನಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಲ್ಲವೇ ಅಲ್ಲವು ಈ ಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನೂ ನಹಾ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ನಮಗೆ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದೂ ಅಲ್ಲದೆ ಇದರಲ್ಲಿ ಇನ್ನೂ ಒಂದು ವಿಚಾರವಿದೆ. ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕಿರು, ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳಲ್ಲಿ ಇರಬಾರದು ಎಂಬುದನ್ನೇ ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದಲೂ ಹೇಳುತ್ತಾ ಈ ಸಭೆಯ ಕಾಲವನ್ನು ವ್ಯಥಾ ಕಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕಾಗಿ ಖರ್ಚು ಆಗಿರುವುದು ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ.

5-00 P.M.

ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು.—ಆ ವಿಷಯ ಮಾತನಾಡುವುದು ಬೇಡ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಮಾತನಾಡಬೇಕು.

ಶ್ರೀ ಕೆ. ಎಂ. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ.—ದುಡ್ಡು ಬಹಳ ವ್ಯರ್ಥ ಆಗಿದೆ. ಎರಡು ದಿನಗಳಿಂದ ಅನ್ಯಾಯ ವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ವ್ಯರ್ಥ ಮಾಡಿದರು. ಈಗ ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕಿರು ಪೈಕಿ ಅನೇಕರು ಎಷ್ಟೋ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರೇ ಇಲ್ಲ ಎಂ.ಎಲ್.ಎ.ಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಅವರವರ ಶಕ್ತಿಯಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿರುತ್ತದೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಕೆಲಸವನ್ನೂ ಮಾಡ ಬಹುದು. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಾಗಿಯೂ ಕೆಲಸಮಾಡಬಹುದು. ಅವರಿಗೆ ಇನ್ನೂ ಶಕ್ತಿ ಇದ್ದರೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚಿನ ಕೆಲಸವನ್ನು ಅವರು ನಿರ್ವಹಿಸಬಹುದು. ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಕೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇವರು ಯಾರು ಎಂಬುದು ನಮಗೆ ಅರ್ಥವಾಗಲಿಲ್ಲ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿ ನಿಂದಲೇ ಇಲ್ಲ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆಂಬುದನ್ನು ಮಾನ್ಯ ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ತಿಳಿಯಬೇಕು. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ವಿಚಾರವನ್ನು ಟೀಕೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವರಿಗೆ ಹಕ್ಕು ಇಲ್ಲ. ಇದನ್ನು ನಮ್ಮ ಮಾನ್ಯ ಸ್ಪೀಕಿರಲ್ಲೂ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಅರಿತುಕೊಳ್ಳಬೇಕು.

ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಕೃಷಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಾ ಇದೆ. ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳವನ್ನು ಕೃಷಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಬೆಳೆಯಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಬಿತ್ತನೆ ಬೀಜಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಆ ಬೆಳೆ ಇನ್ನೂ ಹೆಚ್ಚುಮಾಡಲು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣಸಹಾಯಮಾಡಿ ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಇದತ್ತು ಒಂದು ಎಕರೆಗೆ 30 ಪಲ್ಲ ಆ ಬೆಳೆಯಾಗುತ್ತಿದೆ, ಇದೇ ತರಹ ನಮ್ಮ ವ್ಯವಸಾಯ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮುತ್ತುವರ್ಜಿ ವಹಿಸಿದರೆ ಒಂದೆರಡು ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿಯೇ ನಾವು ನಿಜವಾಗಿ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆಯನ್ನು ನೋಡುವುದಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೇ ನುಮಾರು 5 ಸಾವಿರ ಎಕರೆ ಜಮೀನಿನಲ್ಲಿ ಶಕ್ತಿಮಾನ್ ಮುಸುಕಿನ ಜೋಳವನ್ನು ಬೆಳೆಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದಲೇ ಇವತ್ತಿನದಿವಸ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆ ಚಿಕ್ಕಬಿಳ್ಳಾಪುರದ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ.

ಇನ್ನು ಮಹಾಜನ್ ಅವರ ಪರದಿ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಶ್ರೀಪ್ಪ ಸುಲಕ್ಷ್ಮೀಕೋಟು ನ್ಯಾಯಾಧೀಶರು ಮಾಡಿರತಕ್ಕ ತೀರ್ಪನ್ನು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಕೂಡಲೇ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಹರಿಜನರ ವಿಷಯ. ಹರಿಜನರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಇನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕಾದುದು ಬಹಳ ಇದೆ. ಈಗ ಮಾಡಿರುವುದು ಸಾಲದು. ಹರಿಜನರಿಗೆ ಹಣ ಸಹಾಯ, ಮನೆ, ಬಾವಿಗಳ ಸೌಕರ್ಯ, ಜಮೀನುಗಳನ್ನು ಹಂಚುವುದು ಮತ್ತು ವಿದ್ಯಾಭ್ಯಾಸ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿ ವ್ಯಾಸಂಗಮಾಡಿ ಪದವೀಧರರಾಗಿ ನುಮಾರು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಈಗ ನುರದೋಗಿಗಳಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಅವರು ಅಲ್ಲಿ ತೇರ್ಗಡೆಯಾದರೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಕೆಲಸವಿಡೆಯೆಂದು ಒಡುತ್ತಾ ಇದ್ದಾರೆ. ಪದವೀಧರರು ಬಹಳ ಮಂದಿ ಈಗ ಇರುವುದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಕೂಡಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ಒದಗಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಅವರೇ ಸ್ವಂತವಾಗಿ ಏನಾದರೂ ಇಂಜಿನಿಯರಿಂಗ್ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮಾಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಕ್ಕ ಸಹಾಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನೊಂದು ವಿಷಯ. ಕೆಲವು ಜಿಲ್ಲೆಗಳು ಈಗ ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಅಂತಹ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಹಣಸಹಾಯ ಕೊಟ್ಟು ಅಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಆಗುವಂತೆ ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡಬೇಕು. ಯಾವಾವು ಪ್ರದೇಶಗಳು ಕ್ಷಾಮದ ದವಡೆಯಲ್ಲಿ ಸಿಕ್ಕಿವೆಯೋ ಆ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಕಾರ್ಯಗಳು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ನಡೆಯಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಅವರಲ್ಲಿ ವಿಜ್ಞಾಪಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಎಲ್ಲಾ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿಯೂ ಸಾಕಷ್ಟು ಕೆರೆಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸಿಕೊಡಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರು ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಅಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ನನಗೆ ಮಾಡಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ಧನ್ಯವಾದಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಗಳೇ, ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ತುಂಬಾ ನಿರಾಶಾದಾಯಕವಾಗಿದೆಯೆಂದು ನಾನು ವಿಷಾದದಿಂದ ತಿಳಿಸಬೇಕಾಗಿದೆ. ರಾಜ್ಯದ ಜನತೆಯನ್ನು ಕಾಡುತ್ತಿರುವ ಕೃಷ್ಣ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿರುವುದಕ್ಕೆ ವಾಸ್ತವಾಂಶಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದಿಡಲು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ವಿಫಲರಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಕಾನೂನು ಶಾಂತಿಪಾಲನೆ, ಆಹಾರ ಸರಬರಾಜು ನಿರ್ದೋಷ ಸಮಸ್ಯೆ, ಬಗೆಹರಿಸಲು ಸರ್ಕಾರ ವಿಫಲವಾಗಿದೆ. ಅವುಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸರ್ಕಾರದ ಘೋರವೆ ಏನೆಂಬುದನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಅವರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಲಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣವನ್ನು ನೋಡಿದರೆ, ಇದು ನಮ್ಮ ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಹೇಳುವ ಭಾಷಣವಲ್ಲದೆ. ಅವರು ಅನೇಕ ವೇಳೆ, ಎಲ್ಲ ಸರಿಯಾಗಿದೆ, ಎಲ್ಲವನ್ನೂ ನಡೆಸಿಕೊಂಡು ಬರುತ್ತಿದ್ದೇವೆಂದು ಹೇಳುವ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ಕಾಣಿಸುತ್ತಿದೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯ ಹೋರಾಟದ ಕಾಲದಿಂದಲೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದು ಉಳುವ ರೈತನೇ ಹೊಲದ ಒಡೆಯನಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿ, ಮಧ್ಯವರ್ತಿಗಳನ್ನು ವ್ಯವಸಾಯಿರಂಧ್ರದ ಇಲ್ಲದಂತೆಯೇ ಮಾಡುವ ಒಂದು ಫಣವನ್ನು ತೊಟ್ಟಿದೆ. ಆದರೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಯ ಪ್ರಗತಿಪರರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆಯ ಬೇಕೆಂದು ನಾವು ನುಮಾರು 20 ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಇದ್ದರೂ ಕೂಡ ಕಾರ್ಯತಃ ಹೈಟನ ಪ್ರಗತಿ ಇದರಲ್ಲಿ ಸಾಧನೆಯಾಗಿಲ್ಲ, ಈಗ ಈ ಭೂ ಸುಧಾರಣೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರದೆ ತಡ

(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ)

ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದರಿಂದ, ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರಿಗೆ, ಭೂಸ್ವಾಮ್ಯಗಳಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿನ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಕಾನೂನಿನ ಪ್ರಯೋಜನ ಬಡ ಜನತೆಗೆ ಎಷ್ಟು ಅಗಬೇಕೋ ಅಷ್ಟು ಅಗದೇ ಇರುವುದಕ್ಕೆ ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರಯತ್ನಗಳನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳಾಗಿರುವವರು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಳ ಉದ್ದೇಶ ಹಿಂದೆಯೇ ಬಹಳ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ. ಅದನ್ನು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಅಗ್ರೇರಿಯನ್ ರಿಫಾರ್ಮ್ಸ್ ಕಮಿಟಿ ವರದಿಯ 7ನೇ ಪುಟದಲ್ಲಿ ಚೆನ್ನಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಈ ರೀತಿ ಇದೆ: It is observed in the Congress Agrarian Reforms Committee Report, headed by late J. C. Kumarappa, that :

“In the Agrarian Economy of India, there is no place for inter-mediaries and land must belong to the tiller.

(b) The tenant should have right to purchase the holding at a reasonable price to be determined by Regional Land Tribunal. The tenant should be assisted by a suitable financial agency in purchasing the holding. The Committee has laid special emphasis on immediate prevention of all evictions and the preparation of record of rights by local Land Tribunals with which non-official opinion will be associated.

(c) All tenants, to whichever class they may belong, must be protected from rack-renting and illegal exactions. There will be provision for determination by Land Tribunal of reasonable rent as well as for the commutation of rents in kind into cash.”

ಇದನ್ನು ನಾನು ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳಿದನೆಂದರೆ, ಸಮಿತಿಯವರು ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಳು ಸಾಧನೆಯಾಗಿದೆಯೇ ಎಂಬುದನ್ನು ಈ ದಿವಸ ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಈಗ ಭೂಸುಧಾರಣೆ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದಿದೆ, ಲ್ಯಾಂಡ್ ಟ್ರಿಬ್ಯೂನಲ್ಸ್‌ನವರು ಕೆಲಸ ಪ್ರಾರಂಭಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತಾರೆ. ಆದರೆ ಎಷ್ಟೋ ಜನರನ್ನು ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳು ಭಯೋತ್ಪಾದನೆ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಜಮೀನುಗಳು ಎಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೂ ಕೂಡ ಅವರಿಗೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಅರ್ಜಿಗಳನ್ನು ಹಾಕಿದ್ದರೂ ಕೂಡ ಬಡ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಭಯೋತ್ಪಾದನೆಯನ್ನು ಎಂಟುಮಾಡಿ ಕೋರ್ಟಿಗೆ ದಾರದಂತೆ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಡ ಗೇಣಿದಾರರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಅವರ ಹಕ್ಕುಭಾಧ್ಯತೆಗಳನ್ನು ರಕ್ಷಿಸಿಕೊಳ್ಳಲು ಲೇಗಲ್ ಏಡ್ ಕೊಡುತ್ತೇವೆಂದು ಹಿಂದೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ತಿಳಿಸಿದ್ದರು. ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಹಾಕಾಸಿನ ಮುಗ್ಗುಟ್ಟಿನಿಂದ ಹಾಗೂ ಬಡತನದಿಂದ ನ್ಯಾಯ ದೊರಕಿಸಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ತೊಂದರೆಯಾಗಿದೆ. ಹರಿಜನರಿಗೂ ಮತ್ತು ಬಡಜನರಿಗೆ ಭೂಸುಧಾರಣೆಗಳಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವೂ ದೊರೆಯದೆಯಿರುವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗುತ್ತದೆ. ಲ್ಲದೆ ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳು ಅನೇಕ ಕಾಗದಪತ್ರಗಳನ್ನು ಸೃಷ್ಟಿ ಮಾಡಿ ತಮ್ಮ ಹೆಂಡತಿ ಮಕ್ಕಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಏಕಾಏಕಿ ಪತ್ರಗಳಮೂಲಕ ಬೇರೆ ಕುಟುಂಬದವರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಹೇಳಿಕೊಂಡು ಬಡ ಜನರಿಗೆ ಜಮೀನುಗಳು ಸಿಗದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದ್ದರಿಂದ ಈ ಬಗ್ಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೂಕುವಾಗಿ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ತಿದ್ದುಪಡಿ ಮಾಡಿ 10-12 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಸೃಷ್ಟಿಯಾಗಿರತಕ್ಕ ಕಾಗದ ಪತ್ರಗಳು ಏನಿವೆ ಅವುಗಳಿಗೆ ಬೆರೆ ಕೊಡದ ಹಾಗೆ ಭೂಸುಧಾರಣಾ ಕಾನೂನನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರಬೇಕು. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳು ಹೊಸರೂಪದಲ್ಲಿ ತರಬತ್ತಿತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜೋಡಿ ಮತ್ತು ಇನಾಂಗಳು ರದ್ದಾದರೂ ಕೂಡ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಗೆ, ಶ್ರೀಮಂತರುಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದ ಫಾರೆಸ್ಟ್ ಲ್ಯಾಂಡ್ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಇತರ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ದೊರೆತು ಅವರು ಬಂಡವಾಳ ಶಾಹಿಗಳ ಮಾದರಿಯಲ್ಲಿ ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತ ಮುತ್ತಲೂ ಅನೇಕಕಡೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ಎಸ್ಟೇಟುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಸರ್ಕಾರದಿಂದ ಎಲ್ಲ ರೀತಿಗಳಿಂದ ಉಪಯೋಗ ಪಡೆಯುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ಅಮೆರಿಕಾ ಮಾದರಿಯ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಸಾಲ, ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಸೌಲಭ್ಯಗಳೂ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬೆಂಗಳೂರಿನ ವ್ಯಾಪಾರವಾಣಿಜ್ಯಗಳು ಸಾಲದೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಕೂಡ ಒಂದು ಎಸ್ಟೇಟ್ ಹೆಸರನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಅವರಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರವಿನ್ಯೂಜಮೀನನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಬನ್ನೇರುಗಟ್ಟದ ಹತ್ತಿರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿ

ದ್ವಾರೆ ಎಂದು ಗೊತ್ತಾಗಿವೆ. ಫಾರ್ಸ್ ಇರಾಖೆಗೆ ಸೇರಿದ ಜಮೀನನ್ನು ದ್ರಾವಿಡ ಕೋಟವನ್ನು ಬೆಳೆಸುವುದಕ್ಕೆ ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ರಾಜಯ್ಯ (ಅರಣ್ಯ ಮತ್ತು ಕಂದಾಯ ಶಾಖೆಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು).—ಅವರು ಯಾರೂ ಅರ್ಜಿಯನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅವರಿಗೆ ನಾವು ಜಮೀನನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸುಮ್ಮನೆ ಎತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತೀರಿ ?

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಕೊಡದೆ ಇದ್ದರೆ ಒಳ್ಳೆಯದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕಳೆದ 3 ಯೋಜನೆಗಳಲ್ಲಿ ಯಥೇಚ್ಛವಾಗಿ ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿವ್ವಾರೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗೆ ಜಲಾಶಯಗಳನ್ನು ಕಟ್ಟಿಸುವುದಕ್ಕೆ, ಉತ್ತಮ ಬೀಜ, ಗೊಬ್ಬರ ಅಧುನಿಕ ಉಪಕರಣಗಳನ್ನು ಒದಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಮೊದಲನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 600 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿವ್ವಾರೆ. ಎರಡನೆಯ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 950 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿವ್ವಾರೆ. ಮೂರನೇ ಪಂಚವಾರ್ಷಿಕ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ 1,720 ಕೋಟಿ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿವ್ವಾರೆ. ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಹಣ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ ಇದರಿಂದ ಯಾರಿಗೆ ಪ್ರಯೋಜನವಾಗಿದೆ ಎಂಬುದನ್ನು ನಾವು ನೋಡಬೇಕಾಗಿದೆ. ಹಣವೆಲ್ಲಾ ಬಹುಪಾಲು ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರು, ಭೂಸ್ವಾಮಿಗಳು ಇವರಿಗೆ ಖರ್ಚಾಗಿದೆ. ಯೋಜನೆಗಳ ಎಲ್ಲಾಫಲವೂ ಅವರಿಗೆ ದೊರಕಿದೆ. ಬಡ ರೈತರಿಗೆ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಏನೇನು ಫಲದೊರಕಿಲ್ಲ. ಬಡ ರೈತರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಡವರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ತಾಲ್ಲೂಕ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ, ಸರ್ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರಾರ್ ಆಫೀಸಿನಲ್ಲಿ ರಿಜಿಸ್ಟ್ರೇಷನ್ ಆಗುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ನೋಡಿ, ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿದರೆ ಬಡ ರೈತರು ವ್ಯವಸಾಯರಂಗದಲ್ಲಿ ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಒಂದುವರ್ಷ ಕ್ಷಾಮಬಿಂತು ಎಂದರೆ ಸೇಕಡ 5 ಭಾಗ ಬಡ ರೈತರು ಮಾಯವಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಮ್ಮ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನೇ ನೋಡುವುದಾದರೆ 100ಕ್ಕೆ 5-10 ಜನ ಬಡ ರೈತರು ಮಾಯವಾಗಿ ಅವರ ಜಮೀನು ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಬರುತ್ತಿದೆ. ವ್ಯವಸಾಯ ಕಾಲಗಾರರ ಸಂಖ್ಯೆ ಬೆಳೆಯುತ್ತಿದೆ. ಸಣ್ಣ ರೈತರು ಪೂರ್ಣವಾಗಿ ಮಾಯವಾಗುವ ಕಾಲಬರುತ್ತದೆ. ವ್ಯವಸಾಯರಂಗದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚಿನ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಸಹಾಯ ಸಿಕ್ಕುತ್ತಿದೆ ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ Report of the study team of Indian Project and National Extension Services volume 102 ರಲ್ಲಿ ಹೀಗೆ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ.

“In nearly all the facilities that have anything to do with agriculture and animal husbandry one notices that there is a direct relationship between the size of land holdings for a group and the proportion of respondents from that group that derive benefit from the particular facility. Thus we see that 66 per cent of the large owner-cultivators, 46 per cent of the medium cultivators and 22 per cent of the small owner-cultivators have derived benefits from the programme of improved seed supply. The same is found to be true about manures and fertilisers, improved methods of cultivation and pesticides. This implies that the better-off groups of farmers tends to be represented in higher proportion among the beneficiaries of agricultural facilities.”

ಇದರಿಂದ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಯುವುದು ಏನೆಂದರೆ ಎಲ್ಲಾ ಯೋಜನೆಗಳೂ 100ಕ್ಕೆ 5 ಜನ ಇರುವ ಶ್ರೀಮಂತರ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಗಾಗಿ, ದರ್ಬಾರ್ಸ್ ರ್ಯಾಂಡ್, ಬಾವಿ ಸಾಲ, ಸಂಪು ಸೆಟ್ಟುಗಳ ಸಾಲ ಇತ್ಯಾದಿ ಎಲ್ಲಾ ಸಾಲಗಳೂ ಅವರಿಗೇ ಸಿಕ್ಕಿವೆ. ಶ್ರೀಮಂತ ರೈತರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಶ್ರೀಮಂತರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಬಡವರು ಮತ್ತಷ್ಟು ಬಡವರಾಗುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ನಾವು ಕಾಣುತ್ತಿದ್ದೇವೆ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯಲ್ಲಿ ನಾವು ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಸಾರ್ವತ್ರಿಕವಾಗಿ ನಮ್ಮ ಜನಗಳ ಆರ್ಥಿಕ ಮಟ್ಟ ಹೆಚ್ಚಿಸುತ್ತಿದ್ದೇವೆ ಎಂದೇನು ಭಾವನೆ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದೆವು ಅದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಗಳಿಂದ ಬರೀ ಕೆಲವು ಜನಗಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ, ಶ್ರೀಮಂತರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಆಹಾರದ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆಹಾರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಆಗಾಗ ಒಳ್ಳೊಳ್ಳೆಯ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಾರೆ.



(ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ)

“ಹಿಂದೊಂದು ದಿಸ್ತೀಕ್ಸ್‌ನಲ್ಲಿ ಏರ್ಪಡಿಸಿದ ಸ್ಕಾಲರ್‌ಶಿಪ್‌ ಕ್ರಿಯೇಟ್ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ.” ಬೆಂಗಳೂರಿನಲ್ಲಿ 24ನೇ ತಾರೀಖಿನಿಂದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತೇವೆ ಮತ್ತು ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏರ್ಪಾಡು ಮಾಡಿದ್ದೇವೆ ಇತ್ಯಾದಿ ಹೇಳಿಕೆಗಳನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ವಾಸ್ತವವಾಗಿ ಹೇಳುವುದಾದರೆ, ನನಗೆ ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿದೆ, ಯಾವುದೇ ವಿಚಾರಗಳಾಗಲಿ ಒಳ್ಳೆಯ ಮಾತಿನಲ್ಲಿ ಕೇಳಿದರೆ, ಶಾಂತಿಯುತ ಚಳುವಳಿಗೆ ಬೆರೆಯಿಲ್ಲ, ಹಿಂಸಾರೂಪವಾದ ಚಳುವಳಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಬೆರೆ ಇದೆ. ಕೋರಾರದಲ್ಲಿ ಬೀದಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು, ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಬಡಜನರು ಬಹಳ ಜನ ಇದ್ದಾರೆ. ಅವರಿಗೆ ವಾರಕ್ಕೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ ಅರ್ಧ ಕೆ.ಜಿ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನೂ ಒದಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ. ಆ ಜನಗಳು ಸುಮಾರು 5,000 ಜನಗಳು ಕೋರಾರ್ ಬಂದ್ ಮಾಡಿ ಶಾಂತಿಯುತವಾದ ಮೆರವಣಿಗೆ ಮಾಡಿ ಒಂದು ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಮಾಡಿ ಅದನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳುಹಿಸಿದರೆ ಅದರ ಕಾಮಿಯನ್ನು ಡೈರೆಕ್ಟರ್ ಆಫ್ ಫುಡ್‌ಸಪ್ಲೈಸ್ ಅವರಿಗೆ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಕಳುಹಿಸಿದರು. ಜನರಿಗೆ ಮಾತ್ರ ಆಹಾರವನ್ನು ಕೊಡಲಿಲ್ಲ. ದೊಡ್ಡಬಳ್ಳಾಪುರದಲ್ಲಿ ಸೊಕ್ಕುಟಿಯನ್ನು ಲೂಟಿಮಾಡಿದ ಮೇಲೆ ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಆಹಾರ ಹೋಯಿತು.

ಶ್ರೀ ಬಿ. ಡಿ. ಜತ್ತಿ.—ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರು ಹೇಳುವ ಸಂಗತಿ ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿ ಗರಾಟೆ ಆದರೂ ಅಲ್ಲಿ ಮೊದಲು ಎಷ್ಟು ಕೊಡುತ್ತಿತ್ತೋ ಅಷ್ಟೇ ಕೊಡುತ್ತಿದೆ. ಅವರು ಗರಾಟೆ ಮಾಡಿದರೂ ಎಂದು ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದು ತಪ್ಪು.

ಶ್ರೀ ಪಿ. ವೆಂಕಟಗಿರಿಯಪ್ಪ.—ಆಹಾರ ಮಂತ್ರಿಗಳನ್ನು ಬುದ್ಧಾಗಿ ಭೇಟಿಮಾಡಿ ಕೇಳಿದ್ದೇವೆ, ಕೋರಾರ ಜಿಲ್ಲಾ ಕೇಂದ್ರ ಅಲ್ಲಿನ ಆಹಾರ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಚೆನ್ನಾಗಿಲ್ಲ, ಅಲ್ಲಿ ಸಾಂಬ್ರಾಣಿ ಕಾರ್ಮಿಕರು ಇದ್ದಾರೆ, ಉಣ್ಣೆ ಕೈಗಾರಿಕೆಯಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಮಾಡುವ ಜನರು ಇದ್ದಾರೆ. ಒಟ್ಟು 40 ಸಾವಿರ ಜನ ಸಂಖ್ಯೆ ಇದೆ. ಅವರು ಒಪ್ಪಿಸ್ ಮಾರ್ಕೆಟ್‌ನಲ್ಲಿ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕೊಂಡು ಜೀವನ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಆದ್ದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಒಬ್ಬರಿಗೆ 3-4 ಕೆ.ಜಿ. ಅಥವಾ 2 ಕೆ.ಜಿ. ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನಾದರೂ ವಾರಕ್ಕೆ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೂ ಸಹ ಅವರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಆಹಾರ ಧಾನ್ಯವನ್ನು ಕಳುಹಿಸಿಲ್ಲ.

ಈಗ ತಾನೆ ಒಬ್ಬ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸದಸ್ಯರು ತಿಳಿಸಿದರು, ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರು ಹಿಂದಿ ಚಳುವಳಿಯನ್ನು ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿ ನಡೆಸಿದ್ದಾರೆಂದು. ಅವರಿಗೆ ನಾನು ಸ್ಪಷ್ಟವಾಗಿ ತಿಳಿಸುತ್ತೇನೆ, ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರ ಪ್ರಚೋದನೆಯೂ ಇಲ್ಲ. ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯುಂಟಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅದರ ಪೂರ್ಣ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷಕ್ಕೆ ಸೇರಿದ್ದು. ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ನಿರುದ್ಯೋಗ, ದೇಶದಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಒಂದು ಆಹಾರದ ಅಭಾವ ಇವೆಲ್ಲವೂ ಕೂಡ ಬಡ ಜನತೆಯನ್ನು, ಸಾಮಾನ್ಯ ಜನರನ್ನು ರೊಟ್ಟಿಗೆ ಎಬ್ಬಿಸಿದೆ. ಜನಗಳಲ್ಲೆಲ್ಲಾ ಅಶಾಂತಿಯು ಸ್ಪಷ್ಟ ದೊಂದಿ ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹೊರಹೊಮ್ಮುತ್ತಿದೆ, ಹಿಂದಿನ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಇದ್ದ ಹಾಗೆ ಜನ ಸುಮ್ಮನಿರುತ್ತಾರೆ, ಏನೂ ಮಾಡುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ತಿಳಿದುಕೊಂಡರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುತ್ತದೆ. ಜನ ಬಹು ದಿನಗಳಿಂದ ತಾಳ್ಮೆಯಿಂದ ಸಹಿಸಿಕೊಂಡು ಬಂದಿದ್ದಾರೆ. ಇದೇ ರೀತಿ ಜನಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಬೇಕಾದ ಆಹಾರ ಉದ್ಯೋಗ ಇತ್ಯಾದಿ ಬೇಡಿಕೆಗಳನ್ನು ಕಡೆಗಾಣಿಸಿ, ಬಡಜನಗಳ ಕಷ್ಟ ಕಾರ್ಪಣ್ಯಗಳನ್ನು ನಿವಾರಣೆ ಮಾಡದೇ ಹೋದರೆ ಅವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ತಿರುಗಿ ಬೀಳುತ್ತಾರೆ, ಕೊನೆಗೆ ಬಂದೂಕ ಹಿಡಿದು ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ತಯಾರಾಗುತ್ತಾರೆ, ಎಂದು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ತಿಳಿಸಬಯಸುತ್ತೇನೆ.

ಕೊನೆಯ ಒಂದು ಮಾತು. ಇಡೀ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿಯೂ ನಾನಾ ಗೆಜೆಟ್ ನೌಕರರಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮಟ್ಟದ ತುಟ್ಟಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಮಧ್ಯಪ್ರದೇಶ ಮತ್ತು ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯಗಳವರು ತಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಗಳ ನಾನಾ ಗೆಜೆಟ್ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ತುಟ್ಟಭತ್ಯವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗೆ ವೋಟು ಬರಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ಎ.ಐ.ಬಿ.ಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ತುಟ್ಟಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡದೆ ಇರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ರಾಜ್ಯಗಳವರು ಕೊಟ್ಟಿರುವಾಗ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನೌಕರರಿಗೂ ಏತಕ್ಕೆ ಕೊಡಬಾರದು ಎಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ನಾನಾ-ಗೆಜೆಟ್ ನೌಕರರುಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಿಳಿಸದೇ ಇರುವುದು ವಿಪಾದನೀಯ. ಆದ್ದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದವರು ಈ ಬಗ್ಗೆ ಕೂಡಲೇ ತೀರ್ಮಾನವನ್ನು ಮಾಡಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದ ನಾನಾ-ಗೆಜೆಟ್ ನೌಕರರುಗಳಿಗೆ ಕೇಂದ್ರದ ಮಟ್ಟದ ತುಟ್ಟಭತ್ಯವನ್ನು ಕೊಡಬೇಕು. ಇಲ್ಲದಿದ್ದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎ.ಐ.ಬಿ.ಗಳು ಸರ್ಕಾರದ

ವಿರುದ್ಧ ಹೋರಾಟ ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡುತ್ತಾರೆ. ಅವರ ಸಹಕಾರ ಸರ್ಕಾರದವರಿಗೆ ಸಿಗುವುದಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿ ಎಫ್.ಜಿ.ಒ.ಗಳ ಬೇಡಿಕೆಯನ್ನು ಪೂರೈಸಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರದವರನ್ನು ಒತ್ತಾಯಮಾಡುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ (ಹೊಸಕೋಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಸಭಾಪತಿಯವರೇ, ಈಗಾಗಲೇ ಸುಮಾರು 6-8 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ಚರ್ಚೆಮಾಡುತ್ತಾ, ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ನಾನಾದರೂ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ವಂದನಾರ್ಪಣೆಯನ್ನು ಸಲ್ಲಿಸುತ್ತಾ, ಅದಕ್ಕೆ ಬೆಂಬಲ ಕೊಡುತ್ತಾ, ಮುಖ್ಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಯಾದಂತಹ, ಅದರಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರು ರಾಜ್ಯದ್ವಾರತತ್ಕಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಯಾದ ಭಾಷಾ ಗೊಂದಲದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕಂತಹ ಅನಾಹುತಕ್ಕೆ ಯಾರ ಮೇಲೂ ಹೊಣೆ ಹೊರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅದು ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದ ಕುರುಹು ಅಲ್ಲವೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಯಾರೇ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡಿರಲಿ, ಅವರೇ, ಇದರಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಅನ್ಯಾಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ತಿಳಿದು ಕೊಳ್ಳಬೇಕು. ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಯವರು ಯಾವ ರೀತಿ ಅಂಥ ವಿಧಾನಸಭೆಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯ ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ, ಅವೇ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರೂ ಸಹ ತೀರ್ಮಾನ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಮದ್ರಾಸ್ ಪ್ರಾಂತ್ಯದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ಈ ರಾಜ್ಯರವರು ಒಂದು ಸದುದ್ದೇಶದಿಂದ ಮಾಡುವ ಹೊರತು, ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಒಂದು ದೊಡ್ಡ ಗೊಂದಲಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಅವರು ಯಾರೂ ಮಾಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಅವರು ಯಾರೂ ಮಾಡಿದರೋ ಅವರಿಗೆ ತಿಳಿಸಬೇಕು.

ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ನಮ್ಮ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶದಿಂದ ಬಂದಂತಹ ಸದಸ್ಯರಾದರೂ ಈ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಹಾರ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಹಲವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಒಹ.ತೇಕ ವಾಗಿ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಬಹಳ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ, ನೀರು ಸಿಗದೆ ಜನರು ಕಷ್ಟ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. 65 ರಿಂದ 68ನೆಯ ಇಸವಿಯವರೆಗೆ ಸತತವಾಗಿ ಮಳೆಯು ಅಶ್ರಯದಲ್ಲಿ ಇರ ತಕ್ಕಂತಹ ಬೆಳೆಗಳಿಗೆ ತೊಂದರೆಮಾಗಿದೆ. ಬುದ್ಧಿಬಂದಾಗ ವಾತ್ಸರ್ಯಕ್ಕೆ ಎತ್ತಿ ಕೊಳ್ಳುವುದು ಎಂಬಂತೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ರಿಲೀಫ್ ಮೆಜರ್ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡತಕ್ಕದ್ದು ಹೋಗಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಒಂದು ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರವನ್ನು ಕಂಡು ಹಿಡಿಯಬೇಕು ಎಂದು ನಾನಾದರೂ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. 1962-63 ರೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಪರ್ಮನೇಟ್ ರಿಲೀಫ್ ಮೆಜರ್ ಆಗಬೇಕೆಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಹಾಕಿ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟವರಿಗೆ ಕಳಿಸಿಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಹತ್ತಾರು ಯೋಜನೆಗಳನ್ನು ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕಳಿಸಿ ಹಣವನ್ನು ಕೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಅದನ್ನು ಅದಷ್ಟು ಜಾಗೃತಿ ಮಾಡುವಂತೆ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರಲ್ಲಿ ಒತ್ತಾಯಮಾಡಿ, ಈ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಕಾರ್ಯ ಗತಮಾಡುವಂತೆ ವಿರ್ತಮಾಡಿ ಮಾಡಬೇಕು, ಇದರಂತೆ ಶಾಶ್ವತವಾದ ಪರಿಹಾರ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಅಭಾವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನೆರವಿಗೆ ಬರುವಂತೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಇನ್ನೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ. ಚಿತ್ರದುರ್ಗ ಮತ್ತು ತುಮಕೂರು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಕೆಲಸವಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಬಹಳ ಅನುಕೂಲವಾಗಿದೆ. ಅಲ್ಲಿ ಆಗಿರತಕ್ಕ ಪ್ರಗತಿ ಮತ್ತು ಕಾಂಟೂರ್ ಬಂಡಿಂಗ್ ಆದ ಮೇಲೆ ಬೆಳೆದ ಬೆಳೆ ಮತ್ತು ಇತರ ಬೆಳೆಯನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಅಜಗಜಾಂತರ ವ್ಯತ್ಯಾಸವಿದೆ. ಅದರಿಂದ ಪ್ರತಿಯೊಂದು ತಾಲ್ಲೂಕು ಸಹ ದಿವಿಜನ್ಗಳಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಇತರ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಸೂಚಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ವಿಚಾರ. ಈಗಾಗಲೇ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಸೂಚಿಸಿರುವಂತೆ ಮೈಸೂರು ಎಲೆಕ್ಟ್ರಿಟಿ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತಂದಿರತಕ್ಕಂತಹ ಹೊಸ ಸ್ಕೀಮ್, ವಾಲಂಟರಿ ಲೋನ್ ಸ್ಕೀಮ್, ಇದು ಬಂಧಿತವಾಗಿಯೂ ಅಭಾಸವಾದುದು. ಅದನ್ನು ತಕ್ಷಣ ತೆಗೆದುಹಾಕಬೇಕೆಂದು ನಾನು ವಿದ್ಯುಕ್ತಿ ಮಂತ್ರಿಯವರನ್ನು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಒಬ್ಬರನ್ನು, ಬಾವಿಯನ್ನು ಪಡೆಯತಕ್ಕವನು ವಾಲಂಟರಿ ಲೋನ್ ಸ್ಕೀಮ್‌ನಲ್ಲಿ ಪಂಪ್ ಸೆಟ್ ಹಾಕುವುದು ಬಹಳ ಕಷ್ಟ. ಒಂದು ಪಂಪ್ ಸೆಟ್‌ಗೆ ವಿದ್ಯುತ್ಯುಕ್ತಿ ಕೊಡಲಾಗಿರದರೆ ಎಸ್ಕಿಮೇಟಿನ ಒಬ್ಬ ಮೊತ್ತದ ಅರ್ಧದಷ್ಟು ಕೊಡ ಬೇಕೆಂದು ಕೇಳುತ್ತಿರುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಒಂದು ವೇಳೆ ಸಾಧಾರಣ ಮೂರು ಸಾವಿರ ಎಸ್ಕಿಮೇಟ್ ವೆಚ್ಚವಾದರೆ, 1,500 ರೂಪಾಯಿ ಲೋನ್ ಕೊಡಿ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೇಳುವುದು ಬಹಳ ಅಭಾಸವಾದುದು. ಇದನ್ನು ಬೇಕಾದರೆ ಶ್ರೀಮಂತರು ಕೊಡಬಹುದು, ಅವರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯತೆ ಇದೆ. ಅದರ ಸಾಮಾನ್ಯರಿಗೆ ಇದು ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. 100ಕ್ಕೆ 95 ಭಾಗ ಜನರಿಗೆ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ಅದರಿಂದ ಅದನ್ನು

(ಶ್ರೀ ಎನ್. ಚಿಕ್ಕೇಗೌಡ)

ತಕ್ಷಣ ರಮ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಕೇಳಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತೊಂದು ವಿಷಯ ಈಗಾಗಲೇ ವಿಮರ್ಶಿಸಿ, ಇರಾಖೆಯ ಮೂಲಕ ಅನೇಕ ಪಂಪಾಸೆಟ್ಟುಗಳನ್ನು ಕೊಡತಕ್ಕದ್ದು. ಮೊದಲು ಬಹಳ ವರ್ಷಗಳ ಹಿಂದೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಜನರನ್ನು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡಿ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಿ ಪಡೆಯುವ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಶರಾವತಿ ಬೋರ್ಡಿನಿಂದ ವಿಮರ್ಶಿಸುತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು, ಎರಿಕ್ಟಿಂಗ್ ಬೋರ್ಡಿನವರು ತುಂಬಾ ತೊಂದರೆಗಳನ್ನು ತರುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಮತ್ತು ಲಂಚಕೋರರ ಹಾವಳಿ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇವತ್ತಿನ ದಿವಸ ಒಂದು ಪಂಪಾಸೆಟ್ಟಿಗೆ ಎರಿಕ್ಟಿಂಗ್ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ, 100-200 ರೂಪಾಯಿಯ ಲಂಚ ಒಂದು ಫಾಟ್‌ರೇಟನ್ನು ಅಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಇಟ್ಟುಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಅನೇಕ ಮಾನ್ಯ ಸದಸ್ಯರುಗಳು ಹೇಳಿದಂತೆ, ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ನೌಕರರನ್ನು ಹಿಡಿದು ಶಿಕ್ಷೆಮಾಡಿದರೆ. ಸಾಲದು, ಅದು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೂ ಅನ್ವಯವಾಗಬೇಕು ಮತ್ತು ಅಂಥವರನ್ನು ಶಿಕ್ಷೆ ಮಾಡಬೇಕು.

ಆಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ವಿತರಣೆ ಆಗುತ್ತಿಲ್ಲ. ಅದಕ್ಕೆ ಅನೇಕ ಕಾರಣಗಳು ಇವೆ. ಇವತ್ತು ಅದನ್ನು ಹಂಚತಕ್ಕ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ಸಂಸ್ಥೆಗಳಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಲೋಪದೋಷಗಳಿಗಿ. ಅದರಲ್ಲೂ ಸರ್ಕಾರ ಸಂಘಗಳಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕಂತವರು ಕೆಲವರು ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸಂಘರಾತ್ರಿಗಳ ಹೆಸರಿನಲ್ಲಿ ಫೋಷಣೆಯನ್ನು ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಅದನ್ನು ಗಮನಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ತೀವ್ರ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಪ್ರಾರ್ಥನೆ ಮಾಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇನೆ. ಮಾನ್ಯ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಯವರು ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನ ಆದಾಯ ಸುಮಾರು ಎರಡು ಎಡೂವರೆ ಲಕ್ಷ. ಕೆಲವು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ 1-2 ಲಕ್ಷ ಮಾತ್ರವೆಂದು ಹೇಳಬಹುದು. ಅದರಲ್ಲಿಂದ ಅಲ್ಪಮಾತ್ರ ಕೆಲವುಗಳನ್ನು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದು ಅಷ್ಟು ಸುಲಭವಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ತಾಲ್ಲೂಕು ಬೋರ್ಡಿನವರಿಗೆ ಬೇರೆ ರೀತಿಯ ಟ್ಯಾಕ್ಸ್ ಹಾಕಿ ವಸೂಲು ಮಾಡಿ ಎಂದು ಹೇಳುವುದೂ ನ್ಯಾಯವಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಅವರಿಗೆ ಮಾಡುವ ಕೆಲಸಗಳಿಗೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡಬೇಕು. ಇನ್ನು ಬೆಂಗಳೂರಿನ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ಇರತಕ್ಕ ಬಿ. ಟಿ. ಎಸ್. ಕಾಶ್ಮೀರೇಷನ್ ಲಿಮಿಟೆಡ್ ಇದೆ, ಅದನ್ನು 12 ಮೈಲಿಗಳಿಂದ 15-20 ಮೈಲಿಗೆ ಹೆಚ್ಚಿಸಬೇಕೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇದರಿಂದ ಸುತ್ತುಮುತ್ತಲೂ ಇರುವ ರೈತರಿಗೆ ತಾವು ಬೆಸೆದಂತಹ ಹಣ್ಣು ತರಕಾರಿಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೆಂಗಳೂರಿಗೆ ಸರಬರಾಜು ಮಾಡಲೂ ಅನುಕೂಲವಾಗುತ್ತದೆ.

ಮತ್ತೊಂದು ಮುಖ್ಯ ವಿಷಯ ಎಂದರೆ ವ್ಯವಸಾಯ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಬೋರ್‌ವೆರ್ ಎಕ್ಸಿಪ್‌ಮೆಂಟ್ ಇದ್ದರೂ ಅದಕ್ಕೆ ತರಬೇತಿಪಡೆದ ಆಪರೇಟರುಗಳು ಇಲ್ಲದೇ ಅವು ಕೆಲಸ ಮಾಡದೇ ಹಾಗೆ ನಿಂತಿವೆ ಎಂದು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಏನೂ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲಿಲ್ಲ ಅಲ್ಲದೆ ಈ ವ್ಯವಸಾಯಗಳನ್ನು ಆಪರೇಟರು ಮಾಡುವಂತಹ ಜನ ತರಬೇತಾದವರು ಜಿಯಾರಾಸಿಕರ್ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇವೆ. ಇದೂ ಕೂಡ ಸರ್ಕಾರದ ಮತ್ತೊಂದು ಇರಾಖೆಯಾಗಿರುವುದರಿಂದ ಇಲ್ಲಿನ ಜನರನ್ನೂ ವ್ಯವಸಾಯ ಇರಾಖೆಯ ಸಹಾಯಕ್ಕೆ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದರೆ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ಚೆನ್ನಾಗಿ ಆಗುತ್ತವೆ.

ಮತ್ತು ಲೋಕೋಪಯೋಗಿ ಇರಾಖೆಯಲ್ಲಿ ಸರ್ಕಾರದವರೇ ಹೇಳಿದ ಹಾಗೆ ಎಷ್ಟೋ ಕಡೆ ಕೆರೆಗಳ ಕೆಲಸಗಳು ಮುಂದೂಡಲಾಗಿವೆ. ಅವರೇ ಇದರ ಕೆಲಸಗಳು ಇಲ್ಲಿರುವ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ತೊಂದರೆಯಿಂದಲೋ ಅಥವಾ ಇರಾಖೆಯ ತೊಂದರೆಗಳಿಂದಲೋ ಇಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದರಲ್ಲಿ ತಡವಾಗುತ್ತಿದೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಸರ್ಕಾರ ಲಕ್ಷ್ಯ ಕೊಡಬೇಕು.

5-30 P. M.

ಮತ್ತೆ ಹಿಂದೆ ಈ ಆಶೆಯಲ್ಲಿಯೇ ಪಂಚಾಯತಿ ರಾಜ್ಯದ ಬಿಲ್ಲು ಪಾಸಾಗಿದ್ದರೂ ಇದನ್ನು ಇನ್ನೂ ಜಾರಿಗೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲ. ಸರ್ಕಾರ ಬೇಗನೆ ಇದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ಕೊಡಬೇಕು.

ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಮಾನ್ಯ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರು ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟುದಕ್ಕಾಗಿ ಅವರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ನಾಲ್ಕು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ (ಚಾಮರಾಜನಗರ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ಮಾನ್ಯ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕ ಅವರ ಭಾಷಣದ ಬಗ್ಗೆ ಅಸಮಾಧಾನವನ್ನು ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರಬಿಟ್ಟಿರುತ್ತೇನೆ.

ಸರಕಾರದವರು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇರತಕ್ಕ ಅಹಾರದ ಅಭಾವವನ್ನು ತಪ್ಪಿಸಲು, ಮಳೆ ಕೃಷಿಗಳಿಂದ ಆಗಿರುವ ನಷ್ಟವನ್ನು ಹಾಗೂ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಗಮನಿಸಿ ಈ ಕಷ್ಟ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವ ಸಲುವಾಗಿ ಕ್ಷಾಮ ನಿವಾರಣಾ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಕೈಗೊಂಡಿರುವುದು ಸರಿಯಷ್ಟೆ. ಎಲ್ಲ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿನ ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಮತ್ತು ಇದನ್ನು ಸುಧಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ತಕ್ಕ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ನೂಕ್ಕುವಾಗಿ ಒಂದು ಮಾತನ್ನು ಮಾತ್ರ ತಿಳಿಸಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಡೀ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಜಿಲ್ಲೆಗಳಲ್ಲಿ ಹಾಗೂ ಎಷ್ಟು ತಾಲ್ಲೂಕುಗಳಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಅಭಾವವಿಂದ ಬೆಳೆಯಾಗುವ ಕಷ್ಟದ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಇದೆ ಮತ್ತು ಈ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಕೂಲಂಕಷವಾಗಿ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಅಲ್ಲಿ ಎಷ್ಟು ಹಣವನ್ನು ಖರ್ಚುಮಾಡಿ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ಣಮಾಕಾಂಕ್ಷೆಯಾಗಿ ಮಾಡಿವೆ ಎನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ವಿಚಾರವು ಸಹ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಕಂಡುಬರುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರದವರು 64 ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಹೆಡ್‌ನಲ್ಲಿ ಲಕ್ಷಾಂತರ ಮೊಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಖರ್ಚು ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಮಂಜೂರಾತಿ ಕೊಟ್ಟು ಎಲ್ಲ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳೂ ಪರಿಹಾರದ ಕಾಮಗಾರಿಗಳಿಗಾಗಿ ಖರ್ಚು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ನೂತನಗಳನ್ನು ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಈ ಮನೆಯಲ್ಲಿ ಮಾನ್ಯ ಕಂದಾಯ ಮಂತ್ರಿಗಳು ಒಂದು ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ತಿಳಿಸಿದರು. ಆದರೆ ನಿರ್ದಿಷ್ಟವಾಗಿ ಎಷ್ಟು ಲಕ್ಷ ಮೊಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಯಾವ ಯಾವ ಜಿಲ್ಲೆಗಳಿಗಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೇವೆ ಯಾವ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪರಿಣಾಮಕಾರಿಯಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಜಿಲ್ಲಾಧಿಕಾರಿಗಳು ತಾಲ್ಲೂಕು ಮಟ್ಟದಲ್ಲಿ ತಹಶೀಲ್ದಾರರುಗಳು ಹಾಗೂ ಇತರ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಸಮರ್ಪಕವಾಗಿ ಮಾಡುವ ಒಂದು ನಿರೂಪಣೆಯೂ ಈ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಇಲ್ಲ ಎದ್ದುಕಾಣುತ್ತದೆ. ವ್ಯಥೆಯನ್ನು ಇಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುತ್ತೇನೆ. ಮತ್ತು ಹೆಚ್ಚು ಕ್ಷಾಮ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ಹಾಗೂ ಅಹಾರದ ಕೊರತೆ ಇರುವ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯ ಸರಕಾರದವರು ಲೇವಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಒಂದು ರೀತಿಯಾದ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದನ್ನು ಯಾವ ಒಂದು ಮೈಜ್ಞಾನಿಕಾ ಆಧಾರದ ಮೇಲೂ ಕೈಗೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರುಗಳು ವಿಶೇಷ ಪಕ್ಷದವರು ಅಷ್ಟೇ ಅಲ್ಲ, ಕಾಂಗ್ರೆಸ್‌ನ ಕೆಲವು ಸಚಿವರುಗಳೂ ಸರಕಾರದ ಗಮನವನ್ನು ಸೆಳೆದಿದ್ದಾರೆ. ಮತ್ತು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಈಗಾಗಲೇ ಅವರೂ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಲೇವಿ ಪದ್ಧತಿಯಲ್ಲಿ ಸರಕಾರ ಅನುಸರಿಸುತ್ತಿರುವ ನೀತಿ ಯಾವ ಅಧಾರವನ್ನೂ ಅನುಸರಿಸಿ ಮಾಡಿಲ್ಲ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಧಾರಾಳವಾಗಿ ಹೇಳಬಹುದು. ಒಂದು ಎಕರೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವ ರೈತರಿಗೆ ಲೇವಿಯಿಂದ ವಿನಾಯಿತಿ ಕೊಡಲಾಗಿದೆ ಎಂದು ಕಾನ್ಸೂನಿಲ್ಲ ಇವರೂ ಕೂಡ ಇಲಾಖೆಯ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಒಂದು ಎಕರೆ ಹಾಗೂ ಒಂದು ಎಕರೆಗಿಂತ ಕಡಿಮೆ ಇರತಕ್ಕ ರೈತರಿಂದಲೇ ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಅದೃಶ್ಯವೆಂಬ ಸದಿರಿ ನೀತಿಯೇ ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರೆ ಅದು ತಪ್ಪಾಗುವುದು ಎಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿ ಮಾಡಿ ಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಲೇವಿ ವಿಷಯದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲ ಯಾವ ಜಮೀನಿಲ್ಲ ಬೆಳೆ ಎಷ್ಟಾಗಿದೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಆಯಾ ಗ್ರಾಮದ ಪಂಚಾಂಗಕ್ಕೆ ಬರೆದು ತರಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ನನಗೆ ಕಂಡು ಬಂದಿರುವಂತೆ ಯಾವ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿಯೂ ಆಗಲೇ ಪಂಚಾಂಗವನ್ನು ಬರೆದು ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಬರೆದುದು ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಸರಕಾರ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ತಪ್ಪು ಭಾವನೆಯಿಂದ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿ ಯಾವ ರೀತಿಯಾಗಿ ದಾನ್ ವಸೂಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದರೆ ಯಾವ ಯಾವ ರೈತರಿಂದ ಎಷ್ಟು ದಾನ್ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಬೇಕು ಎನ್ನುವುದಕ್ಕೆ ತಾಲ್ಲೂಕಾಧಿಕಾರಿಗಳಿಂದ ಒಂದು ಡಿಪ್ಯಾಂಡು ನೋಟೀಸನ್ನು ಕಳುಹಿಸಬೇಕು. ಆದರೆ ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಯಾವ ರೈತರಿಗೂ ಡಿಪ್ಯಾಂಡು ನೋಟೀಸು ಕೊಟ್ಟು ಹಾಗೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಕೆಲವು ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಹಳ್ಳಿಗಳಲ್ಲಿ ಇರುವ ರೈತರಿಗೆ ಯಾವ ರೀತಿ ತೊಂದರೆಗಳಾಗಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ನಾನು ಅನೇಕ ಸಂದರ್ಭಗಳಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದರೂ ಸರಕಾರ ಸಕಾಲದಲ್ಲಿ ಸರಿಯಾದ ಕಾರ್ಯಕ್ರಮಗಳನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ಇಲ್ಲಿ ವಿಪಾದದಿಂದ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಧಾನ್ಯವನ್ನು ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ಅಧಿಕಾರಿಗಳೇ ವಸೂಲಾತಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರರಾಗಿರುವ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ಮತ್ತು ಮಾರಾಟ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳು. ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ಒಂದು ಗೊತ್ತಾದ ಹಾಗೂ ನಿಗದಿಯಾದ ಪ್ರಮಾಣದಲ್ಲಿ ವಸೂಲಿ ಮಾಡಿ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಯಾ ಗ್ರಾಮಗಳಲ್ಲಿರುವ ಮುಖಂಡರುಗಳ ತಂದೆ ಒಂದು, ಸೇರಿಕೊಂಡು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡತಕ್ಕ ಲೇವಿ ಪದ್ಧತಿ ಇದೆ. ಹೀಗೆ ವಸೂಲಿ ಮಾಡುವಾಗ ಮತ್ತು ಲೆಕ್ಕ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಲು ಈ ಮೂರು ಜನರೂ ಆಗತೀವಾಗಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಮೂರು ಜನರೂ ಸೇರಿಕೊಂಡು ರೈತರಿಂದ ವಸೂಲಾದ ಧಾನ್ಯದ ಲೆಕ್ಕವನ್ನು ಸರಿಯಾಗಿ ಬರೆದು ಅನೇಕ ಕಡೆ ಮಾರಾಟ ಮಾಡಿರುವ ನಿದರ್ಶನಗಳು ಎಷ್ಟೋ ಇವೆ. ಇವನ್ನು ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ಆಗಾಗ್ಗೆ ತಂದಿದ್ದೇನೆ. ಅದುದರಿಂದ ಲೇವಿ ಪದ್ಧತಿಯು ಯಾವ ಒಂದು ಮೈಜ್ಞಾನಿಕವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲೂ ನಡೆಯುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರಕಾರದ

(ಶ್ರೀ ಎಸ್. ಪುಟ್ಟಸ್ವಾಮಿ)

ಮುಕ್ತಾಯವಾಗುವುದನ್ನು ಕೈಬಿಡುವುದು ಉತ್ತಮ. ಇನ್ನು ಅಹಾರದ ಸಮಸ್ಯೆಯನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಯಾವುದಾದರೂ ಒಂದು ಹೊಸ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸುವುದು ಉತ್ತಮ. ಸರ್ಕಾರ ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಮತ್ತು ಅಹಾರವನ್ನು ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ನೀರಾವರಿ ಬಾವಿಗಳನ್ನು ತೋಡಿಸಿಕೊಡಲು ಸಾಲಗಳನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ಸಹಾಯ ಮಾಡುವುದು ಮತ್ತು ಇದರ ಮೂಲಕ ಬೆಳೆ ಮಾಡುವುದು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳನ್ನು ನಾಲೆಗಳನ್ನು ದುರಸ್ತಿ ಮಾಡಿ ಅವರ ಮೂಲಕ ಹೆಚ್ಚು ಅಹಾರ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಮಾಡುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಯಾವ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮಾಡಿವೆಯೋ ಅನ್ನುವುದರ ಬಗ್ಗೆ ಒಂದು ಮಾತನ್ನೂ ಇದರಲ್ಲಿ ಹೇಳಲಿಲ್ಲ ಎಂದು ವಿಷಾದ ದಿಂದ ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಸುಮಾರು ಸಾವಿರಾರು ಸಣ್ಣ ಪುಟ್ಟ ಕೆರೆಗಳು ನಾಲೆಗಳು ಮತ್ತು ಫಿಕ್ಸ್‌ಗಳಿವೆ ಅವುಗಳ ಆಂದಾಜುಗಳನ್ನು ತಯಾರು ಮಾಡಿ ಮುಂಜೂರಾತಿಗೆ ಇವೆ. ಇದರ ಕಡೆಗೆ ಹೆಚ್ಚು ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಲ್ಲಿ ಸಲಹೆ ಮಾಡಲು ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಮುಂಜೂರು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ ಆದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಕೆಲಸಗಳು ತಡವಾಗಿ ಆಗುತ್ತಿವೆ. ಕೆಲವು ಕಡೆ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭ ಮಾಡಿ ಅವನ್ನು ಅರ್ಧಕ್ಕೆ ಬಿಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಕೆಲಸ ಆರಂಭವಾಗಿ ಆರು ಹಾಗೂ ಎಂಟು ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಹಾಗೇ ಕೆಲಸವಾಗದೇ ನಿಂತಿವೆ. ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳಿಗಾಗಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದಿದ್ದರೂ, ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಪ್ರಗತಿಯಾಗದೇ ಇನ್ನೂ ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಐವಾರು ವರ್ಷಗಳಿಂದಲೂ ಪ್ರಾರಂಭವಾದ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗದೇ ಹಾಗೆ ನಿಂತಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳ ಹಾಗೂ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಯೋ ನಮಗಂತೂ ತಿಳಿದಿರಲಿಲ್ಲ. ಇದರಿಂದ ಸರ್ಕಾರದ ಹಣ ಅರ್ಪಾಯವಾಗಿ ವ್ಯಯವಾಗಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ. ಆಗಾ ಪ್ರದೇಶದ ಜನರು ಕೆಲವು ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಗಿರುವ ಕೆಲಸಗಳು ಹಾಗೇ ಆಗದೆ ನಿಂತಿವೆ ಎಂದು ಅನೇಕ ಬಾರಿ ನಂಬುವಷ್ಟು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಹೋಗಿ ಹೇಳಿದರೂ ಕೂಡ ಏನೂ ಕೆಲಸವಾಗದೆ ಹಾಗೇ ನಿಂತಿವೆ. ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರ ಖರ್ಚು ಮಾಡಿದರೂ ಅದರಿಂದ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಫಲ ದೊರಕದೇ ಇರಲು ಕಾರಣ ಈ ಕೆಲಸಗಳನ್ನು ಪೂರ್ತಿ ಮಾಡದೇ ಇರುವುದೇ ಆಗಿದೆ. ಇದನ್ನು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಇಲಾಖೆಯವರು ಈಗಾಗಲೇ ಪರಿಶೀಲನೆ ಮಾಡಿ ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಸಣ್ಣ ಸಣ್ಣ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆಗಳ ಕೆಲಸ ಇನ್ನು ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಇದೆಯೋ ಅವನ್ನೆಲ್ಲಾ ಬೇಗನೆ ಕಾರ್ಯ ಗತವಾಗುವಂತೆ ಮಾಡಿದರೆ ರೈತರಿಗೆ ನಿರೀಕ್ಷಿಸಿದಷ್ಟು ಫಲ ದೊರಕುತ್ತದೆ. ಉದಾಹರಣೆಗಾಗಿ ನನ ಕ್ಷೇತ್ರದಲ್ಲಿ ಒಂದೆರಡು ನಿರ್ದೇಶನಗಳನ್ನು ಕೊಡಬಹುದು. ನಮ್ಮ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲಿ ಎರಡು ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಕೆಲಸಗಳು ಸುಮಾರು 5 ಲಕ್ಷದ 30 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ ಮುಂಜೂರಾಗಿ ಕೆಲಸ ಆರಂಭವಾಗಿತ್ತು. ಒಂದು 5 ಲಕ್ಷ 30 ಸಾವಿರಕ್ಕೆ 63ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾದದ್ದು ಇನ್ನೂ ಆಗದೇ ಹಾಗೇ ನಿಂತಿದೆ ಅಲ್ಲಿ 3ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ನೀರಾವರಿ ಯೋಜನೆ ಹತ್ತು ಲಕ್ಷದ್ದು ಮುಂಜೂರಾಗಿ 63ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಆರಂಭವಾಯಿತು ಇನ್ನೂ ಹಾಗೇ ಕೆಲಸ ಆಗದೇ ನಿಂತಿದೆ. ಇದಕ್ಕೆ ಕಾರಣ ಶೇಕಡಾ 25 ಭಾಗದಷ್ಟು ಅಥವಾ 30 ರಷ್ಟು ಕೊಡಬೇಕೆಂದು ಇಂಜಿನಿಯರುಗಳಿಂದಲೋ ಇಲ್ಲವೇ ಕಂಟ್ರಾಕ್ಟರುಗಳಿಂದಲೋ ಜಿಜ್ಞಾಸೆಗಳು ಬಂದು ಕೆಲಸಗಳು ಪೂರ್ಣವಾಗದೇ ಹಾಗೇ ನಿಂತಿವೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ಏನು ಟೆಂಕಿಂಗ್ ಡಿಪ್ಲೊಮಾಸ್‌ಗಳು ಬಂದಿವೆ ಅದನ್ನು ಈಗಾಗಲೇ ಸರ್ಕಾರದವರು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟ ಅಧಿಕಾರಿಗಳು ತಕ್ಕ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವನ್ನು ಕಾರ್ಯಗತ ಮಾಡಿದರೆ ಇದರಿಂದ ಅಹಾರದ ಉತ್ಪತ್ತಿ ಹೆಚ್ಚು ಮಾಡಲು ಅವಕಾಶ ವಾಗುತ್ತದೆ. ಅದರಿಂದ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಇಂತಹ ಕೆಲಸಗಳು ಎಲ್ಲೆಲ್ಲಿ ಇದೆಯೋ ಅವುಗಳನ್ನೆಲ್ಲಾ ತೀವ್ರವಾಗಿ ಮುಗಿಸಲು ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕೆಂದು ಸಲಹೆ ಮಾಡುತ್ತೇನೆ. ಇವೆಲ್ಲ ಬಹಳ ಪ್ರಾಮುಖ್ಯವಾದ ಸಲಹೆಗಳು ಎಂದು ಇಲ್ಲಿ ಹೇಳಲು ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಪಡುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ನಾಗರಿಕ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವ ಒಂದೆಂಬಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಸರ್ಕಾರದವರು ದೊಡ್ಡ ದೊಡ್ಡ ಪಟ್ಟಣಗಳಲ್ಲಿ ನಗರಗಳಲ್ಲಿ ಜನರಿಗೆ ವಾಸ ಮಾಡಲು ಅನುಕೂಲವಾಗುವಂತೆ ಸಾಧ್ಯವಾದಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಒಂದೆರಡು ಒಂದು ರೀತಿಯಿಂದ ಅಂದರೆ ಸರ್ಕಾರದ ವಶಿಯಿಂದ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಶ್ವ ದುಡ್ಡು ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತಿರುವ ಸಂಘಸಂಸ್ಥೆಗಳ ಮೂಲಕ ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ತಪ್ಪಾಗಲಾರದು. ಸರ್ಕಾರದವರು ಕೆಲವು ಪಟ್ಟಣಗಳು ಮತ್ತು ನಗರಗಳ ಕಡೆಗೆ ಗಮನ ಹರಿಸಿದರೆ ಸಾಲದು. ಏಕೆಂದರೆ ಶೇಕಡ 80 ರಷ್ಟು ಜನರು ಗ್ರಾಮಾಂತರ ಪ್ರದೇಶಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ ಇಲ್ಲಿಯ ಜನರು ಗುಡಿಸಲಿನಲ್ಲಿ ಮತ್ತು ಬಯಲು ಜಾಗಗಳಲ್ಲಿ ವಾಸ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹವರ ಬಗ್ಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯವನ್ನು ಕಲ್ಪಿಸಿಕೊಡುವ ಬಗ್ಗೆ ನಮಗೆ ಸ್ವತಃ 20 ವರ್ಷಗಳಾದರೂ ಸಹ ಸರ್ಕಾರದವರು ಯಾವ ಒಂದು ಕ್ರಮವನ್ನೂ ಕೈ

ಕೊಂಡಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ವಿಷಾದವಾಗುತ್ತದೆ. ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಹರಿಜನ ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನಿಗೆ ವಸತಿ ಸೌಕರ್ಯಗಳನ್ನು ಏರ್ಪಡಿಸಿಕೊಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಗೆ ಲಕ್ಷಾಂತರ ರೂಪಾಯಿಗಳನ್ನು ಕಡಿಮೆ ಬಡ್ಡಿ ದರದಲ್ಲಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೇಳಿದ್ದೇನೆ. ನನ್ನ ತಾಲ್ಲೂಕಿನಲ್ಲೂ ಸಹ ಈ ರೀತಿಯ ಒಂದು ಸಹಕಾರ ಸಂಘ ಕೆಲಸಮಾಡುತ್ತಿದೆ. ಈ ಸಂಘಕ್ಕೆ ಸಮಾಜ ಕಲ್ಯಾಣ ಇಲಾಖೆಯವರು ಕಂತು ಕಂತು ರೂಪದಲ್ಲಿ ಹಣವನ್ನು ಒದಗಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆಂಬ ವಿಷಯ ನನ್ನ ಗಮನಕ್ಕೆ ಬಂತು. ಇದರಿಂದ 3 ವರ್ಷವಾದರೂ ಸಹ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸಾಧ್ಯವಾಗುವುದಿಲ್ಲ. ಎಷ್ಟು ಹರಿಜನರು ಮತ್ತು ಗಿರಿಜನರು ಸಹಕಾರ ಸಂಘಗಳಿಂದ ಪಡೆದ ಹಣವನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿ ಮನೆಯನ್ನು ಕಟ್ಟಿಕೊಳ್ಳುವುದಕ್ಕೆ ಸದುಪಯೋಗಪಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ ಎಂಬ ಬಗ್ಗೆ ಜಿಲ್ಲಾ ಮಟ್ಟದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಥವಾ ಬೇರೆ ಅಧಿಕಾರಿಗಳಾಗಲೀ ಅಂಕಿ ಸಂಖ್ಯೆಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಕೊಟ್ಟಿಲ್ಲವೆಂದು ಹೇಳಿದರೆ ಸರ್ಕಾರದವರು ತಪ್ಪು ತಿಳಿಯಲಾರರು ಎಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ಕೊನೆಯದಾಗಿ ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯು ಬಹಳ ಬೇಜವಾಬ್ದಾರಿಯಿಂದ ನಡೆದು ಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳದೆ ಇತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ದೇಶದ ಜನರಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿ ಇದೆ, ನಾಮಾನ್ಯ ಜನರಿಗೂ ಸಹ ಒಂದು ಹಕ್ಕು ಇದೆ ಅನ್ಯತತ್ಕಂಠ ವಿಷಯವನ್ನು ಪೊಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯವರು ಮರೆತು ಅವರಿಗೆ ಇಷ್ಟ ಬಂದಂತೆ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಈಗ ನಾಮಾನ್ಯ ಆಡಳಿತದ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸುತ್ತಿರುವ ಮಾನ್ಯ ಮುಖ್ಯಮಂತ್ರಿಗಳು ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆಯ ಕಡೆ ಸ್ವಲ್ಪ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಬೇಕು. ಈಗ ಪೊಲೀಸ್ ಖಾತೆಯನ್ನು ಪಡೆದಿರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀ ಪಾಟೀಲರು ಸಹ ಹೆಚ್ಚಿನ ಗಮನವನ್ನು ಹರಿಸಿ ಮುಂದೆ ಈ ರೀತಿಯ ಘಟನೆಗಳು ನಡೆಯದಂತೆ ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ಭಾವಿಸುತ್ತೇನೆ. ನನಗೆ ಇಷ್ಟು ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಕ್ಕಾಗಿ ಉಪಾಧ್ಯಕ್ಷರನ್ನು ವಂದಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತನ್ನು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

† ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾವೇಗೌಡ (ಕುರುಗಾವಲು).—ನನ್ನಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ ನನ್ನ ಸ್ನೇಹಿತರಾದಂತಹ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಶ್ರೀನಿವಾಸ ಅವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದ ಮೇಲೆ ವಂದನೆಯನ್ನು ಅರ್ಪಿಸತಕ್ಕಂಥ ನಿರ್ಣಯವನ್ನು ಈ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿರತಕ್ಕಂಥ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ, ನಾನೂ ಸಹ ರಾಜ್ಯ ಪಾಲರ ಭಾಷಣಕ್ಕೆ ಅಭಿನಂದನೆಯನ್ನು ಸೂಚಿಸುತ್ತಾ ಒಂದೆರಡು ಮಾತುಗಳನ್ನು ಸರ್ಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸುತ್ತೇನೆ. ಕಳೆದ ಮೂರು ನಾಲ್ಕು ದಿವಸಗಳಿಂದಲೂ ಈ ಮಾನ್ಯ ಸಭೆಯು ಆಡಳಿತ ಪಕ್ಷದವರು ಮತ್ತು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ಸರ್ಕಾರದ ಮುಂದೆ ಅನೇಕ ಸಲಹೆಗಳನ್ನು ಮಂಡಿಸಿದ್ದಾರೆ; ವಿರೋಧಪಕ್ಷದವರು ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಏನೂ ತಿರುಳ್ಳಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ವಾಸ್ತವಿಕವಾದಂಥ ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ದೂರವಾಗಿದ್ದೆಂದು ಆರೋಪಣೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆ ಬಗ್ಗೆ ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ನಾನು ಏನನ್ನೂ ಹೇಳುವುದಕ್ಕೆ ಇಚ್ಛಿಸದೆ, ನನ್ನ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದಿರತಕ್ಕಂತೆ ಅಯ್ಯದೆಯು ಕಾರ್ಯಗಳನ್ನು ಮತ್ತು ದೇಶದ ಮುಂದಿರುವ ಸಮಸ್ಯೆಗಳ ಬಗ್ಗೆ ಅನೇಕ ವಿಷಯಗಳನ್ನು ಪ್ರಸ್ತಾಪ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದರಲ್ಲೂ ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಸುಮಾರು ಒಂದೂವರೆ ತಿಂಗಳು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಹಿಂದಿ ಏರುದ್ದ ಹಳವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಆಗ್ರಹಾನ್ವಿತವನ್ನು ಕೊಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದಿಯೇ ಈ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ವಿಷಯವನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಜ್ಯಂಗದಲ್ಲಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ದೇಶ ಅಂದಮೇಲೆ ಒಂದು ತಮ್ಮದೇ ಆದ ಭಾಷೆ ಇರಬೇಕು ಎನ್ನುವ ತತ್ವವನ್ನು ಎಲ್ಲರೂ ಒಪ್ಪಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಾರೆಂದು ನಾನು ಭಾವಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ಯಾವ ಒಂದು ದೇಶಕ್ಕೆ ಒಂದು ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಿರುವುದಿಲ್ಲವೋ ಅದನ್ನು ಒಂದು ದೇಶ ಎಂದು ಕರೆಯುವುದಿಲ್ಲ. ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾನಾ ಭಾಷೆಗಳಿವೆ, ನಾನಾ ವರ್ಗದ ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಇಂತಹ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಎಲ್ಲಾ ಪಕ್ಷದವರಿಗೂ ಒಪ್ಪಿಗೆಯಾಗುವ ಒಂದು ಭಾಷೆಯನ್ನು ನಮ್ಮ ರಾಷ್ಟ್ರಭಾಷೆಯನ್ನಾಗಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಇಂತಹ ಪ್ರಶ್ನೆ ಬಂದಾಗ ಒಂದೇ ಭಾಷೆ ಎಲ್ಲರಿಗೂ ಮೆಚ್ಚುಗೆಯಾಗದಿರಬಹುದು. ಆದರೆ ಹಿಂದಿ ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದ ಬಹುತೇಕ ರಾಜ್ಯಗಳಲ್ಲಿ ಬಳಕೆಯಲ್ಲದೆ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮಾತನಾಡುವವರು ಇಂಡಿಯಾ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಹೆಚ್ಚು ಜನರಿದ್ದಾರೆ. ಹಿಂದುಸ್ಥಾನ ಎಷ್ಟು ಹೆಳೆಯದೋ ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆ ಕೂಡ ಅಷ್ಟು ಹೆಳೆಯದು. ಹಿಂದಿಯೇ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂದು ರಾಜ್ಯಂಗದಲ್ಲಿ ಅಳವಡಿಸಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಒಂದು ಸಾರಿ ದಿವಂಗತ ಜವಹರಲಾಲ್ ನೆಹರೂ ಅವರು ಹೇಳಿದ್ದರು : ಏನೆಂದರೆ, ಹಿಂದಿ ಭಾಷೆಯು ಇಂಗ್ಲೀಷ್‌ನ ಸ್ಥಾನವನ್ನು ಆಕ್ರಮಿಸುವವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷ್ ಭಾಷೆಯನ್ನು ಮುಂದುವರಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗುತ್ತೇವೆ ಎಂಬುವಾಗಿ. ಅದು ನಿಜ. ಆ ಒಂದು ದೃಷ್ಟಿಯಿಂದ ಕೇಂದ್ರ ಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ರಾಜ್ಯ ಸರ್ಕಾರದವರು ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರ

(ಶ್ರೀ ಜಿ. ಮಾದೇಗೌಡ)

ವನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಈ ಬಗ್ಗೆ ನಮ್ಮ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಬಹಳ ಗೊಂದಲ ನಡೆಯಿತು. ಈ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ನಾನು ಚರ್ಚೆಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗುವುದಿಲ್ಲ. ಈ ರೀತಿ ನಡೆದಿದ್ದು ದುರದೃಷ್ಟಕರವಾದಂಥ ಸಂಗತಿ. ಆ ರೀತಿ ನಡೆಯಬಾರದಾಗಿತ್ತು ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ನಾಯಕರಾದ ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ಸರ್ಕಾರದವರು ವಿವ್ಯಾಧಿಗಳ ಚಳುವಳಿಯ ಬಗ್ಗೆ ಅಂಜುಬರಹ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿದರು ಎಂಬುದಾಗಿ ಟೀಕೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಭಾಷಾ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಎದುರಿಸುವಾಗ ಕೇವಲ ಸರ್ಕಾರದ ಮೇಲೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ಹೊರಿಸುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ವಿವ್ಯಾಧಿಗಳ ಚಳುವಳಿಯ ಅವರ ಪ್ರೇರೇಷಕರಿಗೆ ಸಂಬಂಧಪಟ್ಟಿದ್ದು, ಒಂದು ವಿಷಯವನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ, ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಒಪ್ಪತಕ್ಕಂಥ ಜನ, ಇವತ್ತು ಹಿಂದಿ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎನ್ನುವ ಜನ ಈ ರೀತಿಯ ಚಳುವಳಿಯೊಂದಿಗೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಹಳೆಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದನ್ನು, ರೈಲ್ವೆ ಗೂಡುಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದನ್ನು, ಪೆಟ್ರೋಲ್ ಬಂಕ್‌ಗಳಿಗೆ ಬೆಂಕಿ ಹಚ್ಚಿದ್ದನ್ನು ಸಾರ್ವಜನಿಕ ಮತ್ತು ಸರ್ಕಾರದ ಅಸ್ತಿತ್ವಾಸ್ತಿಗಳನ್ನು ಲೂಟಿಮಾಡಿದ್ದನ್ನು ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ದಾರಿಯಲ್ಲಿ ಹೋಗುವ ಹಿಂದಿ ಪ್ರೇಮಿಗಳು ಅನಕಾಯಕರಾಗಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ವಿವ್ಯಾಧಿಗಳು ರಸ್ತೆಗಳಲ್ಲಿ 'ಡಿ.ಬ್ಲ್ಯು.ಯು. ಎಚ್.' ಎಂದು ಕೂಗಿಕೊಂಡು ಚಳುವಳಿ ಮಾಡುವ ಕಾಲಕ್ಕೆ ಅವರ ಸಮಸ್ಯೆಗಳನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸಬೇಕಾದುದು ಎಲ್ಲಾ ಪ್ರೇರೇಷಕರ, ನಮ್ಮಂತಹ ನಾಯಕರ ಮತ್ತು ಇಡೀ ಜನಕ್ಕೋಷದ ಕರ್ತವ್ಯ. ಶ್ರೀ ಶಿವಪ್ಪನವರು ಹೇಳಿದಂತೆ ಸರ್ಕಾರ ಒಂದೇ ಅಂಜುಬರಹ ನೀತಿಯನ್ನು ಅನುಸರಿಸಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲಾ ಜನನಾಯಕರದ್ದು ಅಂಜುಬರಹ ನೀತಿಯಾಗಿದೆ. ಇಂತಹ ಸಮಸ್ಯೆಗಳು ಬಂದಾಗ ಅದನ್ನು ಪರಿಹರಿಸುವುದು ಎಲ್ಲರ ಮೇಲೂ ಇರುವ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯಾಗಿರುತ್ತದೆ. ಅದು ಎನೇ ಇರಲಿ, ಹಿಂದಿ ಈ ದೇಶದ ರಾಷ್ಟ್ರ ಭಾಷೆಯಾಗಬೇಕು ಎಂಬುದನ್ನು ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದೇವೆ. ಹಿಂದಿಯು ಅದೇಶದ ಹೊರೆಯನ್ನು ಹೊರುವವರೆಗೆ ಇಂಗ್ಲೀಷನ್ನು ಉಳಿಸಿಕೊಳ್ಳದೆ ಗತ್ಯಂತರವಿಲ್ಲ. ರಾಜ್ಯಸರ್ಕಾರದವರು ಮತ್ತು ಕೇಂದ್ರಸರ್ಕಾರದವರು ಈಗಾಗಲೇ ತ್ರಿಭಾಷೆ ನೂತನವನ್ನು ತತ್ಪ್ರಶಸ್ತಿ ಒಪ್ಪಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಅದು ಸಮಂಜಸವಾಗಿದೆಯೆಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ.

ಇನ್ನು ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಋತುಮಾನಕ್ಕಿಂತ ಬಗ್ಗೆ ಪ್ರಸ್ತಾವ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಮಳೆಯಾಗದೆ ಅನೇಕ ಭಾಗಗಳಲ್ಲಿ ಕ್ಷಾಮಾಧಿಮರಗಳು ಸಂಭವಿಸಿತು. ಕಳೆದ 25 ವರ್ಷಗಳಿಂದ ಆಗಿಂದಾಗ್ಗೆ ಈ ರೀತಿ ಮಳೆ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ಆಗದೆ ಸಂಭವಿಸುತ್ತಿದೆ. 1955ರಲ್ಲಿ ದೇಶಾದ್ಯಂತ ಒಂದು ಭೀಕರವಾದಂಥ ಕ್ಷಾಮವನ್ನು ನಾವು ಎದುರಿಸಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಜನರು ಕ್ಷಾಮಕ್ಕೆ ತುತ್ತಾಗಿ ತಮ್ಮಲ್ಲಿ ದನಕುಗಳನ್ನು ಮಾರಿ ಕಷ್ಟದಿಂದ ಬೀದನ ಮಾಡಿ ಒಂದು ಗಂಡಂತರವನ್ನು ಕಳೆದರು. ನಾಗೆ ಗೊತ್ತಿರುವಂತೆ ಹಳೆಯ ವೈಜ್ಞಾನಿಕ ಅನೇಕ ಕಡೆಗಳಲ್ಲಿ 1907ರಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೀಳುವಾಗ ಜನರು ಕ್ಷಾಮಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಎದುರಿಸಬೇಕಾದ ಸನ್ನಿವೇಶ ಬಂತು.

ಇನ್ನು ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯ ಬಗ್ಗೆ ಹೇಳುವುದಾದರೆ ಈ ಪ್ರದೇಶ ಕೆ.ಆರ್.ಎಸ್. ಅಡ್ಡುಕಟ್ಟಿಲ್ಲ ಬರುತ್ತದೆ. ಇಲ್ಲಿಯಾದ ತೊಂದರೆಯಿಲ್ಲ, ಕ್ಷಾಮ ಇಲ್ಲ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತಾ ಇರುವುದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಆದರೆ ಮಂಡ್ಯ ಜಿಲ್ಲೆಯು ಹೆಚ್ಚಾಗಿ ಮಳೆ ನೀರಿನ ಮೇಲೆ ಅವಲಂಬಿಸಿದೆ. ಹಿಂದೆ ಒಮ್ಮೆ ಮಾನ್ಯ ಸಚಿವರಾದ ಶ್ರೀಮಾನ್ ರಾಜಮ್ಮನವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಅಲ್ಲಿಯ ಪರಿಸ್ಥಿತಿಯನ್ನು ಅವರಿಗೆ ತೋರಿಸಿದ್ದೇನೆ. ಬೆಳೆ ಹಾಳಾಗಿ ಹೋದುದನ್ನು ನೋಡಿ ಅನೇಕ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಮಾಡಿಸುತ್ತೇವೆ ಎಂದು ಅವರು ಭರವಸೆ ಕೊಟ್ಟು ಬಂದರು. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಮಳೆ ಬೀಳಲಿಲ್ಲ ಮತ್ತು ಒಂದು ಕಾಳು ಬೆಳೆದಿಲ್ಲ. ಇಂಥ ಪ್ರದೇಶವನ್ನು ಇನ್ನೂ ಕೂಡ ಫ್ಯಾಮಿನ್ ಖರಿಯಾ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಲಿಲ್ಲ. ಈ ವಿಷಯವನ್ನು ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ನಾನು ಹೇಳಬಯಸುತ್ತೇನೆ. ಕ್ಷಾಮ ಪ್ರದೇಶವಾದ ಮಳೆಬೀಳುವ ತಾಲ್ಲೂಕು ಮದ್ದೂರು ಕೆಲವು ಭಾಗ, ಮಂಡ್ಯ, ನಾಗಮಂಗಲ ಪೂರ್ವ ಪ್ರದೇಶ, ಕೃಷ್ಣರಾಜಪೇಟೆ, ಇದು ಕುಡಿಯುವ ನೀರು ಇಲ್ಲದ ಪ್ರದೇಶವಾಗಿದೆ. ಇದು ಅಧಿಕಾರಿಗಳಿಗೆ ಗೊತ್ತಾಗಬೇಕು. ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನೇಕ ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿವೆ. ಮುಖ್ಯವಾಗಿ ಈ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ಹರಿಯುವ ಶಿಶಿರ ನದಿ ನೀರನ್ನು ಉಪಯೋಗಿಸಿಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇದು ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ ರಿವರ್ ಆಗಿದೆ. ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ ರಿವರ್ ಆಗಿದ್ದರೆ ಅಡಚಣೆಗಳು ಬರುತ್ತವೆ. ಇದು ನಾನ್ ಷೆಡ್ಯೂಲ್ಡ ರಿವರ್ ಆಗಿರುವುದರಿಂದ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಯಾವ ಅಡಚಣೆ ಇರುವುದಿಲ್ಲ. ಆದರೂ ಕೂಡ ನೀರು ಉಪಯೋಗಿಸುತ್ತಿಲ್ಲ.



ಶಿಂಶಾ ನದಿಗೆ ಒಂದು ಅಣೆಕಟ್ಟು ಹಾಕಬೇಕು ಎಂದು ಒಂದು ಯೋಜನೆಯು ಬಹಳ ದಿವಸದಿಂದ ಇದೆ. ದೇಶಕ್ಕೆ ಸಾ.ತಂತ್ರ ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಮುಂಚೆ ಕೂಡ ಈ ಅಣೆಕಟ್ಟು ಬಗ್ಗೆ ನಾವು ಒತ್ತಾಯ ಮಾಡುತ್ತಾ ಬಂದಿದ್ದೇವೆ. 1956-57ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ಶಿಂಶಾ ಯೋಜನೆ ಬಗ್ಗೆ ಇಡ್ಲೂರ್ ಅಣೆ ಕಟ್ಟು ಕಟ್ಟುವುದಕ್ಕೆ 10 ಲಕ್ಷ ರೂಪಾಯಿ ಅಂದಾಜು ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಈ ಯೋಜನೆ ಇದುವರೆಗೆ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗಿಲ್ಲ. ಈ ಯೋಜನೆಯು ಎಸ್ಸಿಮೇಟು ಆಗಿದೆ. ಈ ಯೋಜನೆಯಿಂದ ಚನ್ನಪಟ್ಟಣ ತಾಲೂಕು ಮತ್ತು ಮಳವಳ್ಳಿ ತಾಲ್ಲೂಕಿನ ಕೆಲವು ಭಾಗ ಮಳೆ ನೀರನ್ನೇ ನಂಬಿಕೊಂಡಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶ ನೀರಾವರಿಯಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿದೆ. ಅದುದರಿಂದ ಈ ಕಾಮಗಾರಿಯನ್ನು ಸರಕಾರ ತೀವ್ರ ಕೈಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಎಂದು ಒತ್ತಾಯ ಪೂರ್ವಕ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಇನ್ನು ಅಭಾವ ಪರಿಸ್ಥಿತಿ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಆಗಿರುವಾಗ, ಒದಗುತ್ತದೆ. ಮಳೆ ನೀರನ್ನು ಆಶ್ರಯಿಸಿರತಕ್ಕಂಥ ಪ್ರದೇಶದಲ್ಲಿ ತಾತ್ಕಾಲಿಕ ಪರಿಹಾರ ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಯೋಜನೆ ಮಾಡುತ್ತಾರೆಯೇ ಎನಾ ಅಭಾವ ಪ್ರದೇಶ ಎಂದು ಡಿಕ್ಲೇರ್ ಮಾಡಿ ಕಾಮಗಾರಿಗಳನ್ನು ಪ್ರಾರಂಭಿಸಿ ಕೆರೆಯ ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದು ಕಾಯಂಪರಿಹಾರ ಒದಗಿಸುವುದು ಕಂಡುಬರುವುದಿಲ್ಲ. ಹೂಳು ತೆಗೆಯುವುದು, ಕಾಂಟಾರು ಬಂಡೆ ಹಾಕುವುದು ಮೊದಲಾದ ಸಾರೋದ್ದರವಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡಬೇಕು. ಇದಕ್ಕೆ ಸರಕಾರ ಹೆಚ್ಚಿಗೆ ಗಮನ ಕೊಡಬೇಕು. ಶಿಂಶಾ ಯೋಜನೆಗೆ ಹಣ ಒದಗಿಸಿ ಈ ಯೋಜನೆ ಪೂರ್ತಿಯಾಗಿ ಕಾರ್ಯಗತವಾಗುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂಬ ದನ್ನು ಈ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಸರಕಾರದ ಗಮನಕ್ಕೆ ತಂದು ನನಗೆ ಮಾತನಾಡಲು ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟದ್ದಕ್ಕೆ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದನೆಗಳನ್ನು ಅರ್ಪಿಸಿ ನನ್ನ ಮಾತು ಮುಗಿಸುತ್ತೇನೆ.

†ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ. (ಕೃಷ್ಣರಾಜ ಪೇಟೆ).—ಮಾನ್ಯ ಅಧ್ಯಕ್ಷರೇ, ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇರತಕ್ಕ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಹೊಸದೇನೂ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಮಾಮೂಲಾಗಿರುವ ವರ್ಷೇ ವರ್ಷೇ ಬರತಕ್ಕಂಥ ರಾಜ್ಯಪಾಲರ ಭಾಷಣ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇದೆ. ಯಾವುದೇ ಒಂದು ಹೊಸ ಬೆಳಕನ್ನು ಕೊಟ್ಟು ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವು ಮುಂದುವರಿಯುತ್ತಿದೆ ಎನ್ನುವುದು ಇದರಲ್ಲಿ ಕಾಣುವುದಿಲ್ಲ. ಏತಕ್ಕೆ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆಂದರೆ, ನನಗೆ ತಿಳಿದ ಮಟ್ಟಿಗೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿ ಯವರು ಮಾತನಾಡುತ್ತಾ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದರು. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಎನ್ನುವುದು ಅದು ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದು. ಅದನ್ನು ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ಅನುಸರಿಸಬೇಕು, ದೇಶದ ಏಳಿಗೆ ಆಗಬೇಕಾದರೆ ಅದು ಆಗಬೇಕು. ಇದಲ್ಲದೆ ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಮೂವಮೆಂಟ್, ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗ್ ಮಾಡುವುದು ಸಾಧ್ಯ ಎನ್ನುತಕ್ಕಂಥಾದ್ದನ್ನು ಸರಕಾರ ತನ್ನ ಪಾಲಿಸಿ ಮಾಡಿಕೊಂಡಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಯವರು ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ಒಂದು ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗಿಗೆ ಹೋಲಿಸಿದ್ದು ಇದು ಅಪ್ರಯೋಜಕವಾದುದು, ಇದರಿಂದ ಯಾವ ಪ್ರಯೋಜನವಿಲ್ಲ ಎಂದು ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಹೇಳಿದರು. ಶ್ರೀಮಾನ್ ನಿಜ ಲಿಂಗಪ್ಪನವರು ಒಂದು ಕಮಿಟಿ ಮಾಡಿ ಶ್ರೇಷ್ಠವಾದುದನ್ನು ನಾವು ಅನುಸರಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಇದರಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆ ಇಲ್ಲದವರು ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಬಿಟ್ಟು ಬೇರೆ ಪಕ್ಷ ಕೂಡತಕ್ಕಂಥಾದ್ದು ಸ್ವಾಭಾವಿಕ. ಕೋ-ಆಪರೇಟಿವ್ ಫಾರ್ಮಿಂಗಿನಲ್ಲಿ ನಿಷ್ಠೆ ಇಲ್ಲದೇ ಇರತಕ್ಕಂಥ ಶ್ರೀಮಾನ್ ಅಗ್ನಿಹೋತ್ರಿಯವರು ಇನ್ನೂ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಏತಕ್ಕೆ ಇದ್ದಾರೆ? ಆಳುವ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಇದ್ದರೆ ತಮಗೆ ಪುರಸ್ಕಾರ ದೊರೆಯುತ್ತದೆ, ತಮಗೆ ಬೆಲೆ ಸಿಕ್ಕುತ್ತದೆ, ಎಂದು ಇದ್ದಾರೆಯೇ? ಈ ರೀತಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷವನ್ನು ನಿಮ್ಮೆಗೆ ಈರು ಮಾಡುವುದು ಸರಿಯಲ್ಲ. ಅವರು ತಮ್ಮ ಎದೆ ಮುಟ್ಟಿ ನೋಡಿಕೊಂಡು ಈ ಮಾತು ಹೇಳಲಿ. ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದಲ್ಲಿ ಭಿನ್ನಾಭಿಪ್ರಾಯವಿದ್ದವರು ಸೇರಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಸಂದರ್ಭ ಬಂದಾಗ ದೇಶದ ಕರ್ಯಾಣಕ್ಕಾಗಿ ವಿರೋಧ ಪಕ್ಷದವರೆಲ್ಲರೂ ಒಗ್ಗಟ್ಟಾಗಿ ಕೆಲಸ ಮಾಡುತ್ತೇವೆ. ನಾವು ಯಾವುದಕ್ಕೂ ಹಿಂದೆ ಉಳಿಯುವುದಿಲ್ಲ. ಅದುದರಿಂದ ಅವರು ಹೀಗೆ ಟೀಕಿಸಿ ಭಾಷಣ ಮಾಡುವುದನ್ನು ನಿಲ್ಲಿಸಿ ಬಿಡಬೇಕು. ನೀವು ಸರಿಯಾಗಿ ಇದ್ದೀರಾ ಎಂಬುದನ್ನು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳಿ.

ರಾಜ್ಯಪಾಲರವರು ತಮ್ಮ ಭಾಷಣದಲ್ಲಿ ಭಾಷೆಯ ಸಂಬಂಧದಲ್ಲಿ ಒಂದು ಮಾತು ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ರಾಜ್ಯದ ಶಾಸನ ಸುವ್ಯವಸ್ಥೆ ಇತ್ತೀಚೆಗಿನವರೆಗೂ ಸಾಮಾನ್ಯವಾಗಿ ಸಮಾಧಾನಕರವಾಗಿದ್ದಿತು. ಭಾಷೆಯ ಸಮಸ್ಯೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆಯಾಗಿದೆ ಎಂದು ಸೂಕ್ಷ್ಮವಾಗಿ ರಾಜ್ಯಪಾಲರು ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಇಟ್ಟಿದ್ದಾರೆ. ನಾನು ಒಂದು ವಿಚಾರ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ನಡೆದ ಒಂದು ಘಟನೆ ಬಗ್ಗೆ ತಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಸತ್ಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ ನ್ಯಾಯವಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಈ ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧಿ ಚಳವಳಿ ಪುರುಷಾಯಿತು. ಮೊದಲು ಹುಡುಗರು ಹಿಂದೆ ವಿರೋಧಿಗಳಾಗಿ ಇರಲಿಲ್ಲ. ಮೊದಲನೆಯ ತೆಗೆದು ಹಿಂಡು ಬಗೆಗೆ ತಮ್ಮ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ಸೂಚಿಸಬೇಕು ಎಂದು ಇದ್ದರು. ಆದರೆ ಕೆಲವರು ಸಿನೆಮಾ ಹೆಸುಗಳಿಗೆ ಕೆಲವು ಹೊಡೆದರು ಮತ್ತು ಇದರಿಂದ ಅವ್ಯವಸ್ಥೆ

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ)

ಉಂಟಾಯಿತು. ಇದಲ್ಲದೆ ಪೋಲೀಸ್ ಡಿಪಾರ್ಟ್‌ಮೆಂಟಿನವರು 135 ಸೆಕ್ಷನ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ಇದರಿಂದ ನಾಲ್ಕೈದು ಜನ ಕೂಡಿ ಹೋಗಕೂಡದು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತಂದರು. ನನಗೆ ಈ ಚಳವಳಿಯ ಸಂಬಂಧವೆಲ್ಲ ಸ್ವಲ್ಪ ಕುತೂಹಲವಿದ್ದಿತು. ಯಾಕೆಂದರೆ, ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರು ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ನನ್ನ ಮಗನೂ ಸಹ ಕಾಲೇಜಿನಲ್ಲಿ ಓದುತ್ತಿದ್ದಾನೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಕಾನೂನು ಜಾರಿಗೆ ಬಂದ ಮೇಲೆ ಈ ಚಳವಳಿ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ನಾನು ಅವರಿಗೆ ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ಹಿರಿಯರಾದ ನಾವು ನೋಡಿಕೊಳ್ಳುತ್ತೇವೆ, ಅಸೆಂಬ್ಲಿ ಇದೆ, ಸದಸ್ಯರು ಆಗಿದ್ದೇವೆ ಎಂದು ಹೇಳಿದೆ. ಇದನ್ನು ಬಗೆಹರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಬೇರೆ ಸ್ಥಳಗಳು ಇವೆ, ಬೇರೆ ಮಾರ್ಗ ಇದೆ ಎಂದು ಹುಡುಗರನ್ನು ಒಪ್ಪಿಸಿದ್ದೇವು. ಆದರೆ ಅದು ಹೀಗೆ ಆಯಿತು. ಯಾವ ಚಳವಳಿಯ ಮೂಲಕ ಯಾವಾಗ ಫೈರಿಂಗ್ ಆಯಿತೋ ಅಂದರೆ ಜನವರಿ 29ನೇ ತಾರೀಖಿನ ಹಿಂದಿನ ದಿವಸ ಅಂದರೆ 28ನೇ ತಾರೀಖಿನ ದಿನ ಈ ಪ್ರಶ್ನೆ ನಮ್ಮ ಮುಂದೆ ಬಂದಿತ್ತು.

6-00 P.M.

ಆ ಸಂದರ್ಭದಲ್ಲಿ ಮೈಸೂರಿನಲ್ಲಿ ಕುಸ್ತಿ ಅಖಾಡ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. 135ನೇ ಸೆಕ್ಷನ್ ಜಾರಿಗೆ ತಂದ ಮೇಲೆ ಕುಸ್ತಿ ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟು ಸಾವಿರಾರು ಜನರು ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದರು. ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ ಸಂಸ್ಥೆಗೆ ಸೇರಿದ ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿ ಹಾರ ಹಾಕಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲಿ ರಾರಾಜಿಸುತ್ತಿರುವುದನ್ನು ಹುಡುಗರಲ್ಲಿ ನೋಡಿದ್ದಾರೆ. ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತ, ಶಾಂತ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಈ ದೇಶದ ಅಗುಣೋಗುಗಳಿಗೆ ಮುಂದೆ ಜವಾಬ್ದಾರಾಗುವಂಥವರು ನಡೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರೆ, ನಮ್ಮ ವಿರೋಧವನ್ನು ಭಾಷಾ ವಿಚಾರದಲ್ಲಿ ವ್ಯಕ್ತಪಡಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬೇಡಿ ಇರುವ ಈ ಸರ್ಕಾರ ಕುಸ್ತಿ ಮಾಡುವವರಿಗೆ, ಗೊಂಡಾಗಿರಿಗಳಿಂದ ಕೂಡಿದವರನ್ನು ಜನಗಳಿಗೆ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟರು. ಆದ್ದರಿಂದ ನಾವೂ ಇದಕ್ಕೆ ನಮ್ಮ ಪ್ರತಿಭಟನೆಯನ್ನು ತೋರಿಸಬೇಕು ಎನ್ನುವ ನಿರ್ಧಾರಕ್ಕೆ ಬಂದರು. ನಿಮ್ಮ ನಿಮ್ಮ ಕಾಲೇಜುಗಳಲ್ಲಿರುವವರಲ್ಲದೆ ಹೊಸಬರಾಗಿರುವವರು ಯಾರೂ, ನಿಮಗೆ ಗೊತ್ತಿಲ್ಲದೆ ಇರುವವರು ಯಾರೂ ಭಾಗವಹಿಸಿದಂತೆ ಎಷ್ಟರಿಕೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕು ಮತ್ತು ಎಲ್ಲರೂ ವಿದ್ಯಾರ್ಥಿಗಳೇ ಇರಬೇಕು. ಪುಂಡರು ಪೋಲೀಸ್‌ಗಳು ಬಂದು ನಮ್ಮ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಸೇರಿಕೊಂಡು ಗಲಭೆ ನಡೆಸಿದರೆ ಅದರಿಂದ ಗೋಲಿಬಾರ್ ಇಂಥವೆಲ್ಲ ಆಗುತ್ತದೆ. ಇದಕ್ಕೆಲ್ಲ ಅವಕಾಶ ಕೊಡಬಾರದು. ನಾಲ್ಕು ಜನರ ಗುಂಪಿನಲ್ಲಿ ಮಾತ್ರ ಹೋಗಬೇಕು ಎಂದು ತೀರ್ಮಾನ ಮಾಡಿಕೊಂಡು ಹುಡುಗರು ಹೊರಟಿದ್ದರು. ಅವರು ರಾಜ್ಯವಾಸಿ ಸರ್ಕಾರ ಇರುವ ಸ್ಥಳಕ್ಕೆ ನಾಲ್ಕು ನಾಲ್ಕು ಜನರಂತೆ ಬರುತ್ತಿದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿಗೆ ಬಂದ ಕೂಡಲೇ ಪೋಲೀಸಿನವರು ಅವರನ್ನು ತಡೆದರು. ಅಲ್ಲಿ ನೆರೆದಿದ್ದ ಜನರ ಮೇಲೆ ರಾಶಿ ಪ್ರಹಾರ, ಅಶ್ರುವಾಯು ಪ್ರಯೋಗ ಮಾಡಿದರು, ರಾಶಿ ಪ್ರಹಾರ ಮಾಡಿದಾಗ ಹುಡುಗರು ಅಲ್ಲೇ ಕುಳಿತುಕೊಂಡರು. ಅಕ್ಕಪಕ್ಕದಲ್ಲಿದ್ದ ಗೊಂಡಾ ಜನಗಳು ಮಾತ್ರ ಕಲ್ಲು ಹೊಡೆದರು ಎಂದು ಕಾಣುತ್ತದೆ. ಅಗ ಹುಡುಗರು ಹೆದರಿಕೊಂಡು ಅಲ್ಲೆಂದೆಲ್ಲಾ ಹೋಗಿ ಪೈಸ್ ಥಾನ್ಸ್‌ಲರ್-ಮನೆಯ ಕಾಂಪೌಂಡಿಗೆ ಇತರ ಕಡೆಗಳಿಗೆ ಹೋದರು. ಹುಡುಗರನ್ನು ಅಲ್ಲಿಯೂ ಅಟ್ಟಿಸಿಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಹೊಡೆದರು. ಇಲ್ಲಿ ನಡೆದಂಥ ಕರಾಳ ದೃಶ್ಯವನ್ನು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಆಗಲಿಲ್ಲ. ಎಲ್ಲೆಲ್ಲೂ ಜನ ಗಾಬರಿಗೊಂಡರು. ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರನ್ನು ನೋಡಿಕೊಂಡು ಬರುವುದಕ್ಕೆ ಹೋಗಿದ್ದ ನನಗೂ ನಮ್ಮ ಮಕ್ಕಳು ಏನಾದರೋ ಎನ್ನುವ ಚಿಂತೆಯಾಯಿತು. ನಾನು ಬಂದು ಟ್ಯಾಕ್ಸಿಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಅವರ ಬಗ್ಗೆ ವಿಚಾರಿಸಲು ಹೊರಟೆನು ಪ್ರಯತ್ನ ಪಟ್ಟಾಗ ನಮ್ಮ ಸ್ನೇಹಿತರೊಬ್ಬರು ನನ್ನನ್ನು ತಡೆದು ಗೋಲಿಬಾರ್ ನಡೆಯುತ್ತಿದೆ, ಅದರಿಂದ ಏನಾದರೂ ತೊಂದರೆ ಯಾದರೆ ಹೇಗೆ, ಹೋಗಬೇಡಿ ಎಂದು ಹೇಳಿದರು. ಅದಕ್ಕೆ ಸತ್ತರೆ ನಾನೂ ಸಾಯುತ್ತೇನೆ, ಈ ರಾಜ್ಯದ ಶಾಸನವಾದವನನ್ನೂ ಪೋಲೀಸನು ಗುಂಡಿಟ್ಟು ಹೊಡೆದಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ರಿಕಾರ್ಡ್ ಆಗಲಿ ಎಂದು ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರು ಎಲ್ಲಿದ್ದಾರೆ, ಅವರು ಹೇಗಿದ್ದಾರೆ ಎಂದು ನೋಡುವುದಕ್ಕೆ ಟ್ಯಾಕ್ಸಿ ತೆಗೆದುಕೊಂಡು ಓಡಾಡಿದೆ. ಆಸ್ಪತ್ರೆಗೆ ಹೋದರೆ ಅಲ್ಲಿ ಸತ್ತಿರುವ ಹುಡುಗರ ಲೆಕ್ಕ ಕೊಟ್ಟರು, ಗಾಯಗೊಂಡಿದ್ದ ಹುಡುಗರೂ ಇದ್ದರು. ಅಲ್ಲಿ ನಮ್ಮ ಹುಡುಗರ ವಿಚಾರ ತಿಳಿಯಲಿಲ್ಲ. ಅಲ್ಲೆಂದೆ ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ನಿಗೆ ಹೋದೆ. ಪೋಲೀಸ್ ಸ್ಟೇಷನ್ ನಲ್ಲಿ ನಲ್ಲಿದ್ದ ಅಧಿಕಾರಿಗಳ ಹತ್ತಿರ ಹೋಗಿ ಯಾರು ಯಾರನ್ನು ದಸ್ತಗಿರಿ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಅದಕ್ಕೆ ಹೆಸರುಗಳಿವೆ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ತಿಳಿಸಿ ಎಂದು ಕೇಳಿದರೆ ಪ್ರತಿಯೊಬ್ಬರೂ ಕುಡಿದಿದ್ದರು. ಮನಸ್ಸು ಬಂದಂತೆ ಕುಡಿದು ದೇಶದ ಮಕ್ಕಳನ್ನು ನಡೆ ಬಡಿಯುವುದಕ್ಕೆ ಹೋದರೇ? ಇಂಥ

ವ್ಯವಸ್ಥೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಸರ್ಕಾರವಿವೆಯೇ? ಈ ರೀತಿಯ ಆವ್ಯವಸ್ಥೆಯನ್ನು ಮಾಡುವುದಕ್ಕಾಗಿ ಆದೇಶದಲ್ಲಿರುವವರೇ ಸಹಾಯ ಮಾಡಿದವರು ಎಂದು ಹೇಳಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಹುಡುಗರು ವ್ಯವಸ್ಥಿತವಾದ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ, ನಿಜವಾದ ಕಾರಣಕ್ಕಾಗಿ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸುವಾಗ ಪೋಲೀಸನವರು ಗುಂಡು ಹಾರಿಸುವುದಕ್ಕೆ ಏಕೆ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಟ್ಟರು? ನಿಮಗೆ ಅಂಥ ಅವಕಾಶವನ್ನು ಕೊಡುವುದಕ್ಕೆ ಏನಾದರೂ ಅಧಿಕಾರವಿವೆಯೇ? ನಿಮಗೆ ಬಹುಮತವಿದೆ ಎಂದು ಈ ರೀತಿಯಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿಗರು ಎಂದೇನಾದರೂ ಗುಂಡು ಹಾರಿಸಲು ಅನುಮತಿ ಕೊಟ್ಟಿದ್ದೀರಾ? ಈ ದೇಶ ನಿಮ್ಮ ಸ್ವತ್ತಾಗಿದೆ, ಏನು ಬೇಕಾದರೂ ಮಾಡಬಹುದು, ಹೇಗೆ ಬೇಕಾದರೂ ವರ್ತಿಸಬಹುದು ಎಂದು ಹೊರಟಿದ್ದೀರಾ? ನ್ಯಾಯವಾದ ಮಾರ್ಗದಲ್ಲಿ ನಡೆಸುವೆ ಇದ್ದರೆ ನಿಮ್ಮನ್ನು ಕಿತ್ಲೋಗು ಸುವುದಕ್ಕೆ ಪ್ರಯತ್ನ ಮಾಡಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. ಈ ದೇಶದಲ್ಲಿ ನಾವೂ ಚಟುವಟಿಕೆಯನ್ನು ನಡೆಸಬೇಕಾಗುತ್ತದೆ. 1942ನೇ ಇಸವಿಯಲ್ಲಿ ದೇಶದ ಸ್ವಾತಂತ್ರ್ಯಕ್ಕಾಗಿ ಬಹಳವಾಗಿ ಹೋರಾಡಿದ್ದೇವೆ. ಆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಬಿಟ್ಟರೆ ಅಧೀನದಲ್ಲಿ ಇದ್ದಂಥ ಜನ ನಿಜವಾಗಿಯೂ ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಕಾನೂನುಬದ್ಧವಾಗಿ ನಡೆಸುತ್ತಿದ್ದರು ಎಂದರೆ ಹೋರಾಟ ಮಾಡುವವರನ್ನು ಕರೆದುಕೊಂಡು ಹೋಗಿ ಜೈಲನ್ನ ಕೂಡಿಸುತ್ತಿದ್ದರು. ಕಾನೂನು ಬದ್ಧವಾಗಿ ಎಲ್ಲವೂ ನಡೆಯುತ್ತಿತ್ತು. ಅಮಾನುಷವಾದ ಕೃತ್ಯಗಳು ಈ ಪ್ರಜಾಪ್ರಭುತ್ವದಲ್ಲಿ, ಅನರ್ಥ ಮನೋವೃತ್ತಿಯ ಸರ್ಕಾರದಲ್ಲಿ ನಡೆಯಬೇಕಾಗಿದ್ದರೆ ಪೋಲೀಸ್ ಇಲಾಖೆಯನ್ನು ಎಷ್ಟರಮಟ್ಟಿಗೆ ಹತೋಟಿಯಲ್ಲಿಟ್ಟಿದ್ದೀರಿ ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಮನಬಿಟ್ಟೆ ಹೇಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಇಂಥ ಅಮಾನುಷ ಕೃತ್ಯಗಳು ನಡೆಯುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು ಎನ್ನುವುದನ್ನು ಹೇಳಿ. ವಿರೋಧಪಕ್ಷದ ಜನ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಂದು ಕೆಲವರು ಹೇಳಿದರು. ಅವರಿಗೆ ಸರಿಯಾಗಿ ಅರಿವಿಲ್ಲ ಎಂದು ನಾನು ತಿಳಿದುಕೊಂಡಿದ್ದೇನೆ. ನಾನು ಉತ್ತರಕ್ಕೆ ಮಾಡಿ ಪ್ರಚೋದನೆ ಮಾಡುವುದಕ್ಕೆ ಬಂದಿದ್ದೆ. ಇರತಕ್ಕ ಸತ್ಯಾಂಶವನ್ನು ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದೇನೆ. ಈ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಇತ್ತೀಚೆಗೆ ನಡೆದಿರುವ ಕೃತ್ಯಗಳನ್ನು ನೋಡಿದರೆ ಕೊರಿಯಾ, ನೇಪಾಳ ಯುದ್ಧಗಳ ನೆನಪಾಗುತ್ತದೆ. ನಾನು ಕಣ್ಣಾರೆ ಕಂಡದ್ದನ್ನು ಮಾತ್ರ ಸಭೆಯ ಮುಂದೆ ಹೇಳಿದ್ದೇನೆ.

ಹಿಂದಿ ಒಡುವುದಕ್ಕೆ ಅವಕಾಶವಿಲ್ಲ ಎಂದು ಹುಡುಗರು ಸತ್ಯಾತ್ಮಕ ಪಟ್ಟುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿದ್ದರು. ಪಾಠ್ಯಮಿಕ, ಮಾಧ್ಯಮಿಕ ಹೀಗೆ ಎಲ್ಲ ಪಕ್ಷಗಳನ್ನೂ ಮಾಡಬೇಕು ಎಂದು ಬಹಳ ಉತ್ಸಾಹ ಪಡುತ್ತಿದ್ದರು. ಅದೇ ಹುಡುಗರೇ ಈಗ ಹಿಂದಿ ಬಗ್ಗೆ ವಿರೋಧವಾಗಿರುವೆಕಾದರೆ ಅದಕ್ಕೆ ಯಾರು ಕಾರಣರು? ನೀವು ಮಾಡುವುದಾದರೆ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸವಿದೆ, ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವನ್ನು ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಮಾಡಬೇಕಾಗಿದೆ, ಆಹಾರವಿಲ್ಲದೆ ಜನ ಹಾಹಾಕಾರ ಪಡುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಇಂಥ ಮುಖ್ಯವಾದ ಕೆಲಸಗಳಿಲ್ಲ ಇರುವಾಗ ಈ ಭಾಷಾ ಪ್ರಶ್ನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡುಬಿಡಬೇಕಾದ್ದಾರೆ. ಸ್ವಯಂ ಪ್ರೇರಿತರಾಗಿ ಹಿಂದಿಯನ್ನು ಕಲಿಯುತ್ತಿರುವಾಗ ರಾಜ್ಯದಲ್ಲಿ ಆಶಾಂತಿಯ ವಾತಾವರಣವನ್ನು ಎಬ್ಬಿಸಿ ಜನಗಳ ಗಮನವನ್ನು ಬೇರೆ ಕಡೆಗೆ ಒಯ್ಯಬೇಕು ಎಂಬ ಮನಸ್ಸು ಸರ್ಕಾರಕ್ಕೆ ಇದೆಯೋ ಏನೋ? ತ್ರಿಭಾಷಾ ಸೂತ್ರವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡರೆ ಅದರಲ್ಲಿಯೂ ಕೂಡ ರೋಷವಿದೆ ಎಂದು ಹೇಳುತ್ತೇನೆ. ಆ ರೋಷವನ್ನು ಸರಿಪಡಿಸಿದ್ದರೆ ಈ ಚಟುವಟಿಕೆ ಬರುತ್ತಿತ್ತು! ಸರ್ಕಾರದವರು ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸೂಕ್ತ ಕ್ರಮವನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳಬೇಕಾಗಿದೆ.

ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯಲ್ಲಿ ಅನೇಕರು ಅನೇಕ ರೀತಿಯಲ್ಲಿ ಮಾತನಾಡಿದ್ದಾರೆ. ಅಧಿಕ ಮಕ್ಕಳು ಆಗಬೇಕೆಂಬ ಅಭಿಪ್ರಾಯ ನನಗೂ ಇಲ್ಲ. ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ಜಾರಿಗೆ ತರುವುದಕ್ಕೆ ಯಾರಾದರೂ ತಜ್ಞರ ಸಲಹೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಾ? ಆರ್ಥಿಕ ಪ್ರವೀಣರು ಏನಾದರೂ ಇದರ ಬಗ್ಗೆ ಸಲಹೆ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆಯೇ? ಈ ದೇಶದ ಸಂಪತ್ತನ್ನೇನಾದರೂ ಎಕ್ಸ್‌ಪ್ಲಾಯಟ್ ಮಾಡಿದ್ದೀರಾ? ಏತಕ್ಕಾಗಿ ಕುಟುಂಬ ಯೋಜನೆಯನ್ನು ತೆಗೆದುಕೊಂಡಿದ್ದೀರಿ? ರಾಮಾಯಣ ಮತ್ತು ಭಾರತದಲ್ಲಿ ಏಕಚಕ್ರಾಧಿಪತ್ಯದ ವಿಚಾರ ಹೇಳಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಇಂದು ಇಂಡಿಯಾದಲ್ಲಿ ಹಿಂದೂಸ್ಥಾನ ಮತ್ತು ಪಾಕಿಸ್ತಾನ ಎಂದು ಎರಡು ಭಾಗವಾಗಿದೆ. ಇನ್ನೂ ಎಷ್ಟು ಭಾಗವಾಗಬೇಕೋ ತಿಳಿಯದು. ಸರಕಾರಕ್ಕೆ ಆದೇಶ ನಡೆಸುವ ವಿಧಾನವೇ ತಿಳಿದಂತೆ ಕಾಣುತ್ತಿಲ್ಲ. ಯಾವಾಗಲೂ ಸರಕಾರ ಜನತೆಗೆ ಮಾರ್ಗದರ್ಶಕವಾಗಿರಬೇಕು. ರಸ್ತೆ, ಸೇತುವೆ ಮುಂತಾದ ಜನೋಪಕಾರಿಯಾದ ಬೇಕಾದಷ್ಟು ಕೆಲಸಗಳು ಆಗಬೇಕಾಗಿರುವಾಗ ಅದಕ್ಕೆ ಮೊದಲು ಗಮನಕೊಡಬೇಕಾದ್ದು ಅವಶ್ಯಕ. ಅಧಿಕ ಮಕ್ಕಳಾಗಬೇಕೆಂದು ನಾನು ಹೇಳುವುದಿಲ್ಲ. ಮಿತ ಸಂತಾನವಿರಲಿ. ಆದರೆ ದೇಶದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯನ್ನು ಯಾವ ಮೂಲೆಯಲ್ಲಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಯಾವ ರೀತಿ ಸಂಪದಭಿವೃದ್ಧಿ ಮಾಡಿದ್ದಾರೆ? ಮಹಾರಾಜರ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಆದ ಅಭಿವೃದ್ಧಿಯಲ್ಲದೆ ಈ 20 ವರ್ಷಗಳಲ್ಲಿ ಯಾವ ಹೊಸ ನಗರ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ, ಯಾವ ದೊಡ್ಡ ಕೆಲಸ ಮಾಡಿದ್ದೀರಿ ಎಂದು

(ಶ್ರೀ ಎಂ. ಕೆ. ಬೊಮ್ಮೇಗೌಡ)

ನಾನು ಕೇಳುತ್ತೇನೆ. ಯಾವ ಕೆಲಸವನ್ನಾದರೂ ತ್ವರಿತವಾಗಿ ಮಾಡುತ್ತಿದ್ದೀರಾ? ನೀವು ಮಾಡುತ್ತಿರುವುದು ದೇಶ ಕಟ್ಟುವ ರೀತಿಯೇ? ನಿಮ್ಮಲ್ಲೇ ಒಳಗುಂಪಿದೆ. ಒಬ್ಬ ವ್ಯಕ್ತಿಗೆ ಜವಾಬ್ದಾರಿಯನ್ನು ನಿರ್ವಹಿಸಬೇಕೆಂದು ಸ್ಥಾನವಿದ್ದರೆ ಸಾಕು. ಆದರೆ ನಿಜಲಿಂಗಪ್ಪನವರಿಗೆ ಎರಡು ಸ್ಥಾನಗಳಿವೆ, ಒಂದು ಮುಖ್ಯ ಮಂತ್ರಿಗಳ ಸ್ಥಾನ, ಮತ್ತೊಂದು ಅಖಿಲಭಾರತ ಕಾಂಗ್ರೆಸ್ಸಿನ ಅಧ್ಯಕ್ಷಸ್ಥಾನ. ಹೀಗಾದರೆ ಎಷ್ಟು ಮಟ್ಟಿಗೆ ಅಭಿವೃದ್ಧಿ ಕಾರ್ಯವಾದೀತು? ಪಕ್ಷದ ಪ್ರಶ್ನೆಗಿಂತ ದೇಶದ ಪ್ರಶ್ನೆ ಮುಖ್ಯವಾದುದು. ನಿಮಗೆ ಪಾಶ್ಚಾತ್ಯ ದೇಶಗಳ ಮೆಚ್ಚುಗೆ ಬೇಕಾಗಿದೆ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಭಾವಿಸಿರುವ ಹಾಗೆ ನಾವು ದೇಶದೊಳಿಗಿಲ್ಲ, ಅವಿವೇಕಿಗಳಲ್ಲ. ದೇಶ ಕಟ್ಟಲು ಸಾಕಷ್ಟು ಶಕ್ತಿ ಬೇಕು, ಅದನ್ನು ನೀವು ಸಂಪಾದಿಸಿಕೊಳ್ಳಬೇಕು, ಅದಕ್ಕೆ ನಿಶ್ಚಲ ಮನಸ್ಸು ಬೇಕು ನಿಮಗೆ ಆ ಕೆಲಸ ಸಾಧ್ಯವಿಲ್ಲ. ನಮ್ಮ ಮಿತ್ರರು ಕೆಲವು ಅಂಕಿಅಂಶಗಳನ್ನು ನಮ್ಮ ಮುಂದಿಟ್ಟರು. ಅವು ಬರೀ ಪುಸ್ತಕದಲ್ಲಿರುವವೇ ಹೊರತು ವಾಸ್ತವಾಂಶವಲ್ಲ. ಮನುಷ್ಯನಿಗೆ ಬೇಕಾದ ವಸ್ತುಗಳನ್ನು ಕೊಂಡುಕೊಳ್ಳಲು ಧೈರ್ಯವಿಲ್ಲದಂತಾಗಿರುವಾಗ ಅಂಕಿಅಂಶಗಳಾದೇನು ಪ್ರಯೋಜನ? ಇಂದು 48 ಲಕ್ಷ ಟನ್ ಬೆಳೆದಿರುವುದಾಗಿ ಹೇಳುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಜನಸಂಖ್ಯೆ ಸಹ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಹೊರಗಡೆಯಿಂದಲೂ ಕೂಡ ಧಾನ್ಯಗಳನ್ನು ತರಿಸುತ್ತಿದ್ದಾರೆ. ಆದರೆ ಅದಕ್ಕೂ ಇದ್ದರೂ ಅಭಾವವಿರುವ ಕಾರಣವೇನು? ಕಾಳಸಂತೆ ವ್ಯಾಪಾರ ಜಾಸ್ತಿಯಾಗಿದೆ. ಚುನಾವಣೆ ಕಾಲದಲ್ಲಿ ಹಣ ಪಡೆಯಲು ಕಾಳಸಂತೆಕೋರರ ಮೇಲೆ ಕ್ರಮ ತೆಗೆದುಕೊಳ್ಳುತ್ತಿಲ್ಲ. ಇಷ್ಟು ಹೇಳಿ ಅವಕಾಶ ಕೊಟ್ಟ ಅಧ್ಯಕ್ಷರಿಗೆ ವಂದಿಸುತ್ತೇನೆ.

Mr. DEPUTY SPEAKER.—The House will now adjourn and meet tomorrow at One P.M.

*The House adjourned at Fifteen Minutes past Six of the Clock to meet again at One of the Clock on Thursday, the 29th February 1968.*